

2. MOZUS GRĀMATA

Jirži Moskala

BĪBELES STUDIJU MATERIĀLS
2025. GADA 3. CETURKSNIEM

IZIEŠANA: CEĻOJUMS UZ APSOLĪTO ZEMI

Dievs, kas atklāts 2. Mozus grāmatā, ir mīlošais Kungs, kurš noteiktajā laikā un ar Saviem varenajiem darbiem atnesa pestīšanu un atbrīvošanu Savai tautai (1. Moz. 15:12–16). Izceļošana no Ēģiptes un Sarkanās jūras šķērsošana bija izšķiroši un unikāli notikumi – Dieva iespaidīgās un brīnišķīgās darbības. Senā Israēla vēsturē pirms krusta nekad nav noticis lielāks vai krāšņāks notikums. Tas ir Mozus evaņģēlijs.

Dievs brīnumaini un atkārtoti cēlās, lai parādītu Savu aizsardzību un rūpes par ebrejiem, neskatoties uz viņu pastāvīgo atkāpšanos. Viņa žēlastība pārspēja visu viņu izpratni un jūtas. Ar Savu izstiepto roku Kungs veda Savu tautu uz brīvību. Tā bija bezprecedenta darbība. Šī negaidītā dievišķā iejaukšanās bija sākums viņu atjaunotajam ceļojumam ar Dievu, ceļojumam no Ēģiptes uz Kānaānu.

Lai gan Mozus ir svarīga loma 2. Mozus grāmatā, šī grāmata nav par Mozu, bet gan par Dievu – mīlestības, patiesības, taisnīguma, brīvības un piedošanas Dievu, Dievu, kurš galu galā nomira pie krusta mūsu dēļ. Pētot 2. Mozus grāmatu, mēs iegūstam unikālu skatījumu uz to, kāds patiesībā ir mūsu Dievs.

Un kāds Viņš patiesībā ir? Uzticīgs Saviem ļaudīm, neskatoties uz viņu neuzticību. Viņš vienmēr bija par viņiem, pat tad, kad tie bija pret Viņu. Atkal un atkal Viņš tiem parādīja Savu žēlastību, sniedzot iedrošinājumu, labošanu un dievišķu pamācību. Vadīdams tos vislabākajā iespējamajā veidā, Viņš vēlējās, lai viņi brīvprātīgi, aiz mīlestības pret Viņu un Viņa raksturu, pielūgtu un paklausītu Viņam sevis pašu labā.

Mozus Dievs ir attiecību Dievs. Vissvarīgākais Dieva mērķis nebija kaut ko paveikt vai izpildīt uzdoto. Tā vietā Viņa galvenais mērķis bija radīt jēgpilnas attiecības ar Viņa izredzēto tautu Israēlu. Viņš aizveda tos uz Sinaju, lai tur nodibinātu šo dziļo sadraudzību.

Apustulis Pāvils māca, ka tas, kas notika ar Dieva ļaudīm pagātnē, mums ir laba paraugstunda, lai mēs varētu mācīties no viņu kļūdām un uzticīgi sekot Kungam šodien: “Un viss tas viņiem noticis zīmīgā kārtā un ir rakstīts par brīdinājumu mums,

kas esam nonākuši pie laika beigām” (1. Kor. 10:11). Šiem pagātnes notikumiem mums tagad vajadzētu kalpot kā brīdinājumam un neaizmirstamu pamācību avotam. Mums tie ir jālasa, jāizpēta un jāmācās no tiem, jo neatkarīgi no tā, cik dažādi ir apstākļi, garīgie principi aiz tiem paliek tie paši.

Mūsu plāns mācīties 2. Mozus grāmatu šo 13 nedēļu laikā ir skaidrs un pārskatāms. Grāmata ir sadalīta trīspadsmit lasījumos (ērtības labad sadalīti tematiski):

- 1) Verdzība Ēģiptē, Mozus dzimšana un dzīve līdz 40 gadu vecumam (2. Moz. 1–2).
- 2) Mozus pavēle (2. Moz. 3–4).
- 3) Sarežģījumi: kad dzīve kļūst grūtāka (2. Moz. 5–6).
- 4) Pirmās deviņas mocības (2. Moz. 7–10).
- 5) Desmitā mocība un Pashā svinēšana (2. Moz. 11–12).
- 6) Atbrīvošanās no Ēģiptes un Sarkanās jūras pieredze (2. Moz. 13–15).
- 7) Ceļojums uz Sinaja kalnu (2. Moz. 16–18).
- 8) Dieva derības dāvana un Dekalogs (2. Moz. 19–20).
- 9) Tiek ieviests Dieva likums (2. Moz. 21–23).
- 10) Apstiprinātā derība un telts projekts (2. Moz. 24–31).
- 11) Zelta teļš un Mozus aizlūgums (2. Moz. 32).
- 12) Dieva pašatklāsmē un mirdzošā Mozus seja (2. Moz. 33–34).
- 13) Telts uzcelta un iesvētīta (2. Moz. 35–40).

Katru nedēļu mēs pievērsīsimies galvenajiem fragmentiem un notikumiem norādītajās Bībeles nodaļās.

Lai mūsu žēlīgais Kungs svētī mūs, studējot šo svarīgo grāmatu, kas mums atgādina, kā Dievs vēlas vest Savu tautu no verdzības uz brīvību, no nāves uz dzīvību un no tuksneša uz Jauno Jeruzalemi (Ebr. 12:22).

Jiří Moskala ir Vecās Derības ekseģēzes un teoloģijas profesors un Endrjūsas universitātes teoloģiskā semināra dekāns.

Citātu beigās norādītas oriģināllapuses.

Ja nav norādīts citādi, Bībeles citātos izmantots 1965. gada izdevuma revidētais teksts un 2012. gadā izdotās Bībeles teksts (norādīts kā JT).

APSPIESTĪBA: MOZUS IZCELSME UN DZIMŠANA

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

2. Moz. 1:1–22; 1. Moz. 37:26–28; 1. Moz. 39:2, 21; Ap. d. 7:6; Gal. 3:16, 17; 2. Moz. 2:1–25.

ATMIŅAS PANTS:

“Pēc ilgāka laika nomira Ēģiptes ķēniņš, un Israēla bērni nopūtās par savu jūgu un brēca, un viņu brēkšana par viņu jūgu cēlās augšup pie Dieva. Un Dievs uzklausīja viņu vaidus, un Dievs pieminēja Savu derību ar Ābrahāmu, Īzāku un Jēkabu. Un Dievs uzlūkoja Israēla bērnus, un Dievs ņēma tos vērā” (2. Moz. 2:23–25).

2. Mozus grāmata sasaucas ar stāstiem par apspiestajiem, atstumtajiem, vajātajiem, ekspluatētajiem un degradētajiem. Tādējādi cilvēki, kas mūsdienās jūtas pamesti, aizmirsti un paverdzināti, var rast cerību, jo tas pats Dievs, kurš izglāba ebrejus, var izglābt arī viņus.

2. Mozus grāmata runā par eksistenciālām dzīves cīņām un par netaisnībām un pārbaudījumiem, kas ir šīs dzīves sastāvdaļa. Ikvienu var iedrošināt stāsti par Dieva iejaukšanos par labu Viņa ciešanās esošajiem cilvēkiem. Dievs dzird apspiesto saucienus, redz viņu cīņas, atzīmē viņu asaras un nāk palīgā viņu ciešanās.

Dievs uzņemas iniciatīvu, lai atbrīvotu tos, kas Viņam uzticas. Mums vienkārši ticībā jāpieņem tas, ko Viņš mums piedāvā. Tāpēc ir jāpēta 2. Mozus grāmata, jo tā norāda uz to, ko Jēzus ir darījis mūsu visu labā. Tā ir grāmata par pestīšanu, atbrīvošanu un galīgo glābšanu – tas viss pieder mums ticībā Kristum Jēzum un tam, ko Viņš mums ir nodrošinājis.

Ja mūsu acis ir vērstas uz Dievu, tad arī satraukuma un tumsas apstākļos mēs atpazīsim Viņa klātbūtni, rūpes un palīdzību, Viņam vadot mūs uz mūžīgo Apsolīto Zemi.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 5. jūlijā.

Dieva tauta Ēģiptē

2. Mozus grāmatu ebreju valodā sauc “shemot”, burtiski tulkojot, “vārdi”, saskaņā ar šī senā dokumenta ievadvārdiem: “Šie ir Israēla bērnu vārdi.” Vispirms uzskaitīta sentēva Jēkaba ģimenes līnija.

Izlasi 2. Moz. 1:1–7. Kāda būtiska patiesība šeit atrodama? _____

2. Mozus grāmata sākas ar atgādinājumu par Dieva svētību. Kad sentēvs Jēkabs un viņa ģimene apmetās uz dzīvi Ēģiptē, tie bija tikai 70 cilvēki (1. Moz. 46:27, 2. Moz. 1:5), bet israēlieši “augļojās un ļoti pieauga, un vairojās un tapa ļoti varenī, tā ka zeme bija piepildīta ar tiem” (2. Moz. 1:7). Iziešanas laikā viņi saskaitījās un sanāca “kādi seši simti tūkstošu vīru bez bērniem” (2. Moz. 12:37).

Izlasi 2. Moz. 1:8–11. Kāda bija israēliešu situācija pirms izceļošanas? _____

Bībeles teksts Israēla tautas stāstu Ēģiptē aino tumšās krāsās. 2. Mozus grāmata sākas ar viņu paverdzināšanu, ko veic ēģiptiešu darba vadītāji, un piespiedu darbu, ko viņi uzlika ebrejiem. Tomēr 2. Mozus grāmata beidzas ar Dieva mierpilno un mierinošo klātbūtni Saiešanas teltī, israēliešu nometnes centrā (sk. 2. Moz. 40). Starp šiem diviem pretējiem poliemi ir aprakstīts Dieva triumfs. Kungam atbrīvojot Savu tautu no verdzības, pašķīrot Sarkano jūru un apstādinot tā laika spēcīgāko armiju, atklājas Dieva iespaidīgā uzvara pār ļaunajiem spēkiem.

Stāsts paradoksāli uzsver: “Jo vairāk tos [israēliešus] apspieda, jo vairāk tie vairojās un izpletās” (2. Moz. 1:12). Tas ir, neatkarīgi no cilvēku mahinācijām, Dievs joprojām ir suverēns un glābs Savu tautu, pat ja apstākļi šķiet bezcerīgi, vismaz no cilvēku perspektīvas.

Varu bija pārņēmis jauns ķēniņš, kurš nepazina Jāzepu. Ko šis stāsts mums atklāj par to, ka mums nekad nevajadzētu uzskatīt apstākļus — īpaši labus apstākļus — par pašsaprotamiem? _____

Vēsturiskais konteksts

Kad Jēkaba ģimene ieradās Ēģiptē pēc bada laikiem Kānaānā (1. Moz. 46), Ēģiptes ķēniņš bija draudzīgs pret ebrejiem, pateicoties Jāzepam un visam tam, ko viņš bija darijis ēģiptiešu labā.

“Un faraons sacīja Jāzepam: ‘Redzi, es tevi ieceļu pār visu Ēģiptes zemi.’ Un faraons novilkā savu gredzenu no savas rokas un deva to Jāzepam rokā, un viņš apvilka tam dārgas drēbes un lika tam zelta ķēdi ap viņa kaklu. Un viņš lika tam braukt savos otrajos ratos, kas tam bija, un lika saukt viņa priekšā: ‘Metieties ceļos!’ Tā viņš to iecēla pār visu Ēģiptes zemi” (1. Moz. 41:41–43).

Kāda bija Jāzēpa apbrīnojamo panākumu atslēga Ēģiptē pēc tik grūta sākuma?

(Izlasī 1. Moz. 37:26–28 un 1. Moz. 39:2, 21.) _____

Visticamākais Jāzēpa stāsta vēsturiskais fons ir šāds: jaunais valdnieks 2. Moz. 1:8, “kurš nepazīna Jāzēpu”, ir Ahmose (1570. – 1546. g. p.m.ē.). Viņam sekoja Amenhoteps I (1546. – 1526. g. p.m.ē.), valdnieks, kurš baidījās no israēliešiem un apspieda tos. Vēlāk Tutmoss I (1525. – 1512. g. p.m.ē.) izdeva nāves dekrētu visiem ebreju vīriešu kārtas bērniem. Viņa meita Hatšepsuta (1503. – 1482. g. p.m.ē.) bija princese, kas pieņēma Mozu par savu dēlu. Faraons Tutmoss III (1504. – 1450. g. p.m.ē.), kurš kādu laiku valdīja kopā ar Hatšepsutu, bija faraons israēliešu izceļošanas laikā.

Iziešana no Ēģiptes varētu būt notikusi 1450. gadā p. m. ē., martā (sk. William H. Shea “Exodus, Date of the”, The International Standard Bible Encyclopedia, red. Džefrijs V. Bromilijs et al., 2. sēj. [Grand Rapids, MI: William B. Eerdmans, 1982], 230.–238. lpp.). Lai izprastu izešanas laiku, izpētiet šādus Bībeles tekstus: 1. Moz. 15:13–16, 2. Moz. 12:40, 41, Soģu 11:26 un 1. Ķēn. 6:1 (skat. arī Ap. d. 7:6, Gal. 3:16, 17).

2. Moz. pirmā nodaļa aptver ilgu laiku – no Jāzēpa laikiem, kad viņa tēvs Jēkabs ar visu ģimeni ieradās Ēģiptē, līdz faraona nāves dekrētam. Lai gan pastāv diskusijas par precīzu gadu skaitu, svarīgi ir tas, ka Kungs to neaizmirsā pat tad, kad Viņa tauta bija paverdzināta svešā zemē.

Tas ir, lai gan daudzas detaļas par ebrejiem tolaik Ēģiptē vismaz pagaidām paliek apslēptas (sk. 1. Kor. 13:12), Dieva rakstura atklāsmes joprojām atspīd no šīs grāmatas lappusēm, tāpat kā no visiem Svētajiem Rakstiem. Mēs varam zināt, ka neatkarīgi no tā, cik slikti viss šķiet, Dievs vienmēr ir blakus, un mēs varam Viņam uzticēties jebkurā sliktā situācijā.

Ebreju vecmātes

2. Mozus grāmatu nevar saprast, ja netiek pieņemtas 1. Mozus grāmatas mācības. Ebreji pārcēlās uz Ēģipti, bet pēc lielas labklājības un miera laikiem viņi tika paverdzināti.

Taču Dievs Savus ļaudis nepameta viņu problēmu dēļ, lai gan reizēm tā varēja šķist. Nav šaubu, ka daudzi ebreji bija izmīsuši par savu nožēlojamo stāvokli. Tomēr bēdu laikā Viņš nāk palīgā ar Savu vareno roku. Mūsu Kungs iedrošina Savus sekotājus: “Piesauc Mani bēdu laikā, tad Es izglābšu tevi, un tev būs Mani godāt” (Ps. 50:15).

Izlasi 2. Moz. 1:9–21. Kādu galveno lomu spēlēja uzticīgās vecmātes, un kāpēc viņas tiek stāstā pieminētas?

2. Mozus grāmatā neviens faraons netiek minēts vārdā. Viņiem ir tikai “faraona” tituls, kas nozīmē “ķēniņš”. Ēģiptieši uzskatīja, ka faraons ir dievs uz zemes, dieva Ra (vai arī Ozīrisa vai Hora) dēls. Ra tika uzskatīts par augstāko ēģiptiešu dievību, pašu saules dievu.

Tomēr, neskatoties uz visu savu spēku, šis “dievs” nespēja piespiest vecmātes rīkoties pretēji savai pārlicībai. Faktiski, atšķirībā no bezvārda faraona, abas vecmātes ir nosauktas – Sifra un Pua (2. Moz. 1:15). Tās ir ļoti cienīgas, jo bijās Kungu. Faraona ļaunā pavēle viņas neietekmēja, jo tās godāja Dievu vairāk nekā zemes valdnieka pavēles (skat. arī Ap. d. 5:29). Dievs viņas svētīja ar lielām ģimenēm. Cik spēcīga liecība par uzticību! Šīs sievietes, neskatoties uz to, cik maz viņas pārzināja teoloģiju, ne tikai zināja, kas ir pareizi, bet arī izvēlējās darīt pareizo.

Kad faraons redzēja, ka viņa plāns ir izgāzies, viņš pavēlēja ēģiptiešiem nogalināt visus ebrejiem dzimušos vīriešu kārtas mazuļus. Viņiem tie bija jāiemet Nīlas upē, iespējams, kā upuri Hapi, Nīlas dievam un arī auglības dievam. (Šis ir pirmais dokumentētais notikums, kad ebreji bija jānogalina tikai tāpēc, ka viņi ir ebreji.) Nāves dekrēta mērķis bija pakļaut ebrejus, iznīcināt visus vīriešu kārtas pēcnācējus un iekļaut sievietes ēģiptiešu tautā, tādējādi izbeidzot draudus, ko faraona izpratnē ebreji radīja viņa tautai.

Vecmātes ne tikai zināja, kāda ir pareizā rīcība, bet arī to īstenoja. Kāda acīmredzama vēsts mums šeit ir dota?

Mozus dzimšana

Izlasī 2. Moz. 2:1–10. Kāda loma Mozus dzimšanas stāstā bija Dieva aizgādībai un aizsardzībai?

Mozus dzimšanas un dzīves vēsturiskais fons ir saviļņojošs, jo viņš dzīvoja slave-nās Ēģiptes 18. dinastijas laikā. Viens karalis šīs dinastijas laikā – Tutmoss III, saukts par “Ēģiptes Napoleonu”, – tiek uzskatīts par vienu no slavenākajiem senās Ēģiptes faraoniem.

Lai gan piedzimstot Mozum tika piespriests nāvessods (sk. 2. Moz. 1:22), viņš piedzima kā “jauks” dēls (ebreju “tob”, burtiski “labs”; 2. Moz. 2:2). Šis ebreju termins raksturo ko vairāk par ārējo skaistumu. Šis vārds tiek lietots, piemēram, raksturojot Dieva darbu radīšanas nedēļas laikā, kad Viņš paziņoja, ka viss ir “labs”, pat “ļoti labs” (1. Moz. 1:4, 10, 31).

Kā jauns radījums šis “labais” bērns saskaņā ar Dieva plānu kļuvis par pieaugušo, kas izvedis ebrejus no verdzības. Kurš būtu varējis iedomāties viņa nākotni piedzimšanas brīdī, īpaši šādos smagos apstākļos? Tomēr Dievs piepildīs Savus vārdus Ābrahāmam, Īzākam un Jēkabam. Viņš bija noslēdzis ar viņiem derību, ka dos viņu pēcnācējiem Apsolīto zemi (2. Moz. 2:24, 25). Un, jā, lai to paveiktu, Viņš izmantos tieši šo zīdaini vairākus gadu desmitus vēlāk.

Līdz tam Ēģiptes princese Hatšepsuta pieņēma Mozu par savu dēlu. Vārdam, kas dots Mozum, ir ēģiptiešu izcelsme, kas nozīmē “dēls” vai “dzimis”, kā tas atspoguļots nosaukumos “Ah-mose” (“Akh dēls”) vai “Thut-mose” (“Tota dēls”). Tādējādi viņa vārds ebreju valodā ir tulkots kā “Moše”, proti, “izvilīts”. Viņa dzīvība brīnumainā kārtā tika izglābta, kad viņš tika “izvilīts” no upes.

Mēs zinām tikai dažas lietas par viņa agrīno dzīvi. Pēc brīnumainās izglābšanās un adoptēšanas pirmos 12 gadus Mozus nodzīvoja kopā ar savu īsto ģimeni (2. Moz. 2:7–9; Elena Vaits “Sentēvi un pravieši”, 244. lpp.). Pēc tam Mozus saņēma ēģiptiešu vislabāko izglītību, lai viņu sagatavotu kā nākamo Ēģiptes faraonu (“Sentēvi un pravieši”, 245. lpp.). Tik liela daļa šīs izglītības bija bezjēdzīga vai pat darbojās pret to, kas patiešām bija svarīgs, – zināšanām par Dievu un Viņa patiesību.

Cik daudz jūs mācāties tādu saturu, kas galu galā ir bezjēdzīgs, salīdzinot ar to, kas patiešām ir svarīgs?

Plānu maiņa

Izlasi 2. Moz. 2:11–25. Kādi notikumi strauji mainīja visu Mozus dzīves virzienu?

Ko mēs varam mācīties no šī stāsta? _____

Ko darītu Mozus? Vai viņš ļautos Ēģiptes vilinājumam un galma priekiem, vai arī viņš ciestu grūtības kopā ar savu tautu? Notikumi drīz vien piespieda viņu pieņemt lēmumu.

“Kad faraons dzirdēja par šo lietu, viņš meklēja Mozu nogalināt, bet Mozus bēga no faraona un mita Midiāna zemē, un apmetās pie kādas akas” (2. Moz. 2:15).

Pēc ēģiptieša nogalināšanas Mozum tiešām nebija citas izvēles, vismaz attiecībā uz palikšanu Ēģiptē. Tādējādi, ja nu viņam bija plāns tiešām kāpt Ēģiptes tronī un kļūt par “dievu”, šie plāni ātri tika izbeigti. Tā vietā, lai kļūtu par dievu (pie tam – viltus dievu), Mozus izvēlējās kalpot patiesajam Dievam. Nav šaubu, ka bēgšanas laikā Mozum nebija ne jausmas, kas viņu sagaida nākotnē.

“Visa šī lieta ātri vien kļuva zināma ēģiptiešiem un stipri pārspīlētā veidā drīz nonāca faraona ausīs. Ķēniņam tika stāstīts, cik daudz šī rīcība nozīmējot, jo Mozus esot nodomājis vest savu tautu pret ēģiptiešiem, gāzt valdību un apsēsties uz troņa, tā ka valstij vairs neesot nekādas drošības, ja viņu atstāj dzīvu. Valdnieks tūlīt nolēma, ka Mozum jāmirst. Bet pats Mozus, uzzinājis par draudošajām briesmām, bēga uz Arābiju.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 247. lpp.)

Mozus nodzīvoja 120 gadus (5. Mozus 34:7), un viņa mūžu var iedalīt trīs daļās, katrā pa 40 gadiem. Pirmie 40 gadi pavadīti Ēģiptē, lielākā daļa – karaļa pilī. Nākamos 40 gadus viņš pavadīja Jetrus mājā Midiānas teritorijā.

Tomēr tieši pēdējie 40 gadi aizņem lielāko daļu no pirmajām piecām Mozus grāmatām (un arī šī ceturkšņa tēmas), stāstot par Israēla agrīno aicinājumu ieliecināt pasaulei, kas iegrimusi elkdievībā, un atklājot patiesā Dieva būtību un raksturu (sk. 5. Moz. 4:6–8).

Vai tas, ka Mozus nogalināja ēģiptieti, bija Dieva plāns? Ja nē, ko šis stāsts mums māca par to, kā Dievs stāv pāri jebkurai situācijai un var izmantot to Saviem mērķiem? Kā Rom. 8:28 palīdz mums saprast šo svarīgo patiesību? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļu “Mozus” 241.–251. lpp.).

Bībelē lasām, ka “vecmātes bijās Dieva un nedarīja tā, kā Ēģiptes ķēniņš viņām bija sacījis, bet atstāja zēnus dzīvus” (2. Moz. 1:17). Elena Vaita trāpīgi komentē vecmāšu uzticību un mesiānisko cerību: “Sievietēm, kuru nodarbošanās bija saistīta ar palīdzību dzemdībās, tika pavēlēts ebreju vīriešu kārtas bērnus nonāvēt jau pie dzimšanas. Šīs lietas ierosinātājs bija sātans. Viņš zināja, ka no israēliešiem celsies atsvabinātājs, un, skubinot ķēniņu iznīcināt visus bērnus, cerēja aizkavēt Dieva nodomu. Bet sievietes bijās Dievu un tādu pavēli neuzdrošinājās izpildīt. Kungs viņu rīcību atzina par pareizu un tās svētīja.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 242. lpp.)

Labā ziņa šajā visā ir tā, ka, neskatoties uz sātana plāniem, Dievs stāvēja pāri visam un izmantoja uzticīgus cilvēkus, lai atvairītu ienaidnieku. Mēs dzīvojam ienaidnieka teritorijā, un Jēzus to nosauca par “princi”, “šīs pasaules valdnieku”, “šīs pasaules varas nesēju” (Ef. 2:2, NKJV, Jāņa 14:30). Sātans uzurpēja šo stāvokli no Ādama, bet Jēzus Kristus uzvarēja viņu Savā dzīvē un ar Savu nāvi pie krusta (Mt. 4:1–11, Jņ. 19:30, Ebr. 2:14). Lai gan sātans joprojām ir dzīvs un aktīvs, kā tas atklājās viņa mēģinājumā nogalināt šos bērnus, viņa paša nāvēssoda izpilde ir droša (Jņ. 12:31, Jņ. 16:11, Atkl. 20:9, 10, 14). Labā ziņa ir tā, ka dzīves grūtības var pārvarēt ar Dieva žēlastību (Fil. 4:13). Šī žēlastība ir mūsu vienīgā cerība.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

- 1. Kāpēc Dievs atļāva ebrejiem dzīvot Ēģiptē un tikt apspiestiem? Kāpēc bija vajadzīgs tik ilgs laiks, līdz Dievs iesaistījās viņu labā? Atcerieties arī, ka katrs cilvēks cieš tikai tik ilgi, kamēr viņš dzīvo. Tas ir, kopumā ciešanu laiks tautai bija garš, bet katrs cieta tikai tik ilgi, kamēr bija dzīvs. Kāpēc šo atšķirību ir svarīgi saprast, cenšoties izprast cilvēku ciešanas kopumā?*
- 2. Vairāk pakavējieties pie jautājuma par to, kā Mozus karstgalvīgo rīcību, nogalinot ēģiptietī, Dievs varēja izmantot. Pieņemsim, ka viņš to nebūtu izdarījis... Vai tas nozīmētu, ka ebreji tomēr nebūtu aizgājuši no Ēģiptes? Paskaidrojiet savu domu.*

DEGOŠAIS KRŪMS

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

2. Moz. 18:3, 4; 2. Moz. 3:1–22; 1. Moz. 22:11, 15–18; 2. Moz. 6:3; Joēla 2:32; 2. Moz. 4:1–31; 1. Moz. 17:10, 11.

ATMIŅAS PANTS:

“Un Tas Kungs sacīja: ‘Vērodams esmu vērojis Manas tautas bēdas, kādas tai ir Ēģiptē. Viņas brēkšanu par tās uzraugiem Es esmu dzirdējis, jo Es zinu viņu ciešanas. Es esmu nolaidies, lai viņus izglābtu no ēģiptiešu rokām un tos izvestu no šīs zemes uz labu un plašu zemi, uz zemi, kur piens un medus tek” (2. Moz. 3:7, 8).

Dieva aicinājums bieži maina mūsu dzīves virzienu. Tomēr, ja mēs sekojam šim aicinājumam, mēs atklājam, ka Dieva ceļš vienmēr mums ir labākais ceļš. Tomēr dažreiz – sākumā – nav viegli pieņemt Dieva aicinājumu.

Tā tas bija Mozum, kad Dievs viņu aicināja, īpašā veidā pie degoša krūma satiekoties ar Kungu. Lai vai cik Mozus pārzināja dabas likumus, viņš noteikti saprata, ka tas, ko viņš redz, ir brīnums, un tas noteikti piesaistīja viņa uzmanību. Nav šaubu, Kungs viņu aicināja konkrētam uzdevumam. Jautājums bija šāds: vai viņš atbildēs aicinājumam, nebaidoties no radikāli jaunajām pārmaiņām viņa dzīvē, ko šis aicinājums nesīs? Sākumā viņš nebija īpaši atsaucīgs.

Jūs noteikti varat atcerēties gadījumus, kad jums bija konkrēti mērķi, bet Dievs šos plānus izmainīja. Tā ir taisnība, ka mēs varam būt noderīgi Dievam daudzos veidos, taču sekot Dieva aicinājumam savā dzīvē un īstenot to, uz ko Viņš mūs vada, noteikti ir ceļš uz vislielāko gandarījumu. Iespējams, tas ne vienmēr ir viegli, un tas nebija viegli arī Mozum, bet cik mulķīgi ir iet savu ceļu, ja Dievs mūs aicina citā virzienā.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 12. jūlijā.

Degošais krūms

Pēc tam, kad Mozus aizbēga uz Midiānu, viņam bija samērā viegla dzīve. Viņš apprecējās, viņam bija divi dēli Gēršoms un Ēliezers (2. Moz. 18:3, 4), un viņš bija daļa no Jetrus plašās ģimenes – Jetrus bija viņa sievastēvs un priesteris Midiānā. Viņš pavadīja 40 mierīgus gadus, būdams gans tāpat kā Dāvids (2. Sam. 7:8), baudot Dieva klātbūtni, it īpaši veidā, kā tā atklājas dabā.

Tomēr šis laiks Mozum nepagāja, vienkārši ostonot puķes (vai varbūt tuksneša kaktusus?). Šie gadi kopā ar Kungu viņu mainīja un sagatavoja vadītāja lomai. Dievs arī izmantoja Mozu šajā klusajā tuksnesī, lai viņš, Dieva iedvesmots, uzrakstītu divas no vecākajām Bībeles grāmatām: Ījaba grāmatu un 1. Mozus grāmatu (sk. Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 251. lpp.; Francis D. Nichol, et al., eds., The SDA Bible Commentary, 3. sēj., 1140. lpp.). Mozus arī saņēma no Dieva būtiskas atziņas par lielo cīņu, radīšanu, grēkā krišanu, plūdiem, sentēviem un, pats galvenais, par pestīšanas plānu. Tādējādi Mozus palīdzēja nodot visai cilvēcei patiesās zināšanas par dzīvo Dievu, mūsu Radītāju un Uzturētāju, kā arī zināšanas par to, ko Dievs dara, ņemot vērā grēku, kas uz šīs planētas ir nodarījis postu. Bībelei un pestīšanas vēsturei ir maz jēgas, ja nav svarīgā pamata, ko Mozus mums iedvesmas iespaidā ir atstājis, īpaši 1. Mozus grāmatā.

Izlasi 2. Moz. 3:1–6. Kāda nozīme varētu būt tam, ka Kungs stādījās priekšā Mozum kā “Ābrahāma, Īzāka un Jēkaba Dievs”? _____

Mozus redzēja, ka degošo krūmu neaprija uguns, un tāpēc viņš saprata, ka redz brīnumu un ka tieši viņa priekšā jānotiek kaut kam dramatiskam un svarīgam. Kad viņš piegāja tuvāk, Kungs lika viņam novilkt kurpes kā dziļas cieņas izpausmi, jo Dieva klātbūtne padarīja šo vietu svētu.

Kungs stādījās priekšā Mozum kā “Ābrahāma, Īzāka un Jēkaba Dievs” (2. Moz. 3:6). Kungs šiem sentēviem bija apsolījis, ka viņu pēcnācēji iemantos Kānaānu, par ko Mozus noteikti zināja. Tādējādi jau pirms apsolījuma izteikšanas Dievs pavēra Mozum logu uz to, kas notiks un kāda būs viņa loma.

Mozum vajadzēja 80 gadus, pirms Dievs nolēma, ka viņš ir gatavs savam uzdevumam. Ko šī patiesība varētu mums mācīt par pacietību? _____

Kunga eņģelis

“Kunga eņģelis” parādījās Mozum uguns liesmās “no krūma iekšienes” (2. Moz. 3:2, NIV). Tas bija pats Kungs Jēzus, kas runāja uz Mozu “no krūma iekšienes” (2. Moz. 3:4, NIV).

Neesiet samulsuši, ka “Kunga eņģelis” tiek uzskatīts par Jēzus Kristus apzīmējumu. Pats termins “eņģelis” vienkārši nozīmē “sūtnis” (ebreju val. “mal'akh”), un tas vienmēr ir atkarīgs no konteksta, vai šis eņģelis ir interpretējams kā cilvēciska vai dievišķa būtne (sk. Mal. 3:1). Bībelē ir daudz gadījumu, kad “Kunga eņģelis” attiecas uz dievišķo personu (izpētiet, piem., 1. Moz. 22:11, 15–18; 1. Moz. 31:3, 11, 13; Soģu 2:1, 2; Soģu 6:11–22; Cah. 3:1). Šis Kunga eņģelis runā ne tikai Kunga vārdā, bet Viņš ir pats Kungs. Jēzus ir Dieva sūtnis, lai darītu zināmu mums Tēva Vārdu.

Izlasī 2. Mozus 3:7–12. Kā Dievs izskaidroja Mozum, kāpēc Viņš gribēja iejaukties Ēģiptē paverdzināto israēliešu labā? _____

Dieva tautas ciešanas Ēģiptē tēlaini raksturotas kā vaidēšana un dziļš sauciens pēc palīdzības. Dievs dzirdēja viņu saucienu un bija noraizējies (2. Moz. 2:23–25). Viņš tos sauca par “Manu tautu” (2. Moz. 3:7). Tas ir, pat pirms Sinaja un derības slēgšanas tie bija Viņa ļaudis, un Viņš palīdzēs tiem dzīvot un uzplaukt (ja viņi paklausīs) Kānaānas zemē, kā Viņš bija apsolījis viņu tēviem.

Dievs sacīja Mozum, ka Viņš to sūta pie faraona konkrēta uzdevuma veikšanai: “Tagad ej, Es tevi sūtīšu pie faraona. Izved Manu tautu, Israēla bērnus, no Ēģiptes!” (2. Moz. 3:10) Atkal Dievs tos sauca par “Manu tautu”.

Kādu uzdevumu Dievs uzdeva Savam kalpam! Tāpēc Mozus atbildēja ar jautājumu: “Kas es esmu?” Tas ir, saprotot, cik nozīmīgs ir uzdevums un kāda būs viņa loma tajā, Mozus jautā, kāpēc gan lai tiktu izvēlēts tāds cilvēks kā viņš. Šeit jau agri mēs iepazīstam viņa raksturu, pazemību un sajūtu, ka viņš nav tik augsta aicinājuma cienīgs.

Kāpēc pazemība un “necienīguma” apziņa ir tik svarīga ikvienam, kas cenšas sekot Kungam un kaut ko darīt Viņa labā? _____

Kunga Vārds

Izlasi 2. Moz. 3:13–22. Kāpēc Mozus vēlējās uzzināt Dieva vārdu, un kāda ir Viņa vārda nozīme? _____

Dievs Mozum Sevi nosauca par “ehejeh ‘asher ‘ehejeh”, kas burtiski nozīmē “Es būšu tas, kas Es būšu” vai “Es esmu tas, kas Es esmu”. 2. Moz. 3:12 Dievs lieto to pašu darbības vārdu ‘ehejeh’, ko 14. pantā, sakot Mozum “Es būšu” (ar tevi). Tas nozīmē, ka Dievs ir mūžīgs. Viņš ir pārpasaulīgais Dievs, kā arī visvarenaiss Dievs, un Viņš mājo ar tiem, “kas ir nožēlas pilni un garā pazemīgi” (Jes. 57:15, NRSV).

Dieva īsto vārdu “Jahve” (angļu Bībelēs parasti tulkots kā “LORD” (“Kungs”)) Dieva tauta zināja jau no paša sākuma, pat ja viņi nezināja tā dziļāko nozīmi. Mozus zināja arī vārdu Jahve, taču, tāpat kā citi, viņš nezināja patieso nozīmi. Viņa jautājums: “Kā tevi sauc?” ir jautājums par šo dziļāko nozīmi.

Noderīga norāde ir 2. Moz. 6:3, kur Dievs teica: “Es esmu parādījis Ābrahāmam, Īzākam un Jēkabam kā visuvarenaiss Dievs, bet Savu īsto vārdu, Tas Kungs, Es netiku darijis viņiem zināmu” (2. Moz. 6:3). Tas nenozīmē, ka Ādams, Noa, Ābrahāms un sen-tēvi nezināja vārdu “Jahve” (sk. 1. Moz. 2:4, 9; 1. Moz. 4:1, 26; 1. Moz. 7:5; 1. Moz. 15:6–8 utt.). Tas nozīmē to, ka viņi nezināja tā dziļāko nozīmi.

Viņa vārds Jahve norāda uz faktu, ka Viņš ir personīgais Dievs, Savas tautas Dievs, derības Dievs. Viņš ir tuvs, intīms Dievs, kas iesaistās cilvēku dzīvē. Visvarenaiss Dievs (1. Moz. 17:1) ir Dievs, kurš brīnumaini iejaucās ar Savu spēku. Bet Jahve ir Dievs, kas parāda savu morālo spēku ar mīlestību un rūpēm. Viņš ir tāds pats Dievs kā “Elohimis” (“varens, stiprs, pārpasaulīgs Dievs”, “visu cilvēku Dievs”, “Visuma Valdnieks”, “visa Radītājs”), taču dažādi Viņa attiecību ar cilvēci aspekti tiek atklāti ar pašu vārdu Jahve.

Zināt vārdu vai piesaukt Dieva vārdu nav kaut kas maģisks. Runa ir par Viņa vārda pasludināšanu, kas nozīmē mācīt citiem patiesību par šo Dievu un par pestīšanu, ko Viņš piedāvā visiem, kas nāk ticībā. Kā saka Joēls: “Tad notiks, ka izglābs sevi ikviens, kas piesauks Tā Kunga Vārdu” (Joēla 3:5).

Kā jūs savā dzīvē esat piedzīvojuši tuvību ar Jahvi, ko Viņš vēlas iegūt ar visiem, kas ir Viņam uzticīgi? _____

Četri aizbildinājumi

Izlasi 2. Moz. 4:1–17. Kādu zīmju kopumu Dievs lika Mozum izpildīt, lai stiprinātu viņa kā Dieva vēstneša stāvokli? _____

Mozus atkal mēģināja atbrīvoties no uzdevuma, ko Dievs viņam vēlējās uzticēt (sk. 2. Mozus 3:11). Viņš negribēja doties uz Ēģipti un stāties pretī faraonam. Galu galā viņš jau bija cietis neveiksmi, kad iepriekš mēģināja viens pats palīdzēt ebrejiem. Arī viņa paša tauta neticēja viņam un nepieņēma viņu kā vadītāju. Tāpēc viņš formulēja trešo aizbildinājumu: “Viņi man neticēs un neklausīs mani” (2. Moz. 4:1). Tas nebija jautājums par kaut kā jauna apgūšanu; tas bija mēģinājums pateikt “nē” atbildībai, ko Dievs viņam lūdza uzņemties.

Mozum tika dotas divas brīnumu zīmes, kas bija jāveic Israēla vecājo un vēlāk faraona priekšā: (1) viņa nūja pārvērtās par čūsku un pēc tam atkal par nūju, un (2) viņa roka kļūst spītālīga, bet pēc tam uzreiz tiek dziedināta. Abiem brīnumiem būtu jāpārlicina vecājie, ka Dievs darbojas viņu labā. Bet, ja nē, tiks pievienots trešais brīnums – ūdens pārvērtīsies asinīs (2. Moz. 4:8, 9).

Lai gan Dievs Mozum deva šos varenos brīnumus, viņš tomēr atrada vēl vienu aizbildinājumu, ceturto: ka viņš nav labs runātājs.

Izlasi 2. Moz. 4:10–18. Kā Kungs reaģē uz Mozu, un kādu mācību mēs varam no tā gūt sev, lai arī uz ko Dievs mūs aicinātu? _____

Šis četrus aizbildinājumu kopums parāda Mozus nevēlēšanos sekot Dieva aicinājumam. Ar “pamatotiem” iebildumiem viņš maskē savu nevēlēšanos doties ceļā. Pirmie trīs aizbildinājumi ir jautājumu veidā: (1) Kas es esmu? (2) Kas tu esi? un (3) Ko darīt, ja viņi man netic? Bet ceturtais iebildums ir apgalvojums: “Es neesmu daiļrunīgs.” Dievs uz tiem visiem reaģēja un radīja spēcīgu risinājumu. Uz šiem aizbildinājumiem Dievs atbildēja ar daudziem spēcīgiem apsolījumiem.

Tad Mozus izsaka savu piekto un pēdējo lūgumu un tiešā veidā lūdz: “Ak, mans Kungs, lūdzu, sūti kādu citu” (2. Moz. 4:13, NRSV). Atbildot uz to, Dievs viņam saka, ka Viņš jau sūta savu brāli Āronu viņam pretī, lai sniegtu viņam atbalstu. Visbeidzot Mozus klusu piekāpjas un pirms došanās uz Ēģipti lūdz Jetrus svētību.

Apgraizīšana

Izlasi 2. Moz. 4:18–31. Kā mēs saprotam šo dīvaino stāstu, un kādu mācību mēs varam no tā gūt? _____

Bībeles pētniekus satricē lasītais, ka pēc tam, kad Mozus paklausīja Kungam un uzsāka ceļojumu atpakaļ uz Ēģipti, Kungs "vēlējās viņu nogalināt" (2. Moz. 4:24). No stāsta konteksta ir skaidrs, ka problēma bija apgraizīšana. Viņa jaunākais dēls netika apgraizīts, kā to prasīja Ābrahāma derība (1. Moz. 17:10, 11).

Mozum kā Dieva tautas vadītājam bija jāparāda nevainojama pakļaušanās un paklausība Dievam, lai viņš būtu spējīgs mācīt citus būt paklausīgiem. Viņam bija jābūt pilnīgas padevības Dievam paraugam. Viņa sieva Cipora bija aktīva sieviete un apgraizīja savu dēlu, lai glābtu vīra dzīvību. Viņa pieskārās Mozum ar "asiņaino priekšādiņu", un šis asinis simbolizē izpirkšanu, dzīvību un derības aizzīmogošanu. Fakts, ka tas tika izdarīts tādā steigā, tikai palielina situācijas dramatismu.

No šīs epizodes var gūt svarīgu mācību: izdariet visu, ko jūs zināt, kas ir pareizi.

"Ejot prom no Midiānas, Mozus saņēma pārsteidzošu un briesmīgu brīdinājumu par Dieva nepatiku. Viņam parādījās draudošs eņģelis, kas it kā tūlīt gatavojās viņu nogalināt. Netika dots nekāds paskaidrojums, bet Mozus atcerējās, ka, padodamies sievas iespaidam, viņš nav ievērojis Dieva prasības, jo nebija apgraizījis savu jaunāko dēlu. "Viņš nebija ievērojis noteikumus, kuru pildīšanas gadījumā viņa bērns varēja kļūt par svētību saņēmēju, kuras nāca no Dieva derības ar Israēlu, un tāda nolaidība no izraudzītā vadoņa puses tautā varēja tikai vājināt Kunga priekšrakstu spēku. Bailēs, ka vīru var nonāvēt, Cipora pati veica apgraizīšanu, un pēc tam eņģelis ļāva Mozum iet tālāk. Pildot uzdevumu pie faraona, Mozum priekšā stāvēja daudzi bīstami brīži; viņa dzīvību varēja saglabāt tikai ar svēto eņģeļu palīdzību. Ikdienā izturoties nevērīgi pret izprastu pienākumu, viņš netiktu pasargāts, jo svētie eņģeļi viņu tad nebūtu apklājuši." (Elena Vaita "Sentēvi un pravieši", 255., 256. lpp.)

Ko šim stāstam vajadzētu jums pateikt, ja jūs patiešām esat vainīgi, ka esat pametuši novārtā zināmas lietas? Kā jums vajadzētu to tagad labot? _____

TĀLĀKĪEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļu “Mozus” (251.–256. lpp.).

Degošais krūms, iespējams, bija vispārveidojošākais piedzīvojums Mozus dzīvē. Visi citi augstākie punkti viņa dzīvē bija saistīti ar viņa pozitīvo, paklausīgo atbildi uz Dieva pavēli izvest ebrejus no Ēģiptes uz Apsolīto zemi.

Protams, tagad mēs zinām, kā tas viss izvērtās. Bet iedomājieties sevi Mozus vietā pie degošā krūma. Viņš bija aizbēdzis no Ēģiptes, lai glābtu savu dzīvību. Pēdējo 40 gadu laikā uz vēstures skatuves bija iznākusi jauna ebreju paaudze, no kuriem daudzi, iespējams, maz zināja par viņu, vai varbūt tie bija gadu gaitā izkropļoti stāsti. Un tomēr tagad Dievs viņu aicināja vadīt šīs tautas bēgšanu no varenās Ēģiptes!? Nav brīnums, ka sākumā viņš nebija atsaucīgs!

Jā, tas bija ārkārtīgi prasīgs uzdevums, taču iedomājieties, ko viņš būtu palaidis garām, ja būtu Dievam pateicis galīgu “nē”. Viņš, iespējams, vienkārši pazustu vēsturē, nevis – pateicoties viņā esošajam Dieva spēkam darbībā – burtiski veidotu vēsturi un kļūtu par vienu no lielākajiem un ietekmīgākajiem cilvēkiem ne tikai Bībelē, bet arī visā pasaulē.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. *Klusajos tuksnesī pavadītajos gados Mozus darīja to, uz ko Dievs viņu aicināja: viņš bija ģimenes cilvēks, rūpējās par aitām un, Dieva iedvesmots, uzrakstīja divas Bībeles grāmatas, pirms tika aicināts kļūt par diženu Dieva tautas vadītāju. Ko Mozus pieredze mums māca par mūsu pašu pienākumiem dzīvē?*
2. *Varētu iebilst, ka, virspusēji skatoties, Mozus aizbildinājumi paši par sevi bija diezgan saprātīgi, vai ne? “Kāpēc cilvēkiem vajadzētu man ticēt? Kas es esmu, lai mani klausītos? Es nemāku labi runāt.” Ko šim stāstam vajadzētu mums stāstīt par to, kā iemācīties palauties uz to, ka Dievs var mums dot iespēju darīt to, uz ko Viņš mūs aicina?*
3. *Vairāk pakavējieties pie jautājuma, kas minēts svētdienas tēmā par Mozu kā*
 1. *Mozus grāmatas autoru un to, cik svarīgs ir šis darbs, lai izprastu svēto vēsturi un pestīšanas plānu. Kāpēc mums jācīnās pret katru mēģinājumu (un tādu ir daudz) vājināt šīs grāmatas autoritāti, īpaši centienus noliegt tās vēsturiskumu, jo īpaši pirmās 11 nodaļas?*

SKARBAIS SĀKUMS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

2. Moz. 5:1–23; Atkl. 11:8; 2. Moz. 6:1–13; Ps. 73:23–26; 2. Kor. 6:16; 2. Moz. 6:28–7:7.

ATMIŅAS PANTS:

“Pēc tam Mozus un Ārons gāja pie faraona un sacīja: ‘Tas Kungs, Israēla Dievs, saka tā: atlaid Manu tautu, ka tie Man sarīko svētkus tuksnesī.’ Bet faraons sacīja: ‘Kas ir Tas Kungs, ka man būtu Viņam jāklausa un jāatlaiž Israēls? Es nepazīstu To Kungu, un arī Israēlu es neatlaidīšu’” (2. Moz. 5:1, 2).

Daudzi ticīgie domā, ka tad, kad kāds nolemj sekot Dievam, viņš piedzīvos tikai laimi, labklājību un panākumus. Tomēr tas ne vienmēr tā ir, un to bieži parāda pati Bībele. Dažkārt uzrodas daudz šķēršļu, kā arī jaunas grūtības. Tas var būt ļoti frustrējoši un liek uzdot sarežģītus jautājumus, uz kuriem ne vienmēr ir vienkāršas atbildes, vai varbūt pat šķiet, ka atbilžu nav vispār.

Tie, kas paļaujas uz Dievu, saskarsies ar daudziem pārbaudījumiem. Tomēr, ja būsīm neatlaidīgi, Dievs piedāvās risinājumus, kas būs saskaņā ar Viņa prātu un Viņa laiku. Viņa ceļi var būt pretēji mūsu cerībām uz ātru un tūlītēju risinājumu, taču mums ir jāiemācās uzticēties Viņam, neskatoties uz to.

Tātad šīs nedēļas tēma ir Mozus un pavēle izvest Dieva tautu no Ēģiptes – gluži tikpat skaidrs Dieva aicinājums, kāds varētu būt ikvienam. Patiešām, tas ietvēra brīnumus, kā arī pašu Dievu, kas tiešā veidā runāja ar Mozu un precīzi lika saprast, ko viņam darīt.

Cik daudz vieglāk varēja justies Mozus, zinot, ka viņš ir Dieva aicināts un ka viņam pat uzdots konkrēts uzdevums?

Tam vajadzēja būt vienkārši, vai ne?

Par to lasiet tālāk.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 19. jūlijā.

Kas ir Kungs?

Pēc Dieva pavēles Mozus dodas pie faraona, lai sāktu procesu, kurā viņš, Mozus, “izved Manu tautu, Israēla bērnus, no Ēģiptes” (2. Moz. 3:10).

Kāda bija faraona atbilde uz Dieva prasību – “atlaid manu tautu” (sk. 2. Moz. 5:1, 2) –, un kāda nozīme ir šai atbildei? _____

Faraons paziņo: “Kas ir Kungs?” – nevis ar vēlmi Viņu iepazīt, bet gan kā pretdarbību vai pat noliedzot šo Dievu, kuru, kā viņš pats atzīst, nemaz nepazīst.

Gandrīz ar lepnumu viņš paziņo: “Es nepazīstu Kungu.” (NKJV)

Cik gan cilvēku vēsturē ir teikuši to pašu! Cik traģiski, jo, kā Jēzus pats ir teicis, “ši ir mūžīgā dzīvība, ka viņi atzīst Tevi, vienīgo patieso Dievu, un to, ko Tu esi sūtījis, Jēzu Kristu” (Jņ. 17:3).

Ēģipte, kurā faraons ir karalis, simbolizē spēku, kas noliedz Dieva klātbūtni un varu. Tā ir būtne, kas ir pretrunā Dievam, Viņa Vārdam un Viņa ļaudīm.

Nākamais faraona paziņojums – “es neļaušu Israēlam iet” – vēl vairāk atklāj šo sacelšanos pret dzīvo Dievu, vēl vairāk padarot Ēģipti par simbolu ne tikai Dieva noliegumam, bet arī sistēmai, kas cīnās pret Viņu.

Nav brīnums, ka daudzi saskatīja šo pašu attieksmi pēc tūkstošiem gadu Francijas revolūcijas laikā (sk. arī Jes. 30:1–3 un Atkl. 11:8). Faraons domāja, ka viņš ir dievs vai dieva dēls, – plaša atsauce uz ticību paša spēkiem, varenumam un saprātam.

”No visām Bībeles vēsturē minētajām tautām Ēģipte visdrosmīgāk noliedza dzīvā Dieva esamību un pretojās Viņa pavēlēm. Nevienš monarhs nekad nav uzņēmies atklātāku un augstprātīgāku sacelšanos pret Debesu varu, kā to darīja Ēģiptes ķēniņš. Kad Mozus viņam atnesa vēsti Tā Kunga vārdā, faraons lepni atbildēja: ”Kas ir Jehova, ka man jāklausa Viņa balsī, lai atlaistu Israēlu? Es nepazīstu Jehovu, un turklāt es neļaušu Israēlam iet.” (2. Moz. 5:2, ARV) Tas ir ateisms, un Ēģiptes pārstāvētā nācija paudis līdzīgu dzīvā Dieva apgalvojumu noliegšanu un izpaustu līdzīgu neticības un spītības garu.” (Elena Vaita “Lielā cīņa”, 269. lpp.)

Ja kāds jums jautātu: “Vai tu pazīsti Kungu?” kā jūs atbildētu? Ja jūs sakāt, ka jā, tad kāds Viņš ir un kāpēc? _____

Skarbaiss sākums

Lai gan Mozum jau no paša sākuma droši vien saprata, ka tas, ko Kungs viņam bija uzdevis, nebūs viegli (to atklāj viņa mēģinājumi no misijas atbrīvoties), viņam, iespējams, nebija ne jausmas par to, kas tieši notiks.

Izlasi 2. Moz. 5:3–23. Kādi bija tūlītējie Mozus un Ārona pirmās tikšanās ar faraonu rezultāti? _____

Pat pirms došanās pie faraona Mozus un Ārons sapulcināja Israēla vecajos un tautu, atstāstīja viņiem Dieva vārdus un rādīja viņiem Dieva zīmes, kā rezultātā Israēls ticēja, ka Kungs viņus atbrīvos no verdzības. Tādējādi viņi pielūdza Kungu (2. Moz. 4:29–31). Cerības noteikti bija lielas: Kungs gatavojās atbrīvot ebreju tautu no verdzības – beidzot!

Pēc tam Mozus devās pie Ēģiptes ķēniņa ar Dieva prasību, un isaēliešiem viss kļuva vēl sliktāk. Viņu ciešanas pieauga, un viņu ikdienas darbs kļuva apgrūtinotāks un prasīgāks. Viņi tika apsūdzēti slinkumā, pret viņiem izturējās bargāk, un viņu vergošana kļuva vēl grūtāka.

Viņu vadītāji nebija priecīgi, un sadursme starp viņiem, Mozu un Āronu bija nejauka, un (kā mēs vēlāk redzēsim) tā vienkārši norādīja uz konfliktiem, kas Mozum būs ar savu tautu turpmākajos gados.

Izlasi 2. Moz. 5:21 un pēc tam iedomājies sevi šo vīru vietā, kad viņi stājās pretī Mozum un Āronam. Kāpēc viņi teica tādus vārdus? _____

Nav tik grūti saprast, kāpēc viņi bija sarūgtināti par Mozu (“Lai Kungs jūs redz un soda,” viņi teica). Viņi domāja, ka Mozus nāks viņus atbrīvot no ēģiptiešiem, nevis vēl vairāk apgrūtināt viņu dzīvi ēģiptiešu jūgā.

Līdz ar to Mozum un Āronam bija jātiek galā ne tikai ar ēģiptiešiem, bet arī ar savējiem.

Kādi ir labāki veidi, kā jūs un citi varētu tikt galā ar vietējās draudzes vadītājiem, rodieties nesaskaņām, kas agri vai vēlū ir neizbēgamas? _____

Dievišķais “es”

Nabaga Mozus! Vispirms viņu vaino faraons, un tagad viņu nolād viņa paša tauta.

Tāpēc Mozus sūdzas Dievam. Vīlies un sarūgtināts par Israēla apstākļu pasliktināšanos, viņš jautā: “Ak, Kungs, kāpēc Tu esi darījis tādu ļaunumu šai tautai? Kāpēc Tu mani esi sūtījis? Kopš es gāju pie faraona, lai runātu Tavā Vārdā, viņš darījis šai tautai ļaunu, un Tu tomēr neglābi Savu tautu” (2. Moz. 5:22, 23). Mozus neapmierinātība ar Kungu ir acīmredzama un, ņemot vērā situāciju, saprotama.

Tomēr Dieva atbilde ir spēcīga. Viņš rīkosies, turklāt ļoti izlēmīgi. “Tagad tu redzēsi, ko Es darišu faraonam” (2. Moz. 6:1).

Izlasī 2. Moz. 5:22–6:8. Kāda ir Dieva atbilde Mozum, un kādas svarīgas teoloģiskas patiesības šeit tiek atklātas? _____

Dievs nu vairs ne tikai runās. Tagad Viņš spēcīgi iestāsies Savas tautas labā. Viņš atgādina Mozum dažus svarīgus faktus: (1) Es esmu Tas Kungs; (2) Es parādījos sentēviem; (3) Es noslēdzu ar viņiem Savu derību; (4) Es esmu apsolījis dot viņiem Kānaānas zemi; (5) Es esmu dzirdējis Israēla bērnu vaidēšanu un (6) Es atceros Savu derību – dot jums Apsolīto zemi.

Ievērojiet dievišķā “Es” atkātošanos. Es, Tas Kungs, tavs Dievs, esmu darījis to un to, un tāpēc tu vari paļauties, ka Es izpildīšu to, ko esmu apsolījis.

Kungs tagad svinīgi pasludina, ka Viņš izdarīs četras lielas lietas Israēla labā, jo Viņš ir viņu dzīvais Kungs: (1) “Es izvedīšu jūs no Ēģiptes jūga”; (2) “Es izglābsu jūs no vergošanas”; (3) “Es tevi atpestīšu ar izstieptu roku un ar vareniem darbiem, un Es būšu jūsu Dievs” (2. Moz. 6:6, 7, NIV).

Šīs četras dievišķās darbības nodrošina un atjauno Viņa attiecības ar Saviem ļaudīm. Dievs ir visu šo darbību Veicējs, un israēlieši ir visu šo labumu un žēlastības saņēmēji. Dievs šīs dāvanas piedāvā brīvi, Savā lielajā mīlestībā; Viņš tā rīkojās toreiz, un Viņš tāpat dara tagad mūsu labā.

Kādi citi Bībeles varoņi ir sūdzējušies Dieva priekšā – un ar pamatotiem iemesliem? Kāpēc reizēm ir pareizi izkratīt sirdi Dieva priekšā un pat sūdzēties par savu situāciju? Tomēr kāpēc jums tas vienmēr būtu jādara ticībā un paļāvībā? _____

Neapgraizītas lūpas

Kungs patiešām bija devis Mozum dažus spēcīgus solījumus par to, ko Viņš gatavoja darīt. Lai gan šī tikšanās noteikti iedrošināja Mozu, viņa uzmundrinājums, iespējams, bija īslaicīgs, ņemot vērā reakciju, ko viņš saņēma no savas tautas.

Izlasī 2. Moz. 6:9–13. Kas notika tālāk, un ko mēs varam mācīties no šī stāsta par vilšanās un cīņas posmiem savā dzīvē? _____

Ebrejus viņu bēdas, ciešanas un smagais darbs tik ļoti bija nomācis, ka viņi neklausījās Mozus vārdos, kas apliecināja, ka Dievs rīkosies, lai izpildītu solīto. Viņi to bija tik ilgi gaidījuši, bet viņu cerības nebija piepildījušās. Kāpēc lai tagad būtu citādi? Viņi zaudēja drosmi un cerību, kas, iespējams, bija vēl rūgtāk, jo varbūt pirmo reizi savā mūžā viņi saskatīja īstu cerību uz atbrīvošanu.

Un tomēr kurš gan nav bijis līdzīgā situācijā? Kurš gan kādā brīdī nav juties nomākts, vīlies, neapmierināts, pat Dieva pamests?

Vai atceraties stāstu par Ījabu? Un kā ar Asafu, psalmu sacerētāju, kurš cīnījās ar jautājumiem par ļaundaru labklājību un taisno ciešanām? Tomēr, neskatoties uz Asafa cīņām, viņš radījis vienu no skaistākajām ticības apliecināšanām: “Bet pie Tevis es palieku vienmēr, Tu mani turi pie manas labās rokas, Tu mani vadi pēc Sava prāta un beidzot mani uzņemsi godībā. Kad Tu esi mans, tad man nevajag ne debess, ne zemes! Jebšu man arī pamirtu miesa un sirds, taču Tu, Dievs, esi mans patvērumš un mana daļa mūžīgi” (Ps. 73:23–26).

Viscaur svētajā vēsturē Dievs ir apliecinājis Saviem ļaudīm, ka Viņš ir tiem blakus (Jes. 41:13, Mat. 28:20). Viņš dāvā Savu mieru, Savu mierinājumu un stiprina, lai tie tiktu galā ar dzīves izaicinājumiem (Jņ. 14:27; Jņ. 16:33; Fil. 4:6, 7).

Derības formula “Es ņemšu jūs Sev par tautu un būšu jums par Dievu” (2. Moz. 6:7) raksturo tuvās attiecības, kādas Kungs vēlējās izveidot ar Saviem ļaudīm.

Padomājiet par frāzi: “Es ņemšu jūs par Savu tautu un būšu jūsu Dievs” (2. Moz. 6:7, NKJV). Lai gan konteksts bija visa tauta, kā tas attiecas uz katru no mums atsevišķi un kā šīm attiecībām vajadzētu izpausties mūsu ikdienā? (Sk. arī 2. Kor. 6:16.) _____

Mozus faraonam kā Dievs

Izlasī 2. Moz. 6:28–7:7. Kā Kungs izturas pret Mozus iebildumiem? _____

Dievs atklāj Sevi Mozum kā Jahve, kas nozīmē, ka Viņš ir personīgs un tuvs Dievs, Savas tautas Dievs un Dievs, kas noslēdzis ar viņiem derības attiecības.

Šis visur klātesošais Dievs atkal pavēl Mozum iet pie faraona un runāt ar viņu. Izjzdams pašvērtējuma trūkumu, Mozus atkal iebilst: “Kāpēc faraons lai manī klausītos?” Šeit atkal varam redzēt ne tikai Mozus pazemību, bet arī viņa vēlmi tikt vaļā no uzdevuma, kura izpilde līdz šim nav pārāk sekmējusies.

“Kad Dievs pavēlēja Mozum atgriezties pie faraona, Mozus izrādīja neuzticēšanos sev. Termins “aral sepatayim”, burtiski “neapgraizītas lūpas”, kas šeit tiek lietots, lai aīnotu Mozus runas spēju trūkumu (6:12, 30), ir līdzīgs tam, kas atrodams 2. Moz. 4:10 – “grūta valoda un runas lēnums”” (Andrews Bible Commentary: Old Testament, “Exodus” (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2020), 205. lpp.)

Dievs Savā žēlastībā piešķir Mozum Āronu, lai viņš palīdzētu Mozum. Mozus runās ar Āronu, kurš pēc tam publiski runās ar faraonu. Tādējādi Mozus spēlēs Dieva lomu Ēģiptes ķēniņa priekšā un Ārons būs viņa pravietis.

Šis stāsts sniedz lielisku praviēša lomas definīciju. Pravietis ir Dieva pārstāvis, Viņa rupors, kas pārraida un interpretē Dieva vārdu cilvēkiem. Kā Mozus runāja ar Āronu un tad Ārons to paziņoja faraonam, tā Dievs sazinās ar pravieti, kurš pēc tam cilvēkiem pasludina Dieva mācību. Tas var notikt mutiski, klātienē, vai, kā tas tika darīts visbiežāk, pravietis saņēma vēsti no Dieva un pēc tam pierakstīja to.

Dievs arī izskaidro Mozum, ko viņš var sagaidīt no tikšanās ar faraonu. Viņš brīdina, ka konfrontācija būs saspringta un ilga. Otro reizi Dievs Mozum uzsver, ka faraons būs ļoti stūrgalvīgs un ka viņš nocietinās savu sirdi (2. Moz. 4:21, 2. Moz. 7:3). Taču viss beigsies ar kaut ko labu, jo “ēģiptieši atzīs, ka Es esmu Tas Kungs” (2. Moz. 7:5). Tas ir, Dievs tiks pagodināts pat sekojošā haosa laikā.

Mozum pietrūka aizbildinājumu, lai nesekotu Dieva aicinājumam. Kā mēs varētu aizbildināties, lai nedarītu to, ko Dievs vēlas? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļu “Ēģiptes mocības” (257.–265. lpp.).

Skat, cik slikti Mozum un viņa tautai klājās pēc tam, kad Mozus pirmo reizi vērsās pie faraona.

“Tas pievērsa ķēniņa uzmanību, un tam radās aizdomas, ka israēlieši ir nodomājuši sacelties, lai atbrīvotos no verdzības. Neapmierinātība parasti rodas no slinkuma, tādēļ viņš nolēma rūpēties, lai tiem neatliktu laika kaldināt bīstamus plānus un tādā veidā tiktu salauzts viņu neatkarības gars. Tajā pašā dienā izdota pavēle, kas darbu padarīja vēl smagāku un nežēlīgāku. Parastais būvmateriāls šajā zemē bija saulē žāvēti ķieģeļi, jo pat lepnāko celtņu mūrus darināja no šī materiāla un tad aplika ar akmeņiem. Ķieģeļu ražošanā nodarbināja lielu skaitu vergu. Šim darbam vajadzēja ļoti daudz salmu, kurus smalki sagrieza un samaisīja ar māliem, lai tie turētos kopā, bet tagad ķēniņš deva rīkojumu salmus vairs neizsniegt – strādniekiem pašiem vajadzēja tos sagādāt, tomēr ķieģeļu skaitu prasīja tādu pašu. Šis rīkojums israēliešiem visā zemē atnesa lielas bēdas. Par darba uzraugiem ēģiptieši bija izraudzījuši ierēdņus no ebreju vidus, kuriem tagad vajadzēja atbildēt par padotajiem strādniekiem. Kad ķēniņa pavēle stājās spēkā, tauta izklīda pa visu zemi, lai salmu vietā savāktu rugājus, bet tie vairs nespēja izgatavot ķieģeļu ierasto daudzumu. Par neizpildīto darbu nežēlīgi sita ebreju ierēdņus.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 258. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

- 1. Padomājiet par laiku, kad, uzklusot Dieva aicinājumu savā dzīvē, lietas negāja labi vai noteikti labi nesākās. Kādas mācības jūs laika gaitā esat guvuši no šīs pieredzes?*
- 2. Pastāstiet citiem, kā Dievs ir iejaucies jūsu dzīvē, kad jūs lūdzāt Viņa palīdzību vai kad jūs to negaidījāt. Kā mēs varam ticēt Dieva labestībai, kad notiek sliktas lietas, pat tiem, kas uzticas Kungam?*
- 3. Ko jūs teiktu cilvēkam, kurš paziņo: “Es nepazīstu Kungu”? Pieņemsim, ka cilvēks to saka nevis spītības pēc, bet gan kā vienkāršu faktu par sevi. Ko jūs varētu darīt, lai palīdzētu šai personai iepazīt Kungu un izskaidrot, kāpēc tas ir svarīgi?*

MOCĪBAS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

2. Moz. 7:8–10:29; 4. Moz. 33:4; Rom. 1:24–32; Ps. 104:27, 28; Jes. 28:2, 12–17; Jes. 44:9, 10, 12–17.

ATMIŅAS PANTS:

“Un faraona sirds palika cieta, un viņš neatlaida Israēla bērnus, kā jau Tas Kungs bija runājis caur Mozu.” (2. Moz. 9:35)

Zemnieks mēģināja panākt, lai ēzeli kustas, taču dzīvnieks nekustējās. Tad zemnieks paņēma resnu zaru un sāka to sist. Pēc tam viņš atkal runāja ar ēzeli, kurš nu sāka kustēties.

Kad kāds lauksaimniekam jautāja, kāpēc tas darbojas, viņš atbildēja: “Nu, vispirms jums ir jādabū viņa uzmanība.” Šobrīd neapspriežot cietsirdīgu izturēšanos pret dzīvniekiem, šeit ir kāda svarīga doma, arī saistībā ar ebreju iziešanu no Ēģiptes. Mozum tika dota pavēle uzsākt gājienu, un viņš dodas pie faraona ar slavenajiem Dieva vārdiem “shalach et ami”: “Atlaid manu tautu!”

Faraons tomēr nevēlējās atlaist Dieva tautu. Svētie Raksti nekur nepārprotami neizskaidro, kāpēc faraons bija tik nelabprātīgs, neskatoties uz potenciālajiem militārajiem draudiem, no kuriem ēģiptieši baidījās (sk. 2. Moz. 1:10). Visticamāk, kā tas bieži notiek ar verdzību, tā bija tīrā ekonomika, lēts darbaspēks, un tāpēc faraons nevēlējās zaudēt visas ekonomiskās priekšrocības. Tādējādi viņam bija nepieciešama pārliecināšana, ne tikai lai pievērstu viņa uzmanību, bet arī lai mainītu savas domas.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 26. jūlijā.

Dievs pret dieviem

Izlasī 2. Moz. 7:8–15. Kādas mācības ir ietvertas šajā pirmajā sadursmē starp ebreju Dievu un Ēģiptes dieviem? _____

Gaidāmās cīņas bija starp dzīvo Dievu un ēģiptiešu “dieviem”. Situāciju sliktāku padarīja tas, ka faraons uzskatīja sevi par vienu no šiem dieviem. Tas Kungs necinījās pret ēģiptiešiem vai pat Ēģipti kā tādu, bet gan pret viņu dievībām (ēģiptieši godināja vairāk nekā 1500 dievu un dieviešu). Bībeles teksts ir nepārprotams: “Pār visiem Ēģiptes dieviem Es spriedīšu tiesu, Es, Tas Kungs” (2. Moz. 12:12). Vēlāk tas vēlreiz tiek uzsvērts, kad tika stāstīts par Israēla ceļojumu no Ēģiptes: “Arī par viņu dieviem Tas Kungs bija Savu tiesu spriedis” (4. Moz. 33:4, NIV).

Piemērs šādam spriedumam pār viņu dieviem labi tika parādīts brīnumā, kad zizlis pārvērtās par čūsku (2. Moz. 7:9–12). Ēģiptē Ureja dieviete Vadjeta tika personificēta ar kobru un pārstāvēja suverēnu varu pār Lejasēģipti. Faraona vainagā bija kobras simbols, liecinot par viņa spēku, dievību, karalisko un dievišķo autoritāti, jo šī dieviete izspļautu indi uz viņa ienaidniekiem. Ēģiptieši arī ticēja, ka svētā čūska vadīs faraonu viņa pēcnāves dzīvē.

Kad Ārona nūja kļuva par čūsku un apēda visas pārējās čūskas ķēniņa priekšā, atklājās dzīvā Dieva pārākums pār ēģiptiešu maģiju un burvestībām. Faraona varenības simbols tika ne vien uzvarēts, bet arī Ārons un Mozus to satvēra ar savām rokām (2. Moz. 7:12, 15). Šī sākotnējā sadursme demonstrēja Dieva spēku un varu pār Ēģipti. Mozum kā Dieva pārstāvim bija lielāka autoritāte un vara nekā pašam “dievam” faraonam.

Zīmīgi ir arī tas, ka senie ēģiptieši uzskatīja čūsku dievu Nehebkau (“tas, kas izmanto garus”) par svētu, pielūgtu un pielūdzamu. Saskaņā ar viņu mitoloģiju šim čūskas dievam bija liels spēks, jo viņš norija septiņas kobras. Tādējādi Dievs ēģiptiešiem paziņoja, ka viņam, nevis čūskas dievam, ir suverēna vara. Pēc tik spēcīgas konfrontācijas viņiem bija nekavējoties jāsaprot šis vēstījums.

Kā mēs varam atļaut Kungam būt varenākam pār tiem “dieviem”, kas cenšas uzkundzēt mūsu dzīvē? _____

Kas nocietināja faraona sirdi?

Izlasi 2. Moz. 7:3, 13, 14, 22. Kā mēs saprotam šos pantus? _____

Deviņas reizes 2. Mozus grāmatā faraona sirds nocietināšana tiek piedēvēta Dievam (2. Moz. 4:21; 2. Moz. 7:3; 2. Moz. 9:12; 2. Moz. 10:1, 20, 27; 2. Moz. 11:10; 2. Moz. 14:4, 8; sk. arī Rom. 9:17). Vēl deviņas reizes lasām, ka faraons ir nocietinājis savu sirdi (2. Moz. 7:13, 14, 22; 2. Moz. 8:15, 19, 32; 2. Moz. 9:7, 34, 35).

Kas nocietināja ķēniņa sirdi – Dievs vai pats faraons?

Zīmīgi, ka iziešanas stāstā par desmit mocībām pirmajās piecās faraons pats nocietināja savu sirdi. Tātad viņš pats bija savas sirds nocietināšanas iniciators. Tomēr, sākot ar sesto mocību, Bībeles tekstā ir minēts, ka faraona sirdi nocietināja Dievs (2. Moz. 9:12). Tas viss nozīmē, ka Dievs stiprināja vai padziļināja faraona paša izvēli, viņa izvēlēto rīcību, kā Dievs bija licis Mozum darīt (2. Moz. 4:21).

Citiem vārdiem sakot, Dievs sūtīja mocības, lai palīdzētu faraonam nožēlot grēkus un atbrīvotu viņu no prāta tumsas un maldiem. Dievs neradīja jaunu ļaunumu faraona sirdī; Viņš vienkārši nodeva faraonu viņa ļaunajiem impulsiem. Viņš to atstāja bez Dieva iegrožojošās žēlastības un tādējādi ļāva viņa paša ļaunajiem darbiem (sk. Rom. 1:24–32).

Faraonam bija brīva griba – viņš varēja izvēlēties par vai pret Dievu, un viņš izvēlējās nostāties pret.

Mācības ir acīmredzamas. Mums ir dota iespēja izvēlēties starp pareizo un nepareizo, labo un ļauno, paklausību un nepaklausību. No Lucifera Debesīs līdz Ādamam un Ievai Ēdenē, līdz faraonam Ēģiptē un līdz mums šodien – lai kur mēs būtu, mēs izvēlamies vai nu dzīvību, vai nāvi (5. Moz. 30:19).

Iedomājieties sauli, kas spīd uz sviestu un mālu. Sviests kūst, bet māls sacietē. Saules siltums abos gadījumos ir vienāds, taču ir divas dažādas reakcijas uz siltumu un divi atšķirīgi rezultāti. Efekts ir atkarīgs no materiāla. Faraona gadījumā var teikt, ka tas bija atkarīgs no viņa sirds attieksmes pret Dievu un Viņa tautu.

Kādu brīvas gribas izvēli jūs gatavojaties izdarīt tuvākajās dienās? Ja zināt, kāda ir pareizā izvēle, kā varat sagatavoties tās izdarīšanai? _____

Pirmās trīs mocības

Desmit mocības Ēģiptē bija vērstas nevis pret ēģiptiešu tautu, bet gan pret viņu dieviem. Katra mocība skāra vismaz vienu no tiem.

Izlasī 2. Moz. 7:14–8:19. Kas notika šajās mocībās? _____

Dievs norādīja Mozum, ka dialogs ar faraonu būs grūts un gandrīz neiespējams (2. Moz. 7:14). Tomēr Dievs gribēja atklāties faraonam un ēģiptiešiem. Tādējādi Viņš nolēma sazināties ar viņiem tā, lai viņi varētu saprast. Arī ebreji gūtu labumu no šīs sadursmes, jo viņi uzzinātu vairāk par savu Dievu.

Pirmā mocība bija vēsta pret Hapi, Nīlas dievu (2. Moz. 7:17–25). Dzīve Ēģiptē bija pilnībā atkarīga no Nīlas ūdens. Kur bija ūdens, tur bija dzīvība. Ūdens bija dzīvības avots, tāpēc viņi izgudroja savu dievu Hapi un pielūdza viņu kā dzīvības nodrošinātāju.

Protams, tikai dzīvais Dievs ir dzīvības Avots, visa Radītājs, ieskaitot ūdeni un pārtiku (1. Moz. 1:1, 2, 20–22; Ps. 104:27, 28; Ps. 136:25; Jņ. 11:25; Jņ. 14:6). Ūdens pārvēršanās asinīs simbolizē dzīvības transformēšanos nāvē. Hapi nespēja nodrošināt un aizsargāt dzīvību. Tas ir iespējams tikai ar Kunga spēku.

Tad Dievs deva faraonam vēl vienu iespēju. Šoreiz tiešā veidā tika konfrontēts vārds dievs Hekets (2. Moz. 8:1–15). Dzīvības upē Nīlā saradās vārds, no kurām ēģiptieši baidījās, riebās un ienīda. Viņi vēlējās no tām atbrīvoties. Precīzs laiks, kad šī mocība tika atņemta, pierādīja, ka arī aiz šīs sērgas stāvēja Dieva spēks.

Trešajai mocībai ir visisākais apraksts (2. Moz. 8:16–19). Kukaiņu suga (ebr. “kinnim”) nav konkretizēta (knišļi, odi, ērces, varbūt utis?). Šī mocība bija vēsta pret Gebu, ēģiptiešu zemes dievu. No zemes putekļiem (kas atgādina Bībeles radīšanas stāstu) Dievs izcēla knišķus, kas izplatījās pa visu zemi. Nespējot dublēt šo brīnumu (dzīvību var radīt tikai Dievs), burvji paziņoja: “Tas ir Dieva pirksts” (2. Moz. 8:15). Tomēr faraons joprojām atteicās padoties.

Padomājiet, cik cieta bija faraona sirds. Atkārtota Dieva pamudinājumu noraidīšana stāvokli tikai pasliktināja. Kādas mācības šeit ir katram no mums par pastāvīgu Kunga pamudinājumu noraidīšanu? _____

Mušas, mājlopi un augoņi

Izlasi 2. Moz. 8:20–9:12. Ko šis stāsts māca par to, cik lielas var būt Dieva spēka un godības izpausmes un ka cilvēcei joprojām ir brīvība Viņu noraidīt? _____

Ēģiptes dieviete Uačita bija mušu dieviete un purvu un dumbbrāju dāma. Dievs Kepri (uzlecošās saules, radīšanas un atdzimšanas dievs) tika attēlots ar mušas galvu. Šos “dievus” Kungs sakāva. Šajā stāstā (2. Moz. 8:20–24), kamēr ēģiptieši cieta, ebreji tika aizsargāti. Faktiski nekādas turpmākas sērgas viņus neskāra.

Tas viss atkal bija Dieva mēģinājums darīt zināmu faraonam, ka “Es esmu Tas Kungs zemes vidū” (2. Moz. 8:22).

Tad faraons sāka kaulēties. Bez šaubām, spiediens pieauga. Viņš bija gatavs ļaut Israēlam pielūgt savu Dievu un Viņam upurēt, bet vienīgi Ēģiptes zemē (2. Moz. 8:25). Viņa nosacījumus nevarēja izpildīt, jo Ēģiptē dzīvnieki tika uzskatīti par svētiem, un to upurēšana būtu izraisījusi vardarbību pret ebrejiem. Turklāt tas nebija Dieva plāns attiecībā uz Israēlu.

Tikmēr nākamā mocība (2. Moz. 9:1–7) skāra ganāmpulkus. Hatora, ēģiptiešu mīlestības un aizsardzības dieviete, tika attēlota ar govju galvu. Buļļu dievs Apis arī bija ļoti populārs un augstu novērtēts senajā Ēģiptē. Tādējādi šajā piektajā mocībā, kad nomira ēģiptiešu mājlopi, tika uzvarētas vēl dažas svarīgas dievības.

Sestajā mocībā (2. Moz. 9:8–12) atklājās medicīnas, maģijas un gudrības dievietes Izīdas pilnīga sakāve. Mēs te redzam arī tādu dievību kā Sekhmetas (kara un epidēmiju dieviete) un Imhotepa (medicīnas un dziedināšanas dievs) sakāvi. Viņi nespēj aizsargāt savus pielūdzējus. Ironiski, bet tagad pat burvji ir tik nomocīti, ka nevar ierasties tiesā, un tas liecina, ka viņi ir bezpalīdzīgi pret debesu un zemes Radītāju.

Te pirmo reizi stāstā par desmit mocībām tekstā teikts, ka “Kungs nocietināja faraona sirdi” (2. Moz. 9:12). Lai cik mulsinoša būtu šī frāze, ja to saprot pilnā kontekstā, tā atklāj, ka Kungs ļaus mums plūkt mūsu pašu sekas, ja pastāvīgi Viņu noraidīsim.

Faraona problēma nebija intelektuāla; viņam bija pietiekami daudz racionālu pierādījumu, lai izdarītu pareizo izvēli. Tā bija viņa sirds problēma. Ko tam vajadzētu mums stāstīt par to, kāpēc mums jāsargā sava sirds? _____

Krusa, siseņi un tumsa

Izlasī 2. Moz. 9:13–10:29. Cik veiksmīgi šīs nelaimes liek faraonam mainīt domas?_

Nuta bija ēģiptiešu debesu un padebešu dieviete, kas kontrolēja virs zemes un debesīs notiekošo. Ozīriss bija labības un auglības dievs. Bibēlē krusa bieži tiek saistīta ar Dieva tiesu (Jes. 28:2, 17; Ec. 13:11–13). Šīs mocības laikā tie, kas slēpa savu īpašumu drošā patvērumā, tika pasargāti (2. Moz. 9:20, 21). Tika pārbaudīts ikviens: vai viņi ticēs vai neticēs Dieva Vārdam un vai rīkosies atbilstoši?

Dievs paziņoja, ka viņa mērķis, ļaujot faraonam dzīvot, ir, lai visa zeme Viņu iepazītu (2. Moz. 9:16). Ēģiptes valdnieks nu atzīstas, ka ir grēkojis, taču vēlāk pārdomā.

Ēģiptes vētru, karu un nekārtību dievu sauca par Setu. Kopā ar Izīdu viņi tika uzskatīti par lauksaimniecības dievībām. Šu bija atmosfēras dievs. Serafs personificēja dievišķo varenību, auglību, dziedināšanu un pēcnāves dzīvi. Nevieni no ēģiptiešu dieviem nevarēja apturēt Dieva tiesas (2. Moz. 10:4–20), jo elki nav nekas (Jes. 44:9, 10, 12–17).

Faraona kalpi viņu mudināja atlaist Israēlu, bet viņš atkal atteicās. Viņš piedāvāja kompromisu, ko Mozus pamatoti noraidīja, jo sievietes un bērni ir būtiska un neatņemama pielūgsmes un ticīgo kopienas daļa.

Visbeidzot, Ra bija galvenais ēģiptiešu dievs – saules dievs. Tots bija mēness dievs. Nevieni nespēja dot gaismu. Faraons atkal mēģina kaulēties, bet veltīgi. Trīs dienu tumsas periods skāra Ēģipti, bet tur, kur dzīvoja israēlieši, bija gaisma. Robeža nevarēja būt vēl iespaidīgāka.

Tomēr neatkarīgi no tā, kādus sitienus viņa tauta izcieta, faraons bija apņēmības pilns cīnīties un neatkāpties. Lai gan mēs nezinām viņa dziļākos motīvus, kādā brīdī tas varēja kļūt tīri par lepnumu. Neatkarīgi no tā, cik spēcīgi bija pierādījumi, neatkarīgi no tā, cik acīmredzams bija notiekošais (pat viņa paša kalpi paziņoja: “Cik ilgi šis vīrs būs mums par slazda valgu? Atlaid šos ļaudis, lai tie kalpo Tam Kungam, savam Dievam. Vai tu vēl neredzi, ka Ēģipte iet bojā?” (2. Moz. 10:7)), un neatkarīgi no tā, ka pareizā izvēle bija viņa acu priekšā, – pēc nelielas vāvuļošanas faraons joprojām atteicās nodoties Dieva gribai un ļaut tautai iet.

Cik dramatisks piemērs vārdiem: “Kam jākļūst pazudinātam, tas papriekš kļūst lepns, un augstprātība nāk priekš bojā ejas” (Sal. pam. 16:18).

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasiet Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļu “Ēģiptes mocības” (265. – 272. lpp.).

“Viņš ļāva Savai tautai izjust ēģiptiešu briesmīgo nežēlību, lai tie nepieviltos attiecībā uz elkudievības pazemojošo iespaidu. Ricībā ar faraonu Kungs parādīja Savu naidu pret kalpošanu elkiem, kā arī noteiktu apņemšanos sodīt nežēlību un apspiešanu. [...] Šai ķēniņa sirds apcietināšanai netika pielietots nekāds pārdabisks spēks. Dievs faraonam deva visskaidrākos Savas varas pierādījumus, bet valdnieks stūrgalvīgi atteicās atzīt šo gaismu. Katra bezgalīgās varas atmestā atklāsme viņa pretošanos darija arvien apņēmīgāku. Ar pirmo atmesto brīdinājumu izsētā sacelšanās sēkla nu atnesa savus augļus.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 268. lpp.)

“Saulē un mēness bija ēģiptiešu pielūgsmes objekti; tā vara, kas vergu lietu nu ņēma savās rokās, ar šo noslēpumaino tumsu sita kā ēģiptiešus, tā viņu dievus. Lai cik briesmīga bija šī sodība, tā tomēr liecināja par Dieva līdzjūtību un Viņa nevēlēšanos iznīcināt. Kungs gribēja ļaudīm dot laiku pārdomām un grēku nožēlai, pirms sūtīja savu pēdējo – visbriesmīgāko – mocību.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 272. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. *Vairāk pakavējieties pie jautājuma par to, kāpēc faraons atļāvās būt tik nocietināts, ka, ņemot vērā acīmredzamo un pareizo izvēli – atlaist tautu –, viņš tomēr atteicās to darīt. Kā viņš varēja dzīvot tādā pašmānā? Kādus brīdinājumus mums vajadzētu gūt no tā, kā cilvēks var tik ļoti nocietināties grēkā, pieņemot postošus lēmumus? Kuri citi Bībeles varoņi ir pieļāvuši tādu pašu kļūdu? Padomājiet, piemēram, par Jūdu.*
2. *Kādā brīdī, starp postījumiem, ko faraons bija nodarījis savai zemei un tautai, viņš paziņoja: “Es šoreiz esmu grēkojis; Tas Kungs ir taisns, bet es un mana tauta – mēs esam bezdievīgi” (2. Moz. 9:27). Lai gan tā bija brīnišķīga grēksūdze, kā mēs varam zināt, ka tā nebija patiesa?*

PASHĀ SVĒTKI

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

2. Moz. 11:1–10; Mih. 6:8; 2. Moz. 12:1–30; 1. Kor. 5:7; 2. Moz. 13:14–16; Ebr. 11:28.

ATMIŅAS PANTS:

“Un notiks, kad jūsu bērni jums prasīs: kas jums tā par kalpošanu, – tad atbildiet: tas ir Pashā upuris Tam Kungam, kas Israēla bērnu namiem aizgāja garām Ēģiptē, kad Viņš sita ēģiptiešus, bet saudzēja mūsu namus” (2. Moz. 12:26, 27).

Tuvojas desmitā un pēdējā mocība. Tiek sniegts pēdējais brīdinājums; ir jāpieņem galīgais lēmums. Tas tiešām ir dzīvības un nāves jautājums. Uz spēles ir likta ne tikai atsevišķu cilvēku dzīvība, bet veselu ģimeņu un visas tautas labklājība. Faraons un viņa ierēdņi kļūs atbildīgi par daudzu cilvēku likteni – vai nu dzīvība, vai nāve. Viņa attieksme pret dzīvo Israēla Dievu noteiks ne vien viņa paša, bet arī viņa tautas nākotni.

Kā mēs jūtamies un ko mēs darām, kad mūs nomāc apstākļu smagums un mums ir jāizvēlas nākamais solis un virziens, izvēle, kas var lielā mērā ietekmēt daudzu citu dzīvi, ne tikai mūsu pašu?

Dievs ir vairāk nekā gatavs dot mums gudrību, izpratni un spēku darīt to, kas ir pareizi (1. Kor. 1:30, Fil. 2:13). Tomēr problēma ir tā, ka mūsu pašu spītīgā sirds ne vienmēr vēlas darīt to, kas ir pareizi, mēs gribam atteikties to darīt. Stāstā par izešanu no Ēģiptes viena cilvēka atteikšanās pakļauties Dievam, pat neskatoties uz pārliecinošiem pierādījumiem, izraisīja traģēdiju daudziem citiem, un tā tas bieži vien notiek arī šodien.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 2. augustā.

Vēl viena mocība

Pravietis Amoss paziņo, ka “Dievs Tas Kungs neko nedara, neatklājis Savu noslēpumu praviešiem, Saviem kalpiem” (Am. 3:7), un ar pravieša Mozus starpniecību Viņš atklāja faraonam, kas notiks tālāk. Faraonam tika dots vissvinīgākais brīdinājums. Tas būs taisnīgs spriedums lepnumam, ekspluatācijai, vardarbībai un elkdievībai, kas izraisīja visas šīs nelaimes Ēģiptē.

Izlasī 2. Moz. 11:1–10. Kādu brīdinājumu Dievs izteica, pirms tika īstenots spriedums Ēģiptei? _____

Dievs Ēģiptei deva laiku – trīs tumšas dienas (2. Moz. 10:23) – pārdomāt nesenos notikumus un to nozīmi. Viņš arī sniedza pēdējo nepārprotamo brīdinājumu, pēdējo iespēju rīkoties pareizi.

Bet 2. Moz. 11:8 lasām, ka Mozus “aizgāja no faraona lielās dusmās”. Kāpēc Mozus aizgāja dusmīgs? Visticamāk, tāpēc, ka viņš saprata – desmitā mocība skars daudzus nevainīgus cilvēkus, un tā būs liela traģēdija vienīgi faraona sirds cietības dēļ.

Arī skaitlis desmit ir nozīmīgs Bībeles simbolikā. Tas apzīmē pilnību vai pabeigtību. (Pārdomājiet desmit baušļus kā dievišķā morāles likuma pilnīgu atklāsmi.) Desmit ēģiptiešu mocības norāda uz pilnu Dieva taisnību un atmaksu.

Dievs ir Tiesnesis, un Viņš ir pret lepnumu, netaisnību, diskrimināciju, augstprātību, ekspluatāciju, nežēlību un savtīgumu. Viņš ir cietēju, vardarbībā cietušo un vajāto pusē. Dievs rīkosies taisnīgi, kas patiesi ir viena no Viņa mīlestības izpausmēm. (Sk. Ps. 2:12, Ps. 33:5, Ps. 85:11, Ps. 89:14, Ps. 101:1, Jes. 16:5, Jer. 9:24.)

Arī mums ir jācenšas būt gan mīlošiem, gan taisnīgiem. Tomēr mēs tā vai citādi varam iekrist galējībās. “Mīlestības” vārdā mēs pieveram acis pret netaisnību, pret rīcību, kas būtu jālabo. Vai nu arī mēs varbūt rīkojamies taisnīgi, bet auksti, it kā taisnība būtu no tērauda. Neviena galējība nav pareiza. Tā vietā ideāls būtu šāds: “..un ko Tas Kungs no tevis prasa, proti – darīt taisnību, mīlēt žēlastību un pazemīgi staigāt Sava Dieva priekšā” (Mih. 6:8).

Jā mēs nevaram noturēt perfektu līdzsvaru (ko mēs tiešām nevaram), kāpēc labāk ir kļūdīties uz žēlastības, nevis taisnības pusi? Vai tiešām tā ir labāk? _____

Pashā svētki

Izlasi 2. Moz. 12:1–20. Kādus īpašus norādījumus Dievs dod Mozum un Āronam, pirms Israēls atstāj Ēģipti? _____

Varētu sagaidīt, ka Dievs pamācīs Mozu un Āronu, kā organizēt iziešanu no Ēģiptes, proti, kā nodrošināt bēgšanu, īpaši veciem cilvēkiem, mātēm ar maziem bērniem, dzīvniekiem utt. Tā vietā Dieva norādījumi ir pārsteidzoši – Viņš izstāsta, kā svinēt Pashā svētkus. Citiem vārdiem sakot, galvenā uzmanība tiek pievērsta Kunga, kurš gatavoja viņus izglābt, pielūgsmei. Viss pārējais nāks savā laikā.

Katrai ģimenei bija jāsatavojas jērs, neko neizmetot. Katram bija jāapēd sava porcija, un, ja ģimene nevarēja apēst visu jēru, maltīte bija jāturpina kopā ar citu ģimeni.

Izlasi 2. Moz. 12:13, 14. Ko Kungs grasījās darīt viņu labā, kad pienāca pēdējā mocība? Ko tas viss simbolizē? _____

Iziešana no Ēģiptes bija jāsvin regulāri katru gadu, ne tikai kā pagātnes notikuma piemiņa par to, ko Dievs bija darījis viņu senču labā, bet arī kā Dieva atbrīvošanas akta aktualizēšana pašreizējās paaudzes labā. Tai bija jābūt jaunai pieredzei katrai paaudzei.

12. un 13. pants izskaidro Pashā svētku nozīmi: dievišķais iznīcināšanas spriedums “pāries pāri” israēliešiem; tāpēc viņiem bija jāpiemin “Pashā svētki”. Ebreju valodā Pashā nosaukums ir “Pesah”, no darbības vārda, kas nozīmē “pāriet”. Šis vārds ir divu vārdu savienojums “pāriet” un “pāri”, jo izpostīšana pagāja garām tām israēliešu mājām, uz kuru durvju stabiem bija jēra asinis, dzīvības un pestīšanas zīme.

Pasā svētkiem bija jāatgādina ikvienam israēlietim par Dieva varenajiem un žēlsirdīgajiem darbiem Savas tautas labā. Šie svētki palīdzēja nostiprināt viņu nacionālo identitāti un reliģisko pārliecību.

Kāpēc ir tik svarīgi vienmēr atcerēties labo, ko Dievs tev ir darījis pagātnē, un paļauties, ka Viņš darīs tev labu arī turpmāk? _____

“Pesah”

Izlasi 2. Moz. 12:17–23. Kāda loma šo jauno svētku svinēšanā ir asinīm? _____

Šo svētku galvenais elements ir upurētā dzīvnieka asinis. Tie, kas piedalījās šajos svētkos, nokautā jēra asinis bija uztriepuši uz savu māju durvju stenderēm. Tādā veidā viņi demonstrēja savu ticību Dievam, ticot, ka Viņš tos atbrīvos no mocībām, ko piedzīvos tie, kam durvis nebūs klātas ar asinīm.

Cik spēcīga evaņģēlija izpausme!

Pashā jēram bija jābūt bez vainas, jo tas norādīja uz Jēzu Kristu, “Dieva Jēru, kas nes pasaules grēkus” (Jņ. 1:29). Dzīvnieka asinīm bija izšķiroša nozīme – tās simbolizēja aizsardzību un bija dzīvības zīme nāves brīdī.

“Un asinis lai ir jūsu glābšanas zīme tajos namos, kuros jūs mītat; kur Es redzēju asinis, Es iešu jums garām, un pār jums nenāks tas sods, kas nomaitā, kad Es sitīšu Ēģiptes zemi” (2. Moz. 12:13).

Viss evaņģēlijs bija saistīts ar Pashā svinēšanu, jo tas norādīja ne tikai uz brīvību no verdzības un došanas uz Apsolīto zemi, bet arī uz Jēzus Kristus upuri par mūsu grēkiem un Viņa nopelnu, kas attiecās uz visiem, kas ir klāti ar Viņa asinīm.

Gadsimtus vēlāk, atskatoties uz šiem svētkiem, Pāvils rakstīja: “Izmēziet veco raugu, lai esat jauna mīkla! Jūs taču esat neraudzēti; jo arī mūsu Pashā jērs ir par mums upurēts – Kristus” (1. Kor. 5:7).

Raugu izmantoja dažādu veidu mīklas pagatavošanai. Kad tas pirmo reizi minēts Bībelē, tas ir saistīts ar neraudzētās maizes pagatavošanu israēliešu iziešanas no Ēģiptes priekšvakarā. Raugs bija jāizmet no viņu mājām (2. Moz. 12:8, 15–20; 2. Moz. 13:3–7). Šajā konkrētajā kontekstā raugs bija grēka simbols (1. Kor. 5:6–8), tāpēc to nedrīkstēja lietot Pashā svētku laikā visu nedēļu.

Neraudzētā maize ir bezgrēcīgā Mesijas simbols, uzvarot visus kārdinājumus un atdodot Savu dzīvību par mums (Jņ. 1:29, 1. Kor. 5:7, Ebr. 4:15). “Īzaps”, kurš tika iemērcēts asinīs, simbolizēja Dieva šķīstījošo žēlastību (Ps. 51:7). Īsāk sakot, visā Pesahā tiek atklāts Jēzus pestīšanas darbs.

Ko tas, ka grēka izpirkšanai bija vajadzīgas Jēzus, paša Dieva, asinis, māca mums par to, cik grēks ir patiešām slikts? _____

Nododot lāpu tālāk

Dziesminieks stāsta, kā mūsu bērni var iepazīt Dievu un Viņa mīlestības pilno gādību: “Paaudžu paaudzes slavēs Tavus darbus un paudīs Tavu varu” (Ps. 145:4, ESV). Ģimenēm ir jāstāsta citām ģimenēm par Dievu, par Viņa brīnišķajiem darbiem un Viņa mācībām, lai Bībeles zināšanas nodotu nākamajai paaudzei.

Izlasi 2. Moz. 12:24–28. Kāda svarīga doma šeit izteikta? _____

Vecāki bija pirmie skolotāji Israēlā, un viņiem bija jāstāsta par izešanu saviem bērniem. Tas nebija jāstāsta tikai kā vēsturisks notikums, bet gan kā viņu pašu pieredze, pat ja tas noticis sen. Svinot šos svētkus, viņiem bija jāidentificējas ar saviem senčiem un šis stāsts bija jāizdzīvo vēlreiz, lai to aktualizētu. Tēvs teica: “Es biju Ēģiptē, es redzēju ēģiptiešu dievu sakāvi un Ēģiptes postus, un es tiku atbrīvots.” 2. Mozus grāmatā divreiz tiek uzsvērts, kā vecākiem jāatbild uz savu bērnu jautājumiem par Pashā svētkiem (sk. 5. Moz. 6:6–8 un 2. Moz. 13:14–16).

Ir vērts atzīmēt, ka israēlieši joprojām atradās Ēģiptē, kad viņiem lika svinēt atbrīvošanu no Ēģiptes. Tad šie svētki bija ticības darbs. Saņēmusi norādījumus, “tauta noliecās Dieva priekšā un pielūdza” (2. Moz. 12:27) savu Pestītāju, un tad viņi sekoja Pashā norādījumiem.

5. Mozus grāmatā israēliešiem ir atgādināts nest šo stāstu tālāk tā, lai klausītāji spētu to uztvert kā savu ceļojumu. Pievērsiet uzmanību šī stāsta kolektīvajam noskaņojumam, kā arī uzsvāru uz pašreizējo pieredzi: “Un tev jāatbild un jāsaka Tā Kunga, sava Dieva, priekšā: mans ciltstēvs bija aramiešu klejotājs, un viņš nogāja uz Ēģipti un mita tur kā svešinieks ar neredzētu ļaudīm, kas tur pieauga par varenu, stipru un lielu tautu. Bet ēģiptieši darīja mums ļaunu, tie mūs apspieda un mums uzlika smagus darbus, un tad mēs sākam brēkt uz To Kungu, savu tēvu Dievu, un Tas Kungs paklausīja mūsu balsij un ieraudzīja mūsu bēdas, mūsu grūtumu un mūsu nomāktību; un Tas Kungs mūs izveda no Ēģiptes ar stipru roku un ar izstieptu elkoni, ar lielām izbailēm, ar zīmēm un brīnumiem; un Viņš mūs ir vedis uz šo vietu un mums ir devis šo zemi – zemi, kur piens un medus tek” (5. Moz. 26:5–9).

Turklāt, atstāstot un pārstāstot Pashā svētkus (vai jebkurus citus notikumus svētajā vēsturē) saviem bērniem, vecāki lielā mērā paši sev atgādinātu, ko Dievs ir darījis viņu un tautas labā. To stāstīt runātājam bija tikpat liels ieguvums, cik klausītājiem.

Dievišķais spriedums

Izlasī 2. Moz. 12:29, 30 par to, kā Dievs Ēģiptē nogalināja pirmdzimtos. Kāpēc Dievs pievērsās pirmdzimtajiem? (Sk. arī Ebr. 11:28.) _____

Pēdējā Ēģiptes mocība nāca pār pirmdzimtajiem. Tas bija dievišķs spriedums visiem Ēģiptes dieviem un visām ģimenēm, kas pielūdza šos viltus dievus, kas bija nevērtīgi elki un atspoguļoja pašu cilvēku kaislības, vēlmes un bailes.

Kā apliecina iepriekšējās mocības, šie elki nespēja glābt cilvēkus. Viņu nevērtīgums bija vēl acīmredzamāks tagad, desmitās mocības laikā, kas nu radīja vislielākās sekas.

“Visā Ēģiptes zemē tika iznīcināts katra nama lepnums. Gaisu pildīja sērojošo kļiedzieni un vaimanas. Ķēniņš un galminieki stāvēja bāli, viņu kājas drebēja, visus pārņēma briesmīgas izbailes.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 280. lpp.)

Faraons pārstāvēja Ēģiptes augstāko varu un dievu, un viņa pirmdzimtais dēls tika uzskatīts par dieva dēlu. Izīda bija dieviete, kas aizsargāja bērnus; Heketa bija dieviete, kas apmeklēja sievietes dzemdībās, un Mins bija vairošanās dievs. Bez tiem bija arī vairāki ēģiptiešu auglības dievi. Visi šie dievi bija bezspēcīgi salīdzinājumā ar dzīvo Kungu. Mozus saka: “Kas ir tāds kā Tu, ak, Kungs! Kas ir tāds kā Tu starp dieviem, varens Savā svētumā, bijājams Savā godībā, brīnumu darītājs!” (2. Moz. 15:11) Jetrus vēlāk liecināja: “Tagad es zinu, ka Tas Kungs ir lielāks par visiem dieviem; jo Viņš jūs izglābis, kad tie kļuva lieli savā garā” (2. Moz. 18:11).

Saskaņā ar 2. Moz. 1. nodaļu ēģiptieši bija nogalinājuši jaundzimušos Israēla dēlus pēc faraona pavēles, lai vājinātu israēliešus, pakļautu un pazemotu tos. Tagad Dieva sods piemeklē Ēģiptes pirmdzimtos dēlus. Ko cilvēki sēj, to pļaus.

Mūsu lēmumi un uzvedība rada sekas. Un sāpīgā patiesība, ko mēs visi esam piedzīvojuši, ir tāda, ka mēs vieni paši neciešam no savas nepareizās rīcības sekām. Cieš arī citi, dažkārt daudzi citi, pat nevainīgi cilvēki. Tāda ir grēka būtība.

Kādā veidā jūs esat cietuši no citu grēkiem? Vai arī kā citi ir cietuši no jūsu grēkiem? Kāda ir mūsu vienīgā cerība? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasiet Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļu “Pashā svētki” (273.–280. lpp.).

“Pashā svētkiem vajadzēja kļūt gan par atceri, gan simbolisku norādījumu, ne tikai atgādinot notikumus Ēģiptē, bet vērsot uzmanību uz gaidāmo lielo atbrīvošanu, ko veiks Kristus, atsvabinot Savus ļaudis no grēka jūga. Upura jērs attēloja “Dieva Jēru”, kas ir mūsu vienīgā atpestīšanas cerība. Apustulis saka: “(..) jo arī mūsu Lieldienas Jērs ir par mums upurēts, proti – Kristus” (1. Kor. 5:7). Ar Pashā jēra nokaušanu vien nepietika; tā asinis vajadzēja slācīt uz durvju aplodām, rādot, kā dvēselei jāpielieto Kristus nopelni. Mums jātic, ka Viņš mira ne tikai par pasaules grēkiem, bet par katru no mums personīgi. Mums jāpieņem salīdzinošā upura spēks.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 277. lpp.)

Līdz šai dienai ticīgas ebreju ģimenes visā pasaulē svin Pashā svētkus, Pesahu. Viņiem ir tas, ko sauc par “Pashā sederu” (“seder” nozīmē “kārtība/vienošnās”), kura laikā viņi stāsta izešanas notikumus un pēc tam bauda īpašu maltīti kopā ar ģimeni. Apbrīnojami, ka šī tradīcija saglabāta burtiski kopš izešanas no Ēģiptes! Tikai septītās dienas sabats, ko arī ievēro ticīgie ebreji, sniedzas vēl dziļākā senatnē.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. *Kā mēs varam saprast Kunga “taisnīgumu”, nogalinot pirmsdzimtos, no kuriem daudzi noteikti bija “nevainīgi”? Kā mēs varam to savienot ar spēcīgo Dieva mīlestības realitāti? Padomājiet arī par Plūdiem. Kā mēs to skaidrojam?*
2. *Ko nozīmē simboliskais teiciens, ka ticīgie ir aplāti ar Jēzus asinīm un ka Viņa asinis attīra viņus no visām viņu netaisnībām?*
3. *Izlasī šādus vārdus: “Kristus sekotājiem jādalās Viņa piedzīvojumos. Tiem Dieva Vārds jāatzīst un jāuzņem sevi tā, lai tas kļūtu par dzīves un rīcības noteicošo spēku. Ticībā uz Kristu tiem jāpārveidojas Viņa līdzībā un jāatstaro Viņa dievišķās īpašības. [...] Kristus Garam un darbiem jāklūst par Viņa mācekļu garu un darbiem.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 278. lpp. Kā mēs ļaujam Kristum mūsos darīt to, kas šeit rakstīts?*

CAURI SARKANAJAI JŪRAI

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

2. Moz. 12:31–36; Jēk. 2:17–20; 2. Moz. 13:1–14:31; Ebr. 11:22; 2. Moz. 15:1–21; Atkl. 15:2–4.

ATMIŅAS PANTS:

“Bet Mozus sacīja tautai: ‘Nebīstaities, pastāviet un vērojiet, kā Tas Kungs jūs šodien izglābs: ēģiptiešus, kurus jūs šodien redzat, jūs nemūžam vairs neredzēsīt. Tas Kungs karos par jums, bet jūs paliksīt mierā” (2. Moz. 14:13, 14).

Izīešana no Ēģiptes ir dramatiskākā un krāšņākā Dieva tautas pieredze Vecajā Derībā. Šis notikums ir dievišķais paraugs tam, kā Dievs uzvarēja ebreju ienaidniekus un uzvaroši ievada israēliešus Apsolītajā zemē. Tas ir arī glābšanas un pestīšanas Kristū simbols.

No cilvēciskā viedokļa Israēla bērni atradās izmisīgā, pat neiespējamā situācijā – situācijā, no kuras viņi paši nevarēja izglābties. Viņu atbrīvošanai būtu jānotiek ar dievišķu iejaukšanos. Tāpat ir ar mums un grēku – mēs arī esam bezcerīgā situācijā. Mums vajag kaut ko vēl dramatiskāku par iziešanu no Ēģiptes. Un mēs to saņemām – Kristus krustu un to, ko Kristus pie tā paveica mūsu visu labā.

Notikumi saistībā ar Israēla iziešanu no Gošenes zemes (kas minēti 2. Moz. 12. nodaļā, līdz Mozus dziesmai, kas priecīgi dziedāta 2. Moz. 15. nodaļā) ir elpu aizraujoši un neticami. Dieva zīmes, brīnumi un brīnumainie atpestīšanas darbi ir kulminācijas punktā.

Tāču pat tie nebija salīdzināmi ar to, ko Kristus mūsu labā izdarīja pie krusta, salīdzinājumā ar kuru iziešanas notikumi bija tikai ēna.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 9. augustā.

Ejiet un pielūdziet Kungu

Pashā naktī dievišķais spriedums nāca pār tiem, kas nebija apklāti ar asinīm (2. Moz. 12:1–12). Neviena neizbēga, pateicoties amatam, izglītībai, sociālajam statusam vai dzimumam. Sods skāra visas ģimenes, sākot no faraona līdz vergiem, tas skāra pat dzīvnieku pirmsdzimtos. Ēģiptes lepnums bija putekļos.

Izlasī 2. Moz. 12:31–36. Kādu dīvainu lūgumu faraons izsaka un kāpēc, pat ja tas ietver atļauju viņiem visiem doties prom? _____

Cik interesanti, ka faraons, ļaujot ebrejiem iet un pielūgt, pievieno šo lūgumu: “Un svētījiet arī mani.” *Un svētījiet arī mani?*

Kāpēc viņš, Ēģiptes ķēniņš, “dievs” uz zemes savas tautas vidū, lai to jautātu? Izklusās, it kā viņš beidzot būtu apjautis ebreju Dieva spēku un vēlētos no tā gūt labumu. Tomēr kā Dievs var viņu svētīt, kamēr viņš ir pārņemts ar dumpīgumu, stūrgalvību, grēku un lepnību? Protams, viņš beidzot deva savu piekrišanu, taču tas nebija saistīts ar pakļaušanos Jahves gribai. Tas bija sakāves dēļ. Viņš nenožēloja grēkus – kā atklāja viņa vēlākās darbības. Viņš vienkārši gribēja apturēt postījumus, kas iznīcināja viņa valstību.

Faraons tika pazemots. Un, ņemot vērā traģiskos apstākļus pēc ļaunākās mocības, viņš atļauj Israēlam atstāt Ēģipti. Viņš nu atļāva to, kam pretojās visas iepriekšējās reizes, lai arī kādas ciešanas tas radīja viņa tautai.

Un ēģiptieši, saprotams, ļoti vēlējās, lai ebreji dotos prom. Kā viņi teica, lūdzu, dodieties prom, pretējā gadījumā “mēs visi būsime miruši”.

Tikmēr Dievs parūpējās, lai israēlieši Ēģipti nepamestu tukšām rokām, bet gan ar lietām, kas viņiem būs vajadzīgas, un galu galā izrādījās, ka ceļojums bija daudz ilgāks, nekā tika paredzēts. Ēģiptieši šos vērtīgos priekšmetus ebrejiem iedeva tikai tādēļ, lai pasteidzinātu šo tautu doties prom no valsts, tomēr šīs preces bija samaksa, kas israēliešiem ilgi nebija izmaksāta par gadsimtiem ilgo verdzību. Protams, ēģiptiešiem cena par ebreju iziešanu no savas zemes bija pietiekami lēta.

Cik bieži mēs esam “nožēlojuši” darbības tikai to seku dēļ, nevis tāpēc, ka šīs darbības pašas ir bijušas nepareizas? Kāpēc tā nav patiesa grēku nožēla? Kā mēs varam iemācīties nožēlot arī tos grēkus, ar kuriem mēs savā veidā “tiekam cauri”, vismaz īstermiņā? _____

Pirmdzimtā svētīšana

Apsolītais pestīšanas un atbrīvošanas laiks tuvojās. Cilvēkiem bija jābūt gataviem. Viņiem vajadzēja ne tikai ticēt, bet arī rīkoties saskaņā ar saviem uzskatiem. Dievs viņiem bija pateicis, kas viņiem jādara – un tas bija jādara ticībā. Lai gan pilnīgi atšķirīgā kontekstā no tā, par ko rakstīja Jēkabs, šeit ļoti labi iederas princips: “Bet vai tu gribi zināt, tukšais cilvēks, ka ticība bez darbiem ir nedzīva?” (Jēk. 2:17–20)

Izlasi 2. Moz. 13:1–16. Israēliešu pirmdzimtos Dieva žēlastība pēdējās mocības laikā saudzēja. Kāpēc tika dota šī ilgstoši nozīmīgā pavēle, un ko tai vajadzētu nozīmēt mums šodien?

Dievs žēlsirdīgi sargāja israēliešu ģimenes, jo ticībā viņi bija slacījuši savu durvju stenderes. Šie jaunie norādījumi nāca no Kunga ar Mozus starpniecību: “Novēli Man visus pirmdzimušos” (2. Moz. 13:2). Šis likums bija spēkā gan attiecībā uz cilvēkiem, gan dzīvniekiem.

Viens no šī rīkojuma principiem ir tāds, ka viss pieder Viņam, jo Viņš ir mūsu Radītājs un visa Īpašnieks: “Tam Kungam pieder zeme un viss, kas to piepilda, zemes vīrs un viss, kas uz tā dzīvo” (Ps. 24:1). “Man pieder sudrabs, un Man pieder zelts, saka Tas Kungs Cebaots” (Hag. 2:8). Israēliešu pirmdzimtie dēli bija pirmais Dieva svētību auglis, ko Viņš tiem bija dāvējis; tie bija arī zīme attiecībā uz viņu pilnīgo nodošanos Viņam un izpratni, ka par visu, kas viņiem pieder, ir jāpateicas tikai Viņa žēlastībai.

Šeit mēs redzam arī pestīšanas ideju. Pirmdzimušie dēli tika izglābti no nāves, jo viņus klāja asinis. Viņi tika izpirkti no nāves, tāpat kā visi, kas pieņēma Jēzus asiņu nopelnu. Kā Pāvils raksta, tas ir Jēzus, “kurā mums dota pestīšana, grēku piedošana” (Kol. 1:14).

Vienlaikus tika doti norādījumi par to, kā šis ziedojums ir jāpiesnes, svinot viņu atbrīvošanu no Ēģiptes verdzības. Viņiem bija jāupurē dzīvnieki, bet viņu dēli bija jāizpērķ (2. Moz. 13:12, 13, 15).

2. Moz. 13:16 stāsta par to, kas viņiem bija jāliek uz rokām un starp acīm. Kā tas simbolizē svarīgo garīgo patiesību, ka neatkarīgi no mūsu ticības daudzuma mums ir jārīkojas saskaņā ar šo ticību?

Sarkanās jūras šķērsošana

Izlasī 2. Moz. 13:17–14:12. Kā Dievs vadīja israēliešus, kad viņi atstāja Ēģipti, un kas notika tālāk?

Sekojojot Dieva norādījumiem Mozum, israēlieši pameta Ēģipti kā labi organizēta armija. Ebreju valodas vārdi “tsaba” un “makhaneh” ir liecina par to – “armija”, “divīzija”, “nometne” un “pulki” (2. Moz. 6:26; 2. Moz. 7:4; 2. Moz. 12:17, 41, 51; 2. Moz. 14:19, 20; salīdziniet ar 2. Moz. 8). Viņi tika sadalīti vienībās un soļoja kā armija. Vēlāk Bileāms no Moāba kalniem redzēja, ka Israēls ir “apmeties pēc savām ciltīm” (4. Moz. 24:2).

Tikmēr “Mozus paņēma līdzī Jāzepa kaulus” (2. Moz. 13:19). Šī ir ļoti svarīga detaļa tekstā, un tā atklāj Jāzepa ticības Dieva apsolījumiem papildījumu. Jāzeps nekad nezaudēja no redzesloka Apsolīto zemi, lai gan viņš dzīvoja Ēģiptes greznībā un privilēģijās. Viņš lūdza, lai viņa kauli tiktu aizvesti uz Kānaāna zemi (1. Moz. 50:24, 25). Viņš ticēja, ka Kungs noteikti apmeklēs Israēlu Ēģiptē un aizvedīs tos uz solīto zemi, kā Viņš bija zvērejis (Ebr. 11:22). Kad Israēls ieradās Kānaānā, Jāzepa kauli tika “apglabāti Sihemā” (Joz. 24:32).

Mākoņu stabs un uguns stabs bija redzamas Dieva klātbūtnes zīmes Viņa ļaužu vidū. Kungs tur mājāja un no mākoņa arī runāja (2. Moz. 14:24; 4. Moz. 12:5, 6).

Tikmēr faraons atklāj savas sirds patiesos motīvus. Viņš nav atgriezies un nekad nav patiesi nožēlojis grēkus. Viņa lūgums Dievam viņu svētīt bija farss, iespējams, viņa paša sirds maldināšana. Viņš sapulcināja savu armiju, un tie devās pēc saviem izbēgušajiem vergiem. Cik akls pret grēku patiesībā bija šis cilvēks!

Kad tauta redzēja nākam faraona karaspēku, viņi runāja vārdus un izteica jūtas, ko viņi atkārtos vairāk nekā vienreiz: “Vai trūka kapu Ēģiptē, ka tu mūs esi izvedis, lai mirstam tuksnesī? Kāpēc tu mums tā esi darījis, izvezdams mūs no Ēģiptes?” (2. Moz. 14:11)

Tas liecina, ka šie israēlieši, jau pieredzējuši tik dramatiskas Dieva spēka izpausmes, ieskaitot viņu pirmdzimto dēlu saudzēšanu, joprojām atklāja satriecošu ticības trūkumu.

Padomājiet par pēdējo reizi, kad saskārāties ar kādu briesmīgu situāciju. Kāda bija jūsu pirmā reakcija – ticība Dievam vai ticības trūkums? Kādas mācības jums būtu jāapgūst no šīs situācijas, kas varētu jums palīdzēt nākamreiz, kad nonāksiet citā briesmīgā situācijā (un tā noteikti notiks)?

Dodoties uz priekšu ticībā

Izlasi 2. Moz. 14:13–31. Ko Dievs darīja Israēla bērnu labā, neskatoties uz viņu ticības trūkumu?

Tā kā Mozus no visas sirds uzticējās Dievam un Viņa Vārdam, viņš uzmundrināja ļaudis. Viņš iepazīstināja ar četriem būtiskiem norādījumiem, kā rīkoties sarežģītās situācijās:

1. “Nebīstieties” (2. Moz. 14:13). Pirmais aicinājums ir uzticēties Kungam, jo tikai tā var pārvarēt bailes. Jesaja atgādina mums par šo patiesību, sakot, ka ticīgie ir Dieva rokās un ka Viņš rīkosies to labā, kas pieņems Viņu kā savu Dievu un Kungu: “Nebīsties, jo Es esmu ar tevi! Neatkāpies, jo Es esmu tavs Dievs! [...] Jo Es, Tas Kungs, tavs Dievs, daru stipru tavu labo roku, Es, kas tev saku: ‘Nebīsties, Es tev palīdzu!’” (Jes. 41:10, 13)

2. “..pastāviet klusu” (2. Moz. 14:13, NIV). “Pastāvēt klusu” nenožīmē tikai beigt kur-nēt un gaidīt lielas lietas, bet gan uzticēties Dievam un pacietīgi gaidīt Viņa vareno iejaukšanos, jo Viņš rīkosies.

3. “..vērojiet, kā Tas Kungs jūs šodien izglābs” (2. Moz. 14:13). Lai mūsu ticība augtu, ir svarīgi atzīt Dieva vadību un palīdzību un būt pateicīgiem par Viņa apsolīto palīdzību. “Vērot” nozīmē atvērt acis (jo neticība ir akla). Tikai Dievs var nodrošināt uzvaru, drošību un pestīšanu. Dievs vienmēr ir ar mums, rūpējas un nodrošina to, kas mums ir vajadzīgs atbilstošā laikā.

4. “Tas Kungs karos par jums” (2. Moz. 14:14). Tas norāda, ko Dievs darīs: Viņš personīgi cīnīsies par Saviem ļaudīm. Golgāta ir šīs realitātes galīgais pierādījums, jo pie krusta Kristus uzvarēja sātānu, lai dāvātu mums mūžīgo dzīvību (Jņ. 5:24; Ebr. 2:14; Atkl. 12:10, 11). Vēlāk pat ēģiptieši atzina, ka Kungs cīnās par israēliešiem (2. Moz. 14:25).

Dieva pavēle Mozum bija skaidra: “Ejiet tālāk.” Dievs soli pa solim atklāja Savu rīcības plānu: (1) Dieva eņģelis un mākoņu stabs Israēla nometnes priekšpusē pacēlās un nostājās aiz tiem, sargājot tos no Ēģiptes armijas; (2) ticībā Mozum bija jāizstiepja sava roka pār jūru; (3) Kungs sašķēla ūdeni un izžāvēja to stiprā vējā; un (4) rezultāts bija tāds, ka israēlieši droši devās pāri jūrai uz otru krastu kā pa sausu zemi. Ēģiptieši viņus akli vajāja, jo viņi nesaprata, ka Dievs dara neparastas lietas Savai tautai; tas ir, viņi nesaprata, kamēr nebija par vēlu (kā to apliecina viņu atzišanās 2. Moz. 14:25).

Mozus un Mirjamas dziesma

Visa Ēģiptes armija tika sakauta; neviens neizdzīvoja, arī faraons (sk. Ps. 136:15). Tā bija satriecoša sakāve ēģiptiešiem un pilnīga uzvara Dieva tautai. Nav brīnums, ka ebreji visā savā vēsturē un pat līdz šai dienai atstāsta šos notikumus.

Izlasi 2. Moz. 15:1–21. Kāds ir Mozus dziesmas saturs? _____

Šī dziesma slavē Kungu, jo Viņš ir varens karotājs, kurš uzvarēja tos, kas stājās preti Viņa tautai. Mozus personīgi pievēršas šai tēmai, uzsverot, ka Kungs, viņa Dievs, ir arī viņa spēks, dziesma un pestīšana. Neviens nav līdzīgs Viņam: “Varens Savā svētumā, bijājams Savā godībā, brīnumu darītājs” (2. Moz. 15:11).

Mozus dziesma ir par Dievu, par to, kas Viņš ir un ko dara. Kungs tiek paaugstināts, slavēts un apbrīnots par Viņa izcilo darbu Savas tautas labā. Pateicība un pielūgsmē ir dabisks iznākums Dieva labestībai pret mums. Viņa mīlestības novērtēšana ir dinamiskas garīgās dzīves priekšnoteikums. Dieva nelokāmā mīlestība ir īpaši uzsvēta un cildināta, jo Viņš vadīs ļaudis, kurus ir atpestījis, un vadīs tos uz svēto mājvietu. Mozus paredz, ka Dievs nodibinās svētnīcu Sava mantojuma kalnā (2. Moz. 15:17), norādot uz Ciānu un Jeruzalemes templi.

Atkl. 15:2–4 atpestītie dzied Mozus dziesmu un Jēra dziesmu. Vai varat iedomāties, kā Debesis skanēs šāda slavēšana par Dieva lielajiem un brīnišķīgajiem darbiem, par Viņa taisnajām tiesām, par Viņa taisnīgajiem darbiem un Viņa svētumu?

Ievērojiet dziesmas pēdējo rindiņu. “Visas tautas nāks Tavā priekšā un Tevi pielūgs, jo Tavas taisnības darbi ir kļuvuši redzami.” Tas ir, kad būs atklāti visi Dieva spriedumi – īpaši Viņa spriedumi par ļaunumu un apspiešanu, kas ir palikuši nesodīti tūkstošiem gadu, – atpestītie no visām tautām slavēs Viņu par šiem spriedumiem.

Imanuels Kants teica, ka, ja Dievs ir taisnīgs, tad kaut kādai pēcnāves dzīvei ir jābūt. Kāpēc šis apgalvojums ir tik patiess, un kā mēs varam iemācīties ticēt, ka kādu dienu notiks pēc taisnības, kā šeit tik ilgi pietrūka? Kā jūs varat gūt mierinājumu no šīs cerības? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļu “Iziešana no Ēģiptes” (281.–290. lpp.).

Dievs bija par israēliešiem, neskatoties uz viņu mazo ticību. Viņš vēlējās mācīt un vadīt tos, kā domāt un uzvesties kā Viņa izredzētajai tautai. Dievs viņus pacietīgi vadīja un virzīja uz vietu, kur viņiem būtu mazāk izaicinājumu. Elena Vaita skaidro: “Israēliešiem .. bija maz Dieva atziņas un maz ticības, tie izbītos un kļūtu mazdūšīgi. Viņi bija neapbruņoti un pie kara nepieraduši; garīgi nomākti saistībā ar ilgo kalpošanu un pārāk aizņemti ar sievām, bērniem un lopiem. Vezdams viņus uz Sarkano jūru, Kungs Sevi atklāja kā žēlastības un arī kā sodības Dievu.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 282. lpp.)

Runājot par Mozus dziesmu, Endrūsa Bībeles komentārā teikts: “Šī Dieva pes-tīšanas pārliecība vēsturē mums apliecina, ka mums nav par ko baidīties nākotnē. Pēdējais pants runā par nākotnes ienaidniekiem, ar kuriem būs jāsastopas, iekarojot Kānaānu. Dieva varenās “rokas” dēļ viņi būtu “kā akmens” (16. p.). Kad mēs saskaramies ar noteiktām neiespējamībām, kad jūtamies iespiesti stūrī un nezinām, kur vērsties, mēs varam rast pārliecību grāmatā “Mozus dziesma”, jo tā piemin dažēnu notikumu Dieva tautas vēsturē.” (Andrews Bible Commentary, “Exodus” (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2020. lpp.), 214)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. *Kāpēc mēs tik bieži atrodamies ebreju situācijā pēc viņu neticamās atbrīvošanas no Ēģiptes, taču pirms Sarkanās jūras izaicinājuma? Tas ir, ņemot vērā tik daudzus pierādījumus par Dieva labestību pret mums un Viņa spēku, kāpēc mums joprojām ir tik viegli nodot un pat izpaust ticības trūkumu?*
2. *Kāpēc faraons vajāja Israēlu pat pēc visa notikušā, ieskaitot pirmdzimto dēlu zaudēšanu? Ko tam vajadzētu mums stāstīt par to, cik bīstami ir būt grēka nocietinātam (jeb grēkot)?*
3. *Lai gan mēs visi reizēm piedzīvojam šausmīgus pārbaudījumus, daudziem no mums ir bijušas (un joprojām ir) dažas ļoti labas dienas, ļoti labi laiki, kad ar mums vai mūsu mīļajiem nekas slikts nenotiek. Kāpēc mums šie laiki būtu jāuztver kā pierādījums Dieva žēlastībai un aizsardzībai, jo galu galā mēs taču saprotam, ka dzīvojam “ienaidnieka” teritorijā? Tas ir, kāpēc mums vienmēr jāatceras slavēt Dievu labajos laikos, jo mēs nekad neuzzināsim, no kādām nelaimēm tiekam pasargāti?*

DZĪVĪBAS MAIZE UN ŪDENS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

2. Moz. 15:22–16:36; 1. Moz. 3:1–6; 2. Moz. 17:1–17; 1. Kor. 10:4; 2. Moz. 18:1–27; 1. Kor. 10:11.

ATMIŅAS PANTS:

“Tad Tas Kungs sacīja uz Mozu: ‘Cik ilgi jūs liegsities turēt Manus baušļus un Manus likumus? Redziet, Tas Kungs jums ir devis sabatu, tādēļ Viņš jums sestajā dienā maizi piešķīris divi dienām; palieciet ikviens savā vietā, un lai nevienš septītajā dienā neatstāj savu vietu.’ Tā ļaudis dusēja septītajā dienā” (2. Moz. 16:28–30).

Pēc izešanas no Ēģiptes Israēls atradās nezināmā ceļojumā uz Apsolīto zemi. Cilvēki piedzīvoja nogurdinošu un ilgu pārgājienu, un viņiem bija jāiegūst daudz jaunu mācību. Kungs vadīs un rūpēsies par viņiem; un, jā, Kungs vēlējās palīdzēt viņiem augt, taču viņiem bija jāiemācās disciplīna, savaldība, uzupurēšanās, nesavtība, palāvība uz Kungu un jo īpaši paklausība.

Mozus bija redzamais līderis, un ļaudīm bija jāseko viņam un viņa vadībai, lai piedzīvotu uzvaru. Viņiem bija ļoti svarīgi palikt kopā, sadarboties kā kopienai un palīdzēt cits citam. Priekšā bija daudz šķēršļu un izaicinājumu. Viņu garīgā izaugsme ļoti lielā mērā bija atkarīga no tā, kā viņi izturēs šos izaicinājumus un attieksies pret Mozu, it īpaši lielākajos izaicinājumos.

Pazīstamais ķīniešu teiciens, ka “tūkstoš jūdžu ceļojums sākas ar vienu soli”, bija patiens viņu situācijā, un viņiem bija jāuzticas Kunga norādījumiem katrā solī. Kā mēs redzēsim, viņi tik viegli neapguva šīs mācības, drīzāk traģiski.

Bet tad atkal jājaūtā, kuram gan tas padodas viegli?

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 16. augustā.

Rūgtais ūdens

Bībeles stāstos dažādas lomas spēlē dažādi varoņi, gan labi, gan slikti, un katrā no tiem mums jāpievērš liela uzmanība sižetam, vietai, laikam un ļaundariem. Tomēr vissvarīgākais sižeta punkts parasti ir risinājums un gūtās mācības. Arī Mozus grāmatas ziņojumos ir tāpat.

Kā liecina šīs epizodes, Dievs ir problēmu risinātājs un miera nesējs. Tomēr Viņa darbu sarežģī cilvēku neticība. Pastāvīgās kurnēšanas un nepaklausības dēļ ebreji piedzīvoja nopietnus sarežģījumus, pat tragēdijas. Viņi sagādāja sev daudz grūtību ar savu neticību un grēku nenožēlošanu.

Izlasī 2. Moz. 15:22–27. Kāds bija pirmā pēc Sarkanās jūras šķērsošanas paveiktā brīnuma konteksts? _____

Pirmais Israēla ticības pārbaudījums ir saistīts ar nepieciešamību pēc ūdens, kas nav pārsteidzoši, ņemot vērā skarbo, karsto un sauso tuksneša vidi. Pēc trīs dienu ceļojuma ļaudis beidzot atrada ūdeni, taču tas nebija dzerams. “Marah” nozīmē “rūgts”, un, tā kā ūdens bija rūgts, Israēla ticība gādīgajam Kungam ātri sabruka. Tomēr Dievs līdzjūtīgi reaģēja, un pirmais brīnums tika paveikts ar koka palīdzību. Protams, nevis koks, bet Kungs padarīja ūdeni saldu un dzeramu. Cilvēkiem bija jāapgūst svarīgas mācības: (1) pacietība, gaidot, kad pienāks Kunga laiks, un ka (2) Dievs rīkojas sadarbībā ar cilvēkiem.

Tomēr Israēla bērni tik daudzas lietas uztvēra kā pašsaprotamas un ātri aizmirsā lielos brīnumus, ko Dievs viņiem bija darījis, – brīnumus, par kuriem viņi tikko bija tik dedzīgi Viņam dziedājuši slavas dziesmas, pasludinādami: “Kas ir tāds kā Tu, ak, Kungs! Kas ir tāds kā Tu starp dieviem, varens Savā svētumā, bijājams Savā godībā, brīnumu darītājs” (2. Moz. 15:11).

Un tomēr, pat pēc viņu kurnēšanas, Dievs apsolīja, ka Viņš neliks pār israēliešiem “nākt tām slimībām” (2. Moz. 15:26), kas bija nomocījušas ēģiptiešus. Viņš tos pasargās. Viņi šo apsolījumu varēja piedzīvot tikai ar nosacījumu, ja paliks Viņam uzticīgi.

Kādus pārbaudījumus un cīņas jūs esat sev sagādājuši? Kādu mierinājumu jūs varat gūt no atziņas, ka Dievs turpinās strādāt jūsu labā, ja ar Viņu sadarbosities? _____

Paipalas un manna

Diemžēl šajos izceļošanas stāstos atkārtojas sacelšanās modelis. Cilvēki ātri aizmirsā, ka Dieva varenā roka viņiem bija palīdzējusi pagātnē un ka Viņš bija risinājis viņu problēmas. Viņi ļāva šābrīža problēmām padarīt viņus aklus pret viņu galīgo mērķi un apsoltā brīnišķīga nākotni. Arī mūsdienās tā ir izplatīta problēma pat Dieva ļaužu vidū.

Izlasī 2. Moz. 16:1–36. Kāds bija israēliešu kurnēšanas iemesls, un kas tam sekoja?

Ir svarīgi atzīmēt, ka kārdinājumi Bībelē bieži ir saistīti ar pārtiku. Ēdenes dārzā krišana bija saistīta ar ēšanu no aizliegtā Labā un ļaunā atzišanas koka (1. Moz. 2:16, 17; 1. Moz. 3:1–6). Jēzus kārdināšanās tuksnesī sātans vispirms kārdināja Viņu ar ēdienu (Mt. 4:3). Ēsavs zaudēja pirmdzimtā tiesības neapvaldītās ēstkāres dēļ (1. Moz. 25:29–34). Cik bieži Israēla nepaklausība bija saistīta ar ēdienu un dzērienu! Nav brīnums, ka Mozus atgādināja nākamajām paaudzēm: “Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet cilvēks dzīvo no visa tā, kas iziet no Tā Kunga mutes” (5. Moz. 8:3).

Manna, protams, bija Debesu maize, ar kuru Dievs apgādāja israēliešus 40 gadu laikā, kamēr viņi dzīvoja tuksnesī. Ar šo dāvanu Viņš mācīja, ka ir visa Radītājs un Nodrošinātājs. Turklāt Dievs Savu pārdabisko mannu izmantoja, lai parādītu viņiem, kā ievērot septītās dienas sabatu.

Katru nedēļu notika četri brīnumi: (1) piecas dienas Dievs katru dienu deva mannu; (2) piektdienās bija mannas dubultporcija; (3) šī piektdienas manna līdz sabatam nesabojājās; (4) manna nekrita sabatā. Dievs pastāvīgi darīja šos brīnumus, lai cilvēki atcerētos sabata dienu un svinētu Dieva labestību šajā dienā. Dievs teica: “Atceries, ka Tas Kungs tev ir devis sabatu” (2. Moz. 16:29, NIV).

Cilvēkiem patīk ēst. Mēs esam tā radīti, lai mums patiktu ēst. Bagātīgā pārtikas pārpilnība, kas izaug no zemes (mūsu sākotnējais uzturs), atklāj ne tikai to, ka Dievs vēlas, lai mēs ēdam, bet arī lai mums garšo tas, ko ēdam. Tomēr kā var ļaunprātīgi izmantot šo brīnišķīgo dāvanu – ēdienu – un vēlmi ēst?

Ūdens no klints

Tuksnesī cilvēkiem ūdens ir ļoti nepieciešams. Dievs parūpējās par šo problēmu, lai gan tauta bija ķildīga, Viņam neuzticējās un pat pārbaudīja Viņa spējas un vēlmi sagādāt ūdeni. Savā neticībā viņi raudzījās atpakaļ uz Ēģipti.

Izlasī 2. Moz. 17:1–7. Kāda mācība cilvēkiem būtu jāmācās no šī incidenta? _____

Mozus šo vietu nosauca par Masu, kas nozīmē “pārbaudīšana”, un Meribu, kas nozīmēja “strīdēšanās”. Tas Kungs deva israēliešiem ūdeni, neskatoties uz viņu neticību. Šiem diviem vārdiem vajadzēja atgādināt israēliešiem, lai viņi nepārbauda Dievu un nestrīdas ar Viņu (Ebr. 3:7, 8, 15). Viņi nopietni apšaubīja Dieva klātbūtni viņu vidū, lai gan bija redzējuši daudz taustāmu pierādījumu ne tikai Viņa klātbūtnei, bet arī Viņa spēkam un autoritātei.

“Mozus sita klinti, bet tas bija Dieva Dēls, kas mākonī tīts stāvēja blakus Mozum un lika plūst dzīvinošajām straumēm. Kunga godību redzēja ne tikai Mozs un vecāji, bet arī visa tālāk stāvošā draudze, un, ja mākonis tiktu atņemts, tos visus iznīcinātu tās Būtnes briesmīgais spožums, kas atradās mākonī.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 298. lpp.)

Ūdens ir dzīvības simbols, jo bez ūdens nav dzīvības. Katrai mūsu ķermeņa šūnai ir nepieciešams ūdens. 60 procenti no cilvēka organisma ir ūdens. Pat mūsu kauli daļēji sastāv no ūdens. Tādējādi ūdens nodrošināšana tuksnesī bija zīme israēliešiem, ka Dievs rūpējas par viņu vajadzībām un ka viņi var Dievam uzticēties. Bet atkal viņiem bija jāpaklausā.

Daudzus gadsimtus vēlāk Pāvils 1. Kor. 10:4 atgādina ticīgajiem, ka israēliešu pieredze tuksnesī bija unikāla. Pats Kristus viņus ne tikai vadīja, bet arī apgādāja ar ūdeni (Ps. 78:15, 16) un apmierināja visas garīgās un fiziskās vajadzības. Pāvils paziņoja: “Šī klints bija Kristus.” Viņiem Kristus bija dzīvības Avots un mūžīgās dzīvības Devējs. Kā klints ir cieta, tā Dievs stingri vadīja Savu tautu. Uz Viņu var paļauties, jo Viņš pilda Savus solījumus.

Kādas lietas jums šobrīd ir jāuztic Dievam? Kā jūs varat iemācīties pakļauties Viņa gribai un gaidīt, ka Viņš rīkosies savā laikā? Kāpēc tas ne vienmēr ir tik vienkārši izdarāms? _____

Jetrus

Mozu apciemoja viņa sievastēvs Jetrus, kuru sauca arī par Reguēlu (2. Moz. 2:18). Jetrus atveda līdzī Mozus sievu Ciporu un divus dēlus Gēršomu un Ēliēzeru. Kad Mozus dzirdēja, ka ciemiņi tuvojas, viņš izgāja tos sagaidīt.

Izlasi 2. Moz. 18:1–27. *Kādi lieli soļi tautas vēsturē šeit notika?* _____

Jetrus ieradās, jo bija dzirdējis par pārsteidzošo glābšanu, ko Dievs bija darījis Israēla labā. Mozus sīki izstāstīja Jetrum “visu, ko Tas Kungs faraonam un ēģiptiešiem Israēla labā bija darījis, un par visām grūtībām, ar kādām tie ceļā bija sastapušies, un kā Tas Kungs viņus bija izglābis.” (2. Moz. 18:8)

Jetrus slavēja Dieva laipnību un neparasto iejaukšanos Savas tautas labā, sacīdams: “Svētīts lai ir Tas Kungs, kas jūs ir izglābis no ēģiptiešu rokas un no faraona rokas. Tagad es zinu, ka Tas Kungs ir lielāks par visiem dieviem; jo Viņš jūs izglābis, kad tie kļuva lieli savā garā” (2. Moz. 18:10, 11).

Šis teksts ir apliecinājums tam, ka Dieva darbs Viņa ļaužu vidū bija liecināt pasaulei par to, kas ir patiesais Dievs un ko Viņš var darīt Savas tautas labā.

Tajā pašā laikā, kad Jetrus uzzināja par patieso Dievu, viņam pašam bija ko piedāvāt Dieva ļaudīm – gudri un lietderīgi padomi. Mozum vajadzēja sakārtot tiesu sistēmu – pēc godīgiem un taisniem principiem. Viņam bija vajadzīgi arī centīgi un uzticami tiesneši, godīgi vīri. Jetrus gudri uzskaitīja šādas īpašības: (1) cilvēki, kas bīstas Dievu, (2) kas ir uzticami un (3) kas ienīst negodīgus ieguvumus. Spējīgi cilvēki ar labu raksturu bija jāieceļ dažādos vadošos posteņos pār tūkstošiem, simtiem, piecdesmitiem un desmitiem. Tādā veidā tiktu mazināta Mozus administratīvā slodze un viņš varētu koncentrēties uz būtiskākajām problēmām. Tādējādi cilvēki būtu labi apkalpoti.

Mozus pieņēma Jetrus gudro padomu (2. Moz. 18:24) un iecēla vadītājus dažādās administratīvās lomās (sk. arī 5. Moz. 1:9–18).

Mozus būtu varējis vienkārši atvaīrīt veco vīru un palūgt viņam nejaukties viņa darīšanās, bet viņš tā nedarīja. Kādas svarīgas mācības mēs varam gūt no viņa gatavības uzklaut šo cilvēku, kurš pat nebija ebrejs? _____

Dzīvības maize un ūdens

Izlasi 1. Kor. 10:11. Kādu iemeslu Pāvils min, lai šie notikumi tiktu pierakstīti? _____

Pāvils skaidro, ka visas lietas, kas notikušas ar israēliešiem, ir paraugs un brīdinājums Kristus sekotājiem un palīdzēs viņiem izvairīties no šādām nepatīkšanām nākotnē – tas ir, viņi mācīsies no šiem notikumiem. Tā ir trāpīga pamācība arī mums, kas dzīvojam “laikmetu beigās” (ESV). Dievs Saviem ļaudīm dod Svēto Garu, lai stiprinātu ticīgos ar “spēku, mīlestību un savaldību” (2. Tim. 1:6, 7), lai viņi varētu pieņemt pareizus lēmumus un sekot Viņa mācībai. Jēzus Kristus ir jaunas dzīvības Avots (Jņ. 14:6), un tikai Viņš var mūs pārvērst par “dzīvu, svētu un Dievam patīkamu upuri” – lai mēs netaptu “šai pasaulei līdzīgi, bet pārvērtieties, atjaunodamies savā garā, lai pareizi saprastu, kas ir Dieva griba: to, kas ir labs, tīkams un pilnīgs” (Rom. 12:1, 2).

Vēlāk Jēzus izmantoja mācības no šiem stāstiem, īpaši par mannu un ūdeni, lai ar šiem ainojumiem mācītu patiesības par Sevi – To, kurš viņus veda cauri tuksnesim.

Izlasi Jņ. 4:7–15 un Jņ. 6:31–51. Kādas patiesības šeit tiek atklātas mums, kristiešiem?

Samariete atklāja, ka Kristus piedāvā ko tādu, ko viņa nesaņemtū nekur citur. Iekšējās slāpes pēc miera, prieka un laimes nāk no Dieva, un tādējādi tikai Dievs var tās apmierināt (Ps. 42:1, 2).

Vēlāk mannas kontekstā Jēzus paskaidroja, ka Dievs, nevis Mozus, to nodrošināja cilvēkiem. Tad Jēzus paziņoja: “Es esmu dzīvības maize; ikvienam, kas nāk pie Manis, nemūžam nesalks” (Jņ. 6:35, ESV). Jēzus trīs reizes atkārtoja, ka Viņš ir dzīvības maize (Jņ. 6:35, 41, 48).

Kā manna tuksnesī bija “maize no debesīm” (Jņ. 6:31, 32), tāpat arī ūdens no klints bija Kristus dāvana, lai apmierinātu viņu slāpes. Papildus šiem fiziskajiem aspektiem maizei un ūdenim bija arī garīga nozīme, jo Jēzus Kristus ir “dzīvības maize” (Jņ. 6:35, 48) un “dzīvais ūdens” (Jņ. 4:10, 11, 14; Jņ. 7:37, 38). Tikai Viņā var patiesi apmierināt garīgās slāpes un izsalkumu.

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļu “No Sarkanās jūras līdz Sinaja kalnam” (291.–302. lpp.).

Neilgi pēc negadījuma ar ūdeni tauta saskārās ar jaunām briesmām (skat. 2. Moz. 17:8–16) – viņiem uzbruka niknā un kareivīgā amalekiešu ciltis. “Amalekiešiem netrūka zināšanu par Dieva raksturu un visvarenību, bet tā vietā, lai Kungu bītos, tie bija apņēmušies pretoties Viņa varai. Mozus paveiktos brīnumus amalekieši izsmēja un zobojās par apkārtējo tautu izbailēm. Tie bija zvērējuši pie saviem dieviem, ka ebrejus iznīcinās tik pilnīgi, ka neviens no tiem neizglābsies, un lielījās, ka Israēla Dievam nebūs spēka tiem pretoties. Israēlieši tiem nedarīja neko ļaunu un arī tos neapdraudēja. Uzbrukumam nebija nekāda iemesla. Nicinādami Dievu, tie gribēja iznīcināt Viņa ļaudis. Amalekieši jau sen bija grimuši grēkos, un viņu pārkāpumi brēca uz Dievu, lai tos sodītu, tomēr Viņa žēlastība vēl arvien aicināja atgriezties, bet, kad amalekiešu vīri uzbruka nogurušajiem, neaizsargātajiem Israēla pulkiem, tie paši apzīmogoja savas tautas likteni.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 300. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. *Vairāk pakavējieties pie domas par to, kā Jetrus par patieso Dievu uzzināja no tā, ko Dievs bija darījis Savas tautas labā. (Sk. 5. Moz. 4:4–8.) Kāpēc šis princips ir spēkā arī mūsdienās? Pajautājiet sev un savai grupai: kādu liecību mūsu draudze sniedz pasaulei? Ko mēs ziņojam pasaulei par mūsu Dieva dabu un raksturu?*
2. *Izlasi vēlreiz 1. Kor. 10:4. Ko tam vajadzētu mums mācīt par mūžseno aplamo ideju, ka Vecās Derības Dievs bija atriebīgs, naidpilns un nepiedodošs, atšķirībā no tā, ko mēs redzam Jēzū? Kā šis pants parāda, kāpēc šī ideja ir nepareiza?*
3. *Izlasi vēlreiz, ko Elena Vaita rakstīja iepriekš par to, kā amalekiešiem bija iespēja uzzināt par patieso Dievu. Pretstatiet viņu attieksmi Jetrus attieksmei. Ko varam mācīties par to, kāpēc Dievs tiesāja ne tikai viņus, bet arī daudzas senās pasaules ciltis, ar kurām Israēls saskārās?*

DERĪBA PIE SINAJA

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

2. Moz. 19:1–20:17; Atkl. 21:3; 5. Moz. 5:6–21; Jēk. 1:23–25; Rom. 3:20–24; Rom. 10:4.

ATMIŅAS PANTS:

“Jūs esat redzējuši, ko Es esmu darījis ēģiptiešiem un kā Es jūs esmu nesis uz ērgļa spārniem un esmu jūs pie Sevis atvedis. Bet tagad, ja jūs uzklausīsiet Manu balsi un turēsiet Manu derību, tad jūs Man būsit par īpašumu visu tautu vidū, jo Man pieder visa pasaule. Un jūs būsit Man par priesteru un ķēniņu valsti un par svētu tautu. Šos vārdus tev būs teikt Israēla bērniem” (2. Moz. 19:4–6).

Kurp Dievs vadīja Israēlu pēc tam, kad bija tos atbrīvojis no Ēģiptes? Uz Apsolīto zemi – kur gan vēl? Lai cik ģeogrāfiski šī atbilde būtu pareiza, teoloģiski tā ir nepareiza. Pats Dievs uz to atbild: “Jūs esat redzējuši, ko Es esmu darījis ēģiptiešiem un kā Es jūs esmu nesis uz ērgļa spārniem” (2. Moz. 19:4). Tādējādi bībeliski-teoloģiska atbilde uz šo jautājumu atklāj Dieva prioritāti un mērķi: Kungs tos atveda pie Sevis.

Kad cilvēki atkāpjas no Dieva, Viņš tos meklē un aicina atpakaļ pie Sevis. Šīs dziļās patiesības labākais paraugs atrodams Ēdenes dārzā, kad Ādams un Ieva grēkoja pret Dievu, nepaklausīja Viņa pavēlei un slēpās no Viņa. Viņš uzmēmas iniciatīvu un sauca: “Kur tu esi?” (1. Moz. 3:9) Viņš vienmēr sper pirmo soli. Jēzus mūs daļrunīgi uzrunā: “Nāciet šurp pie Manis visi, kas esat bēdīgi un grūtsirdīgi, Es jūs gribu atvieglināt. Nemiet uz sevi Manu jūgu, mācieties no Manis, jo Es esmu lēnprātīgs un no sirds pazemīgs; tad jūs atradīsiet atvieglojumu savām dvēselēm” (Mt. 11:28, 29).

Dievs aicina mūs visus; mūsu mūžīgais liktenis ir atkarīgs no mūsu atsaukšanās Viņam.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 23. augustā.

Sinaja kalnā

Izlasi 2. Moz. 19:1–8. Ko Dievs viņiem apsolija šeit, Sinaja kalna pakājē? _____

Dievs ved israēliešus uz Sinaja kalnu, kur Viņš drīz tiem dos desmit baušļus (dekalogu). Džebelmusas kalns (augstums 7497 pēdas jeb 2285 metri), iespējams, ir vieta, kur Mozus vairākas reizes tikās ar Dievu (piemēram, 2. Moz. 3:1, 2. Moz. 19:2, 2. Moz. 24:18), un pēc daudziem gadiem arī Elija šeit sastapa Dievu (1. Kēn. 19:8). Šis ir tas pats kalns, kur Dievs aicināja Mozu izvest Israēlu no Ēģiptes (2. Moz. 3:1, 10). Tajā laikā Dievs pastāstīja Mozum, ka viņš pielūgs Dievu kopā ar atbrīvoto Israēlu šajā pašā vietā, kas būtu zīme Mozum, ka viņus vada Ābrahāma, Īzāka un Jēkaba Dievs (2. Moz. 3:12).

Pēc divu mēnešu ceļojuma israēlieši ieradās Sinajā (2. Moz. 19:1), kur viņi palika apmēram vienu gadu (sal. 2. Moz. 19:1 ar 4. Moz. 10:11, 12). Šajā gadā tika izdoti daudzi likumi, kā aprakstīts 2. Moz. 19.–40. nod., 3. Moz. 1.–27. nod. un 4. Moz. 1:1–10:10. Israēla uzturēšanās Sinaja kalnā ir galvenā stāsta daļa pirmajās piecās Mozus grāmatās. Tas ir pamats, lai kļūtu par Dieva izredzētajiem ļaudīm, vienīgo tautu, kas nav iegrimusi pagānismā un elkdievībā.

Dievs uzņemas iniciatīvu un noslēdz derību ar Israēlu. Ar nosacījumu, ka cilvēki būs paklausīgi un saglabās attiecības ar Viņu, Dievs apsola padarīt tos par īpašu dārgumu, priesteru cilti, svētu tautu.

Būt svētai tautai nozīmē būt veltītam Dievam un atklāt Viņa raksturu citiem, īpaši apkārtējām tautām. Viņi arī tika aicināti darboties kā priesteru ciltis, kas savienotu citus ar Dievu, vedot tos pie Viņa un mācot Viņa ceļus un Viņa likumus. Tam bija jābūt Dieva īpašajam dārgumam, jo Viņš vēlējās, lai Israēls kā Viņa kanāls apgaismotu pasauli ar zināšanām par Viņu un Viņa raksturu.

Šī derība bija tiesisku attiecību nodibināšana starp Dievu un Viņa tautu. Vispārējā derības formula, kas dažādos tekstos nedaudz atšķiras, ir: “Es būšu viņu Dievs, un viņi būs mana tauta” (sk. 2. Moz. 6:7, 3. Moz. 26:12, Jer. 24:7, Jer. 31:33, Ebr. 8:10, Atkl. 21:3).

Iztēlojieties, ka esat Dieva “īpašais dārgums”! Kādas īpašas privilēģijas tas ietvertu? Kādi īpaši pienākumi jums būtu? _____

Gatavošanās dāvanai

Izlasi 2. Moz. 19:9–25. Kā Dievs sagatavoja Israēlu desmit baušļu saņemšanai? _____

Dievs deva konkrētus norādījumus, kas israēliešiem bija jādara, gatavojoties baušļu došanai Sinajā. Viņu ārējai tīrībai bija jāatspoguļo viņu pilnīgā uzticība Dievam. Viņiem jābūt gataviem drīzajai Kunga godības varenajai izpausmei. Kad tā atnāca, to pavadīja “pērkons un zibeņi, un biezs mākonis virs kalna, un varen stipra bazūnes skaņa, tik stipra, ka visa tauta, kas bija nometnē, izbijās” (2. Moz. 19:16).

Dekalogs (desmit baušļi) ir Dieva atklāsmes un Bībeles ētikas sirds. Tas veido dievišķo standartu būtību un pamatu visai cilvēcei, tā principi ir mūžīgi un universāli.

Saskaņā ar Bībeles naratīvu Dekalogu pasludināja pats Dievs (2. Moz. 19:19; 2. Moz. 20:1; 5. Moz. 5:4, 5, 24), un to arī uzrakstījis Viņš pats (2. Moz. 24:12, 2. Moz. 31:18, 5. Moz. 5:22). Tas divreiz tika pasniegts Mozum kā īpaša dāvana (2. Moz. 32:19; 2. Moz. 34:1; 5. Moz. 10:1, 2).

2. Mozus grāmatā Dekalogs tiek saukts par “liecību” (ebreju valodā “edut”; 2. Moz. 31:18); vēl to sauc par “derības vārdiem” (ebreju valodā “dibre habberit”; 2. Moz. 34:28). 5. Mozus grāmatā tie ir rakstīti uz “derības plāksnēm” (5. Moz. 9:9, 11, 15). Nevienā no grāmatām ebreju valodā nav lietots apzīmējums “desmit baušļi” (ebreju valodā “mitzwot”, “baušļi”), bet gan trīs reizes tie ir nosaukti par “desmit vārdiem”. Ebreju valodā ir “aseret haddebarim”, no “dabar”, kas nozīmē “vārds, teikums, matērija, lieta, runa, stāsts, solījums, izteikums”. (Sk. 2. Moz. 34:28, 5. Moz. 4:13, 5. Moz. 10:4.)

Ir divas Dekaloga versijas ar ļoti nelielām atšķirībām; pirmā ir uzrakstīta 2. Moz. 20:1–17, bet otrā – 5. Moz. 21:3–21. Otrā versija, ar ko Mozus mutiski iepazīstināja Israēlu, radās gandrīz četrdesmit gadus pēc Sinaja, tieši pirms tautas ieiešanas Apsolitajā zemē (5. Moz. 1:3, 4; 5. Moz. 4:44–47). Šie apstākļi izskaidro nelielās atšķirības starp abām versijām.

Kad Pāvils bauslibu nosauca par mīlestību, viņš citēja no Dekaloga (Rom. 13:8–10). Mīlestība patiešām ir Dieva likumus vienojošs apzīmējums, jo Viņš ir mīlestības Dievs (1. Jņ. 4:16).

*Kā jūs saprotat domu par desmit baušļiem kā Dieva mīlestības izpausmi?
Ko tas nozīmē? Kā tajos atklājas Dieva mīlestība?* _____

Dekaloga dāvana

Izlasi 2. Moz. 20:1–17. Kādi ir Dekaloga principi, un kā tas ir sakārtots? _____

Nemiet vērā, ka Dekalogs nesākas ar pavēlēm, bet ar Dieva žēlastības darbu Savu ļaužu vidū:

“Es esmu Tas Kungs, tavs Dievs, kas tevi izvedis no Ēģiptes zemes, no vergu nama” (2. Moz. 20:2). Tas Kungs vispirms parāda Savu žēlastību, dodot Israēlam brīvību un pestīšanu, un tikai pēc tam atklāj Savu gribu. Šie baušļi bija jāievēro mīlestības un pateicības dēļ par to, ko Dievs bija darījis viņu labā.

Dieva Dekaloga kopsavilkums ir “mīlestība” (Rom. 13:10). Lielākais bauslis ir mīlestības bauslis, kas tiek izteikts divos veidos: mīlestība pret Dievu (5. Moz. 6:5) un mīlestība pret savu tuvāko (3. Moz. 19:18).

Pirmajos četros Dekaloga baušļos skaidrots, ko nozīmē mīlēt Dievu. Nākamajos sešos baušļos skaidrots, ko nozīmē mīlēt savu tuvāko. Dekalogs sākas ar Dieva godināšanu pāri visam (vertikālā mīlestība) un turpinās ar cieņu pret citiem (horizontālā mīlestība):

1) godināt un cienīt Dievu, piešķirot Viņam pirmo un augstāko vietu katrā mūsu dzīves situācijā (pirmais bauslis);

2) godināt un saglabāt Dieva unikālo stāvokli un neaizstāt Viņu ar elku jebkādā formā, ne fiziskā, ne simboliskā, ne garīgā. Mūsu vistīrākās jūtas pieder Kungam (otrais bauslis);

3) godāt Dieva vārdu – Viņa reputāciju un raksturu (trešais bauslis);

4) godāt Viņa atpūtas un pielūgsmes dienu – sabatu (ceturtais bauslis);

5) cienīt vecākus (piektais bauslis);

6) cienīt dzīvību (sestais bauslis);

7) cienīt laulību (septītais bauslis);

8) cienīt cilvēku īpašumu (astotais bauslis);

9) cienīt citu cilvēku reputāciju (devītais bauslis);

10) cienīt sevi, lai nekādas savtīgas vēlmes nesabojātu mūsu raksturu (desmitais bauslis).

Kā pats Jēzus teica: “Ja jūs mīlat Mani, turiet Manas pavēles” (Jņ. 14:15; sk. arī 1. Jņ. 4:20, 21). Tādējādi patiesa paklausība ir vienkārši mīlestības un pateicības izpausme pret Jēzu. Šī mīlestība visspēcīgāk izpaužas tajā, kā mēs izturamies pret saviem tuvākajiem.

Dieva likuma dažādās funkcijas

Dieva likums atklāj Dieva raksturu, kas Viņš ir. Kā Dievs ir svēts, taisns un labs, tāds ir arī Viņa likums. Pāvils apstiprina: “Tāad bauslība kā tāda ir svēta un bauslis kā tāds – svēts, taisns un labs” (Rom. 7:12).

Bībelē Dieva bauslība parādīta ļoti pozitīvā gaismā (Mt. 5:17, 18; Jņ. 14:15; 1. Kor. 7:19). Var radīt dzeju par likumu (piemēram, 119. psalms), dziedāt par bauslību (19. psalms) un to pārdomāt dienu un nakti (Ps. 1:2, Joz. 1:8). Bauslība palīdz atturēties no ļauna un dod gudrību, izpratni, veselību, labklājību un mieru (5. Moz. 4:1–6, Sal. pam. 2–3).

1. Dieva bauslība ir kā žogs, kas rada lielu brīvu telpu dzīvei un brīdina, ka ārpusē sagaida briesmas, problēmas, sarežģījumi un pat nāve (1. Moz. 2:16, 17; Jēk. 2:12).

2. Likums ir arī ceļazīme, norādot uz Jēzu, kurš piedod mūsu grēkus un maina mūsu dzīvi (2. Kor. 5:17, 1. Jņ. 1:7–9). Tādā veidā tas kā “paidagogos” (aizbildnis/audzinātājs) mūs ved pie Kristus (Gal. 3:24).

Izlasī Jēk. 1:23–25. Ko viņš saka, un kā šie vārdi palīdz mums saprast, kāda ir likuma funkcija un nozīme, lai gan tas mūs nevar glābt? _____

Spogulis var atklāt trūkumus, bet spogulī nav nekā, kas varētu tos novērst. Spogulis norāda uz problēmām, bet nepiedāvā risinājumu. Tāpat ir ar Dieva likumu. Mēģināt tikt attaisnotam Dieva priekšā, ievērojot likumu, būtu tas pats, kas blenzt spogulī tik ilgi, līdz spogulis novērsīs mūsu trūkumus.

Tā kā pestīšana notiek ticībā, nevis ar darbiem, tostarp bauslības darbiem, daži kristieši apgalvo, ka bauslība ir atcelta un mums vairs nav jāpilda. Ņemot vērā to, ka bauslība pati par sevi ir tā, kas nosaka grēku – “Es nebūtu pazinis grēka, ja nebūtu bijis bauslības” (Rom. 7:7) –, šāds apgalvojums, protams, ir rupja un nepareiza bauslības un evaņģēlija saistības interpretācija. Mums evaņģēlijs ir vajadzīgs tieši bauslības pastāvēšanas dēļ.

Cik veiksmīgi jūs esat mēģinājuši paklausīt Dieva likumam? Vi pietiekami labi, lai uz to varētu balstīt savu pestīšanu? Ja nē, kāpēc jums ir vajadzīgs evaņģēlijs? _____

Bauslība kā Dieva apsolījums mums

Izlasi Rom. 3:20–24. Lai gan Pāvils ļoti skaidri norāda uz to, ka mēs nevaram tikt glābti, ievērojot desmit baušļus, kā tad baušļiem vajadzētu darboties mūsu dzīvē?

Ebreju nozīme jēdzienam “dabarim”, ko Mozus izmanto, lai aprakstītu desmit baušļus (2. Moz. 34:28, 5. Moz. 4:13, 5. Moz. 10:4), burtiski nozīmē nevis “baušļus”, bet gan “vārdus”. Šim “vārdam” tagad (vienskaitlī) var būt “solījuma” nozīme. Tāpēc daudzās vietās (1. Ķēn. 8:56, 2. Laiku 1:9, Neh. 5:12, 13, 5. Moz. 1:11, 5. Moz. 6:3, 5. Moz. 9:28, Joz. 9:21, Joz. 22:4, Joz. 23:5) “dabar” ir tulkots vai nu kā lietvārds, vai kā darbības vārds, izsakot ideju par apsolījumu.

Elena Vaita sniedz ieskatu Dekaloga funkcijā: “Desmit baušļi .. ir desmit solījumi.” (Elena G. Vaitas komentāri “The SDA Bible Commentary” 1. sēj., 1105. lpp.) Dekalogs ir jāsaprot kā Dieva apsolījumi, kas vadīs mūs uz pareizā ceļa, lai Viņš varētu darīt mūsu labā brīnišķīgas lietas. Bet mums tiem ir jāpakļaujas.

Izlasi Rom. 10:4. Kā mums būtu jāsaprot Pāvila apgalvojums, ka Kristus ir bauslības “gals”?

Pāvils norāda, ka Jēzus Kristus ir bauslības “telos”, bet ne tādā nozīmē, ka Kristus atceltu likumu vai to anulētu. Tā vietā tas nozīmē, ka Kristus ir bauslības mērķis un nodoms. Tas nenozīmē, ka Viņa izpērkošais upuris pārtrauktu likuma esamību spēkā un mūžīgumu.

Glūži pretēji, Pāvils runā par bauslības nozīmi, par tās leģitimitāti un par tās nemainīgo varu (Rom. 3:31, 1. Kor. 7:19, Gal. 5:6). Vārda “telos” nozīme galvenokārt ir saistīta ar pievēršanos nolūkam un mērķim, nevis laikam. Kristus ir atslēga Dieva bauslības patiesās nozīmes un mērķa atrašanai. Tādējādi būtu nepareizi apgalvot, ka Kristus bauslību atcēla, aizstāja vai anulēja. Kristus ir bauslības mērķis, uz kuru tā norāda.

Kā bauslība mums norāda uz Jēzu? Tas ir, ko bauslība atklāj par mums pašiem, kas patiesām norāda uz Jēzu?

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļas “Baušļu došana Israēlam” (303.–310. lpp.) un “Sātana naidis pret baušļiem” (331.–342. lpp.).

“Dievs šo likumu došanas notikumu vēlējās saistīt ar bijājamās varenības atklāsmi, kas atbilstu bauslības augstajam raksturam. Ļaudīm bija jāsaprot, ka viss, kas attiecas uz kalpošanu Dievam, jāuzlūko ar vislielāko godbijību.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 303. lpp.)

Šis godbijības princips ir spēkā arī mūsu laikā. Tas izriet no izpratnes par Dieva diženumu, transcendenci un varenumu. Redzot Dieva godību, mūsu sirdīs rodas pateicība, un tas dara pazemīgu mūsu lepnumu. Jo tuvāk nonāksim Dieva svētumam, jo vairāk savā dzīvē saskatīsim nepilnības, kas liks mums būt vēl izslāpušākiem pēc Viņa pārveidojošās klātbūtnes un vēlēties līdzināties Viņam.

Un arī, zinot, kas mēs esam salīdzinājumā ar Viņu un Viņa svēto likumu, mēs esam pilnībā atkarīgi no Kristus aizvietojošās nāves mūsu vietā.

Vienlaikus Jēzus skaidri norādīja, ka, ja mēs pazemīgi pieņemam Dievu par savu Kungu un Kēniņu, Viņa pavēlēm paklausīt nav grūti (Mt. 11:28–30). Kristus skaidri norādīja, ka dievišķais likums ir mūžīgs (Mt. 5:17–20). Ja mēs ievērosim Dieva baušļus mīlestībā un pateībā Viņam par brīvi pieejamo pestīšanu, tad piedzīvosim glābjošo attiecību pilnību. Izbaudot baušļu ievērošanas lielās priekšrocības (galu galā, pavērojiet grūtības un sāpes, ko izsauc to pārkāpšana), mēs varam arī baudīt pārliecību, ka mūsu pestīšana ir atrodama Jēzū, nevis baušļu ievērošanā.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. *Gatavošanās likuma saņemšanai palīdzēja tautai nonākt pie nepieciešamās godbijības izjūtas. Kur mūsdienu draudzē un draudzes dzīvē ir līdzīga godbijība un bijība Dieva priekšā? Vai arī mēs esam lēnām kaut kā to pazaudējuši?*
2. *Vairāk pakavējieties pie šīs derības formulas: “Es būšu viņu Dievs, un viņi būs Mana tauta.” Ko tas nozīmē mums šodien, un kā tas būtu jāatklāj gan individuāli, gan kā cilvēku grupai?*
3. *Dievs dara mūs spējīgus darīt to, ko Viņš mums ir pavēlējis. Elena G. Vaita apgalvo, ka “visi Viņa norādījumi reizē arī sekmē to izpildīšanu” (“Kristus līdzības”, 333. lpp.). Kā šo apsolījumu ieviest dzīvē?*
4. *Kā atbildēt uz izplatīto argumentu, ka pēc krusta likums ir atcelts? Kas, pēc viņu domām, ir pārsvarā atcelts?*

DZĪVOT PĒC BAUSLĪBAS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

2. Moz. 21:1–32; 2. Moz. 22:16–23:33; 2. Ķēn. 19:35; Mt. 5:38–48; Rom. 12:19; Mt. 16:27.

ATMIŅAS PANTS:

“Un Tas Kungs sacīja uz Mozu: ‘Saki tā Israēla ļaudīm: jūs paši esat redzējuši, ka Es no debesīm esmu runājis uz jums. Neceliet Man blakus nedz sudraba dievekļus, nedz zelta dievekļus’” (2. Moz. 20:22, 23).

Dievs vēlējās, lai Viņa ļaudis atšķirtos no apkārtējām tautām. Viņš vēlējās, lai tie būtu uzticīga ticīgo kopiena, kas dzīvotu Viņa vadībā un paklausībā Viņam. Ikviens būtu pakļauts Viņa likumam. Tiesneši bija jāieceļ par bauslības jautājumu uzraugiem, un priesteriem tā bija jāmāca. Liela loma bija arī vecākiem.

Jebkurā kultūrā likumi atklāj likumdevēja ideālus, mērķus, nodomus un raksturu. Piemēram, kad faraons pavēlēja nogalināt katru ebreju vīriešu kārtas bērnu, šis likums atklāja, kāds viņš ir – ļauns. Turpretim, ja karalis pieņemtu likumu, ka katrs 18 gadus vecs jauniešs bez maksas var apgūt augstāko izglītību, daudzi to uzskatītu par pierādījumu karaļa dāsnumam un vēlmei, lai viņa valsts uzplauktu.

Bauslība atklāj Dievu, tas ir, Viņa labestību, mīlestību, vērtības, taisnību un Viņa nosodījumu pret ļaunumu. Kā bauslība ir svēta un taisna, tāds ir arī Dievs. Radot telpu bagātīgai dzīvei, likums palīdz arī pasargāt mūs no briesmām un nelaimēm. Cieņa pret Dievu, citam pret citu un dzīves vērtībām bija Viņa likumdošanas sistēmas pamatā.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 30. augustā.

Derības kodekss

Dodot Savu likumu uz Sinaja kalna, Dievs ielika pamatus, lai mācītu Saviem ļaudīm, kā tie varētu dzīvot svētu dzīvi, paliekot saiknē ar Viņu. Taču bauslības principi bija jāīsteno ikdienas dzīvē, tāpēc Dievs tiem deva papildu likumus, tā saukto “derības kodeksu”. Tiesnešu pienākums bija pārraudzīt šo likumu pareizu izpratni un izpildi.

“Verdzībā un pagānismā pazemotā un skaidru apziņu zaudējuši tauta nebija gatava pilnībā izprast Dieva desmit baušļu tālu sniedzošos norādījumus. Lai labāk aptvertu un saglabātu atmiņā dekaloga uzliktos pienākumus, tika doti papildu priekšraksti, kas desmit baušļu pamatprincipus paskaidroja tuvāk un padarīja tos uzskatāmus. Šie likumi tika nosaukti par tiesām, gan tāpēc, ka tie bija veidoti bezgalīgā gudrībā un taisnībā, gan arī tāpēc, ka lielais Soģis pēc tiem spriedīs visiem tiesu. Atšķirībā no desmit baušļiem tie Mozum tika doti personiski, lai viņš tos tālāk paziņotu ļaudīm.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 310. lpp.)

Izlasi 2. Moz. 21:1–32. Kādi īpaši noteikumi tika doti attiecībā uz ebreju vergiem, slepkavībām un miesas bojājumiem? _____

Derības kodekss ir aprakstīts vairākās nodaļās (2. Moz. 21:1–23:19). Visi šie noteikumi un likumi tika izdoti, lai apturētu ļaunuma lavīnu un veidotu sakārtotu sabiedrību.

Verdzības likumi bija īpaši, un tos nedrīkst sajaukt ar mūsdienu vai viduslaiku verdzības ļauno praksi. Ebreju vergi patiesībā tika aizsargāti un novērtēti. Mūsdienu un viduslaiku sabiedrībā kalpi un vergi bija saimnieka īpašums, un ar tiem viņš varēja darīt, ko vien gribēja. Turpretim Bībeles likumi regulēja lietas citādi. Kalpošana bija ierobežota līdz sešiem gadiem (2. Moz. 21:1, 2; Jer. 34:8–22), un septītajā gadā visi vergi bija jāatbrīvo, ja vien tie negribēja palikt pie sava kunga. Kungiem bija arī jāpiešķir viņiem brīvdiena sabatos (2. Moz. 20:9, 10) un jānodrošina viņu pamatvajadzības.

Lai gan lielākajā pasaules daļā institucionālizētas verdzības ļaunā prakse lielākoties ir atcelta, kādos veidos daži tās paveidi joprojām pastāv, un ko mēs varam darīt katrs savā sfērā, lai cīnītos pret šīm izpausmēm? _____

Citi likumi

Dievs Savā žēlastībā mācīja tiesnešiem, kā rīkoties dažādās īpašuma tiesību situācijās. Izskaidrotas dažādas situācijas, kā rīkoties, ja vērsis uzbrucis kaimiņa bullim, ja cilvēki nozaguši mājdzīvnieku un to pārdevuši, ja dzīvnieki ganījušies cita saimnieka laukā vai viņa dārzā, ja viņam nozagta kāda cilvēka aizgūta manta, vai arī aizdots dzīvnieks cietis vai gājis bojā (2. Moz. 21:33–22:15).

Izlasi 2. Moz. 22:16–23:9. Kādi jautājumi šajos likumos tika risināti un kā? _____

Dieva likumi ietvēra dažādus jautājumus. Bija īpaši noteikumi attiecībā uz cilvēku apspiešanu vai pazemošanu. Viņš nevēlējās nekāda veida ekspluatāciju. Savā žēlastībā Dievs cilvēku sirds grēcīgās tieksmes labo un ierobežo viņu dabiskās noslieces. Sabiedrība bija jātur drošībā, jālikvidē ļaunums un jāveido labas savstarpējās attiecības. Taisnīgumam un mīlestībai ir jāvalda visās darbībās.

Izlasi 2. Moz. 23:10–19. Kādi svarīgi jautājumi šeit tika risināti? _____

Sabats un svētki bija veltīti pielūgsmei un atgādināja par būtiskiem notikumiem pestīšanas vēsturē. Dievkalpojumi tika rūpīgi regulēti, jo tas bija visu pārējo darbību teoloģiskais pamats. Sabats tika iedibināts jau radīšanas laikā (1. Moz. 2:2, 3; 2. Moz. 20:8–11), tas bija saistīts ar Israēla glābšanu un pestīšanu (5. Moz. 5:12–15) un spēcīgā veidā norāda uz Dieva kā mūsu Radītāja, Pestītāja un Kunga pielūgšanu (Mk. 2:27, 28).

Un vēl Israēlam katru gadu bija jāsvin trīs svarīgi svētki: (1) Pashā jeb neraudzētās maizes svētki (parasti apmēram no marta vidus līdz aprīļa vidum); (2) Vasarsvētki jeb Ražas svētki (Nedēļu svētki) – septiņas nedēļas pēc iepriekšējiem svētkiem, tātad sākas 50 dienas vēlāk; un (3) Būdiņu svētki vai Ražas novākšanas svētki (parasti apmēram no septembra vidus līdz oktobra vidum; sk. arī 2. Moz. 34:18–26, 3. Moz. 23:4–44, 4. Moz. 28:16–29:41, 5. Moz. 28:16–29:41).

Dieva sākotnējais plāns

Izlasi 2. Moz. 23:20–33. Kādus paņēmienus Dievs vēlējās izmantot, lai iekarotu Apsolīto zemi? _____

Dieva nodoms nebija, lai israēlieši cīnītos par savu jauno teritoriju; viņiem tā bija jāiegūst. Tas bija apsolīts Ābrahāmam, Īzākam un Jēkabam, un tā bija jāsaņem kā īpaša Dieva dāvana Israēlam.

Apsolītās zemes iekarošanas modelis tika demonstrēts Sarkanās jūras šķērsošanas laikā. Dievs cīnījās par Saviem ļaudīm un sagādāja pilnīgu uzvaru pār tiem, kas plānoja viņus nogalināt (2. Moz. 14:13, 14). Ēģiptieši tika uzvarēti, jo Kungs brīnumainā kārtā iejaucās. Tāpat arī Asīrijas ķēniņa Sanheriba laikā Dievs sakāva plašo, pamatīgi aprikoto un labi apmācīto asīriešu armiju, taču israēliešiem nebija jācīnās. Dievs piešķīra uzvaru, jo ķēniņš Hiskija ticēja Dieva vārdam, kas viņam tika nodots ar pravieša Jesajas starpniecību (2. Kēn. 19:35, Jes. 37:36).

Dievs informēja Ābrahāmu, ka Apsolītā zeme viņa pēcnācējiem netiks dota uzreiz, bet tikai pēc 400 gadiem (1. Moz. 15:13–16). Kāpēc? Iemesls bija saistīts ar Kānaānas iedzīvotāju ļaunajiem darbiem. Dievs žēlsirdīgi strādāja ar šiem cilvēkiem un deva viņiem vēl vienu žēlastības periodu, lai nožēlotu grēkus. Tomēr viņi turpināja sacelšanos pret Dievu un Viņa vērtībām, tāpēc, kad šo tautu netaisnība sasniedza zināmu robežu, Dievs lēma atdot šo teritoriju ebrejiem kā viņu jauno dzimteni.

Turklāt Dievs apsollīja, ka Viņš izdzīs tautas Israēlam pa priekšu ar divām neparastām, bet ļoti iedarbīgām metodēm: (1) ļaunajām tautām uzsūtot šausmas un bailes, un (2) sirseņus, kas padzīs cilvēkus. Pirms israēlieši ieradās jaunajā teritorijā, viņu ienaidnieki bija pametuši šo vietu – „pagrieza muguru un bēga” (2. Moz. 23:27, 28, NIV).

Izšķirošā loma Apsolītās zemes iekarošanā ir Dieva eņģelim. Šis Vēstnesis bija Kristus, kurš vadīja Israēlu, iekaroja teritorijas un aizsargāja tās. Viņš bija mākoņu stabs, kas viņus vadīja dienas laikā, un uguns stabs naktī. Israēlam bija rūpīgi jāuzmanās un jāuzklausa Viņš, jo Viņam bija dievišķa vara (2. Moz. 23:21). Dieva gribas nieievērošana un neticība Viņa vadībai apgrūtinātu viņu virzību uz priekšu.

Ko šī ideja, ka Dievs dod pagāniem daudzus gadus, lai mainītu viņu dzīves virzību, māca mums par Dieva žēlastību, bet arī par šīs žēlastības robežām tiem, kas atsakās to pieņemt? _____

Acī pret aci

Izlasi Mt. 5:38–48. Kā Jēzus interpretē atriebības likuma nozīmi? Kā mums šo likumu vajadzētu piemērot mūsdienās? _____

Kalna svētrunā Jēzus Kristus citēja pantus no Vecās Derības, kas cilvēkiem noteikti bija pazīstami. Tomēr Viņš runāja pret tābrīža rabīnu interpretācijām, kas gadsimtu gaitā bija attālinājušās no šo likumu sākotnējā mērķa. Tas ir, cilvēku tradīcijas ne tikai apslēpa Dieva Vārda mērķi, bet dažos gadījumos (padomājiet par sabata noteikumiem un to, ko viņi bija darījuši ar sabata bausli) bija sagrozījušas to patieso nolūku un nozīmi. Ar Saviem vārdiem Jēzus atjaunoja šo likumu sākotnējo nozīmi.

Svētību kalnā, vadot klausītājus atpakaļ uz Rakstu sākotnējo nolūku un nozīmi, Jēzus centās labot dažas no nepareizajām interpretācijām.

Teksts no 2. Moz. 21:24, kurā runāts par “aci pret aci, zobu pret zobu”, tika citēts Mt. 5:38 (“jūs esat dzirdējuši... bet es jums saku”) un atsaucās uz “lex talionis”, tā saukto atriebības likumu. Šis pants ir izmantots arī citās Bībeles vietās (3. Moz. 24:20, 5. Moz. 19:21).

Šī likuma sākotnējais nodoms bija pret jebkādu personisku atriebību. Tas bija paredzēts, lai apturētu asinsatriebību vai atriebību bez izmeklēšanas. Kaitējums bija jāizvērtē tiesniešiem, un tad tika noteikta un izmaksāta atbilstoša naudas kompensācija. Šāda prakse tika veikta, lai atturētu cilvēkus no “likuma pārņemšanas savās rokās”. Taisnīgums bija jāpilda, bet tas bija jādara saskaņā ar Dieva likumu.

Jēzus Kristus, kurš deva šos sociālos likumus Mozum, zināja šī likuma mērķi, tāpēc Viņš varēja to objektīvi izskaidrot saskaņā ar tā sākotnējo nodomu. Tā motīvs bija panākt taisnīgumu un izlīgumu, kā arī atjaunot mieru.

Varētu iebilst, ka taisnīgums savā ziņā tomēr nozīmē sava veida atriebību. Šķiet, ka šo likumu pareiza piemērošana bija mēģinājums rast pareizo līdzsvaru starp taisnīguma un atriebības idejām.

Kā apziņai, ka reiz notiks pēc taisnības, vajadzētu palīdzēt tikt galā ar visu netaisnību, ko mēs šobrīd redzam pasaulē? _____

Atriebība

“Neatriebieties paši, mīļie, bet atstājiet vietu Dieva dusmībai, jo ir rakstīts: Man pieder atriebšana, Es atmaksāšu, saka Tas Kungs” (Rom. 12:19; sk. arī 5. Moz. 32:35).

Kāds solījums un pavēle ir atrodami šajos pantos, un kā tie ir cieši saistīti? _____

Kamēr Kungs nebija ieviesis taisnīgumu, kā tagad tik ļoti trūkst, senā Israēla tiesnešu pienākums bija īstenot likumu un noteikt taisnīgu sodu, ja nodarīts kaitējums vai ievainojums. Bet viņiem vispirms vajadzēja faktus. Problēma bija tā, ka bauslības skolotāji Kristus laikā piemēroja šo likumu tādā veidā, kas pavēra durvis personīgai atriebībai. Šādi rīkojoties, princips tika izņemts no konteksta un netika sasniegts sākotnējais mērķis. Līdz ar to viņi aizstāvēja to, ko likums faktiski aizliedza.

Izlasī Mt. 6:4, 6; Mt. 16:27; Lk. 6:23 un 2. Tim. 4:8. Ko šie panti mums stāsta par to, kā Jēzus saprata atlīdzības un soda principus? _____

Jēzus nebija pret atalgojuma un soda principu. Taisnīgums ir principa jautājums. Tā ir būtiska dzīves daļa. Tomēr nevienam indivīdam nav jāuzņemas tiesneša, tiesas izpildītāja vai “bendes” loma. Cik viegli mums būtu sagrozīt taisnīgumu! Mums kaitējums nav jāatdara. Ja kāds ļaunums ir jārisina, tas jādara objektīvai tiesai; tas ir tiesnešu darbs.

Šajā kontekstā Jēzus liek mums būt tikpat pilnīgiem, kā mūsu “Debesu Tēvs ir pilnīgs”. Kā mēs varam būt tik pilnīgi kā pats Dievs? Nesavtīga mīlestība ir Dieva galvenā īpašība. Viņš māca Saviem sekotājiem, kā mīlēt ienaidniekus un lūgt par tiem, kas viņus vajā. Patiesa pilnība ir mīlēt, būt piedodošam un žēlsirdīgam (Lk. 6:36), pat pret tiem, kas to nav pelnījuši. Šis princips un darbības, uz kurām tas noved, atspoguļo Dieva raksturu.

Kādos veidos mēs katru dienu varam mācīties mīlēt tā, kā mums ir pavēlēts? Kāpēc tas vienmēr ir saistīts ar sava ego nāvi? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļu “Baušļu došana Israēlam” (310.–314. lpp.).

Tā kā mēs dzīvojam ienaidnieka teritorijā, nav brīnums, ka viņa prasmīgās un mānīgās shēmas mūs reālajā dzīvē var sāpināt. Kurš gan no mums nav pazinis sāpes un ciešanas, kas radušās grēka un grēcīgās kritušās pasaules, kurā mēs dzīvojam, dēļ? Diemžēl tagad tā ir tikai daļa no dzīves. Tomēr Dievs mums dod spēku tikt ar to galā.

“Dārgais Pestītājs sūtīs palīdzību tieši tad, kad mums tā būs vajadzīga. Ceļu uz Debesīm ir iesvētījušas Viņa kāju pēdas. Katrs ērkšķis, kas mūs ievaino, ir ievainojis arī Viņu. Mūsu Kungs pirmais ir nesis ikvienu krustu, ko mēs esam aicināti uzņemties. Viņš pieļauj cīņas, lai tādā veidā dvēseli sagatavotu mieram. Bēdu laiks Dieva tautai ir briesmīgi smags pārbaudījums, bet tas ir arī laiks, kad katram patiesi ticīgajam jāskatās augšup, kur viņš var skatīt pār to noliekušos apsollījumu varavīksni.” (Elena G. Vaita “Lielā cīņa”, 633. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. *Daudzus cilvēkus gadsimtiem ilgi ir mocījis fakts, ka Kungs lika šīs pagānu tautas padzīt no viņu zemes un dažkārt pat iznīcināt. Tas patiešām ir satraucoši. Tomēr kā apzināšanās, ka Dieva mīlestībai ir jāpauž arī taisnīgums, mums palīdz paļauties, ka pat šajos notikumos atklājas ne tikai Viņa taisnīgums, bet arī mīlestība?*
2. *Pakavējieties vairāk pie domas, ka tieši pēc Jēzus vārdiem par mīlestību pret citiem (pat mūsu ienaidniekiem un pat tiem, kas jūs ienīst), Viņš mums saka: “Tāpēc esiet pilnīgi, kā jūsu Debesu Tēvs ir pilnīgs” (Mt. 5:48). Kāpēc Jēzum šī pavēle būtu jāpilda uzreiz pēc šīm citām pavēlēm? Ko Viņš mums šeit stāsta par to, ko nozīmē ne tikai būt “pilnīgam”, bet arī būt tikpat pilnīgam kā “jūsu Debesu Tēvs”?*
3. *Apustulim Pāvilam bija pozitīva un pacilāta attieksme pret Dieva bauslību un tās funkcijām, tomēr viņš bija pret likuma ļaunprātīgu izmantošanu. Ko nozīmē viņa teiktais, ka “jūs neesat padoti bauslībai, bet žēlastībai” (Rom. 6:14)? Kādos veidos mēs varam ļaunprātīgi izmantot likumu?*
4. *Kāda ir atšķirība starp taisnīgumu un atriebību? Vai tie ir pilnīgi atšķirīgi jēdzieni vai arī tikai vienas idejas dažādas izpausmes? Kā mēs varam zināt, vai mūsu vēlme pēc taisnības patiesībā nav vēlme atriebties?*

DERĪBA UN PROJEKTS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

2. Moz. 24:1–18; 1. Kor. 11:23–29; 3. Moz. 10:1, 2; Ec. 36:26–28; 2. Moz. 31:1–18.

ATMIŅAS PANTS:

“Tad Mozus nogāja un izstāstīja tautai visus Tā Kunga vārdus un visus noteikumus; un visa tauta vienā balsī atbildēja un sacīja: ‘Visus šos vārdus, ko Tas Kungs ir runājis, mēs izpildīsim’” (2. Moz. 24:3).

Kungs – kā Viņu Dievs, Radītājs un Pestītājs – vēlējās būt kopā ar Saviem ļaudīm un dzīvot viņu vidū. Viņš radīja mūs, lai mēs būtu ciešā sadraudzībā ar Viņu. Tomēr, ja jēgpilnas attiecības ar citiem cilvēkiem var izveidot tikai ar laiku un pūlēm, tas pats attiecas uz mūsu vertikālajām attiecībām ar Dievu. Tā var būt pacilājoša un izaugsmes pilna pieredze, bet tikai tad, ja pavadām laiku kopā ar Viņu. Praktiski tas nozīmē pētīt Viņa Vārdu (tādā veidā Dievs runā ar mums), lūgt (atvērt mūsu sirdis Dievam) un liecināt citiem par Kristus nāvi, augšāmcelšanos un atgriešanos (iesaistīšanās Dieva misijā). Kad Dievs mūs svētīs, mēs būsim svētību kanāls citiem.

Uzmanības centrā jābūt Dievam, nevis mums pašiem (Ebr. 12:1, 2). Pateicoties mūsu saiknei ar Viņu, Dievs var dot mums spēku sekot Viņa mācībām, kas nozīmē paklausību Viņa Vārdam. Nav brīnums, ka Kristus sekotāju beigu laika paaudze tiek raksturota kā cilvēki, “kas ievēro Dieva baušļus un Jēzus ticību” (Atkl. 14:12, NKJV).

Tas patiešām ir vienkārši: mēs mīlam Dievu un, pateicoties šai mīlestībai, mēs Viņam paklausām.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 6. septembrī.

Grāmata un asinis

Izlasī 2. Moz. 24:1–8. Kāda loma Dieva Vārda lasīšanai un aplacīšanai ar asinīm ir derības starp Dievu un Viņa tautu apstiprināšanā? _____

Dzīvais Bībeles Dievs ir attiecību Dievs. Mūsu Kungam svarīgais elements nav lieta vai darba kārtība, bet gan cilvēks. Tādējādi Dievs pievērs lielu uzmanību cilvēkiem, un Viņa darbības galvenais mērķis ir izveidot personiskas attiecības ar katru no mums. Galu galā Dievam, kurš “ir mīlestība”, ir jābūt Dievam, kuram rūp attiecības, jo kā gan var būt mīlestība bez attiecībām?

Jēzus teica: “Bet, kad Es no zemes tikšu paaugstināts, Es visus vilkšu pie Sevis” (Jņ. 12:32). Dievu interesē ne tikai mūsu ētiskā uzvedība, pareizas doktrīnas vai pareiza rīcība, bet, galvenais, dziļi personīgas attiecības. Abas pie radīšanas ieviestās kārtības (1. Moz. 1.–2. nod.) ir par attiecībām – pirmā par vertikālajām attiecībām ar Dievu (sabats), bet otrā par horizontālajām attiecībām starp cilvēkiem (laulība).

Derības ratifikācijai Sinajā bija jāstiprina īpašās attiecības, kuras Dievs vēlējās izveidot ar Saviem ļaudīm. Ceremonijas laikā cilvēki skaļā balsī divreiz sauca, ka paklausīs Dievam visā, ko Viņš prasīs. “Visu, ko Tas Kungs ir sacījis, mēs darīsim,” viņi apliecināja. Viņi tā arī domāja, bet nepazina savu trauksmi un spēka trūkumu. Asinis tika slacītas uz derības grāmatas, norādot, ka tikai ar Kristus nopelni Israēls spēj sekot Dieva norādījumiem.

Mēs nevēlamies pieņemt, ka mūsu cilvēciskā daba ir trauksli, vāja un dziļi grēcīga. Mums ir raksturīga tieksme uz ļaunumu. Lai mēs varētu darīt labu, mums ir jāsaņem palīdzība no ārpus. Šī palīdzība nāk tikai no augšienes, no Dieva žēlastības spēka, no Viņa Vārda un no Svētā Gara. Un pat tad, ja tas viss ir mūsu rīcībā, ļaunums tik viegli mums pielavās, vai ne tā?

Tāpēc ciešas personiskas attiecības ar Dievu toreiz Sinajā cilvēkiem bija tikpat svarīgas kā mums šodien.

“Visu, ko Tas Kungs ir teicis, mēs darīsim” (2. Moz. 24:3, NIV). Cik reižu jūs esat solījuši to pašu, bet neveiksmīgi? Kāds ir vienīgais risinājums? _____

Redzot Dievu

Izlasi 2. Moz. 24:9–18. Kādu pārsteidzošu pieredzi Israēla bērni šeit guva? _____

Pēc tam, kad tika atjaunota derība ar Dievu, Mozus atkal uzkāpa Sinaja kalnā. Kāpjot sākumā Mozus nebija viens – viņu pavadīja 73 lieliski israēliešu vadītāji. Vadītājiem šī bija pārākā pieredze – viņi redzēja Dievu (teofānija), un teksts divreiz uzsver šo apbrīnojamo realitāti. Tas bija arī laiks, kad vadītāji, kopīgi ēdot, apzīmogoja derību ar Dievu. Tas bija mielasts, un Israēla Dievs bija mielasta rīkotājs. Šos vadītājus Dievs ļoti pagodināja.

Tuvajos Austrumos Bībeles laikos (un zināmā mērā arī mūsdienās) kopīga ēšana bija īpašs notikums, liels pagodinājums un privilēģija. Tas ietvēra piedošanu un veidoja draudzības saikni. Tas nozīmēja veltīt sevi otram un palikt kopā krīzes un problēmu situācijās. Kopīgi ēdot, viņi cits citam bez vārdiem apsolīja, ja ar vienu pusi kaut kas notiks, otram būs pienākums nākt palīgā. Uzaicināt uz maltīti nozīmēja īpašu cienastu, kas nebija paredzēts visiem.

Tajā pašā laikā atteikšanās no šāda uzacīnājuma bija viens no ļaunākajiem apvainojumiem. Šis ieskats palīdz mums izprast stāstus Jaunajā Derībā, kur Jēzus Kristus tika smagi kritizēts par ēšanu kopā ar grēciniekiem (Lk. 5:30). Svinot Svēto vakarēdienu, ticīgie nodibina ciešu saikni ar citiem ticīgajiem – tādiem pašiem grēciniekiem. Šīs maltītes laikā mēs svinam piedošanu un pestīšanu, kas mums ir Jēzū (sk. Mt. 26:26–30, Mk. 14:22–25, 1. Kor. 11:23–29).

Traģiski ir tas, ka daži vīrieši, kuri bija devušies kopā ar Mozu, vēlāk krita grēkā un zaudēja dzīvību (sk. 3. Moz. 10:1, 2, 9). Pat ja viņiem bija dziļa pieredze ar Dievu, šī pieredze viņus nepārveidoja un neatgriez. Cik spēcīga mācība, ka patiesības un svēto privilēģiju iegūšana automātiski nenozīmē atgriešanos. Pēc gūtās pieredzes šiem vīriem vajadzēja būt pēdējiem, kas tā kļūdītos.

Pakavējieties vairāk pie stāsta par šiem ļoti privilēģētajiem vīriešiem, paša priestera Ārona dēliem. Kādu brīdinājumu tam vajadzētu atstāt mums, adventistiem, kas, ņemot vērā mums uzticēto gaismu, patiešām esam privilēģēti? _____

Spēks paklausīt

Izlasi Ec. 36:26–28. Kā paklausība notiek mūsu dzīvē? _____

Trīs reizes israēlieši dedzīgi paziņoja, ka viņi paklausīs Dievam (2. Moz. 19:8; 2. Moz. 24:3, 7). Paklausība ir svarīga, pat ja Bībele māca, ka mēs, cilvēki, esam vāji, salauzti, trausli un grēcīgi. Šī bēdīgā patiesība ir atklāta ne tikai senā Israēla vēsturē, bet visas Viņa tautas vēsturē.

Kā tad mēs varam uzticīgi sekot Dievam?

Labā ziņa ir tāda, ka tam, ko Dievs pavēl, Viņš dod arī spēku. Palīdzība nāk no ārpusēs, ļaujot mums īstenot to, ko Dievs prasa. Tas ir Viņa darbs. Pravietis Ecēhiēls to ļoti skaidri norāda savā teoloģiskajā kopsavilkumā (Ec. 36:26, 27). Sirds pārstādīšanu var veikt tikai Dievs, un Viņš to dara, izņemot mūsu akmens sirdi un aizstājot to ar jūtīgu miesas sirdi. Arī Jozua atgādināja saviem klausītājiem: “Jūs nebūsit spējīgi kalpot Tam Kungam” (Joz. 24:19).

Mēs varam izlemt sekot Dievam; tāda ir mūsu loma. Mums jāizdara izvēle ik mirkli nodoties Viņam. Un tas ir tādēļ, ka mums nav spēka īstenot pat savu apzināto izvēli kalpot Viņam. Bet, kad mēs uzticam savu vājumu Dievam, Viņš mūs dara stiprus. Pāvils saka: “Kad esmu nespēcīgs, tad esmu spēcīgs” (2. Kor. 12:10).

Ievērojiet dievišķo “es” Ec. 36:24–30: Dievs sapulcina, attīra, noņem, dod, liek un mudina jūs rūpīgi ievērot Viņa likumu. Ko Viņš dara, to darīsīt jūs. Viņš identificējas ar jums, un, ja jūs cieši sadarbosities ar Viņu, Viņa darbība būs jūsu darbība. Vienotība starp Dievu un jums būs dinamiska, spēcīga un dzīva.

Šajā fragmentā uzsvars atkal tiek likts uz Dieva darbību. Jaunajā karaļa Džeimsa versijā ir rakstīts: “Es ielikšu jūsos Savu Garu un likšu jums dzīvot pēc Maniem likumiem, un jūs turēsīt Manus spriedumus un pildīsīt tos” (Ec. 36:27). Dievs pavēl cilvēkiem paklausīt un tad dod tam spēku. To, ko Dievs prasa no Saviem ļaudīm, Viņš tiem vienmēr palīdz izdarīt. Paklausība ir Dieva dāvana (ne tikai mūsu veikums vai sasniegums), tāpat kā attaisnošana un pestīšana arī ir Viņa dāvanas (Fil. 2:13).

Ja mums ir apsoltis spēks paklausīt, kāpēc mums tik un tā ir tik viegli krist grēkā? _

Viņa ļaužu vidū

Dievs mācīja Savus ļaudis ar dažādiem līdzekļiem, un viens no tiem bija ar svētnīcas starpniecību. Visi tās dievalpojumi norādīja uz Jēzu; tās bija mācības līdzībās par pestīšanas plānu, kas tiks īstenots ar Jēzus starpniecību daudzus gadsimtus vēlāk.

Izlasī 2. Moz. 25:1–9. Kādas būtiskas, praktiskas un teoloģiskas patiesības ir redzamas šajos pantos? _____

Lai gan Dievs vadīja israēliešus un jau bija viņiem tuvu, Viņš pavēlēja Mozum uzcelt svētnīcu: “Un tiem būs Man taisīt svētnīcu, ka Es varētu mājot viņu vidū” (2. Moz. 25:8). Dievs gribēja viņiem taustāmi parādīt, ka Viņš patiešām ir ar viņiem. Pat ja viņi daudzās reizes bija rīkojušies nepareizi, Viņš nebija tos pametis, un “pēc tam, kad viņi atkal bija iemantojuši Debesu labvēlību” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 343. lpp.), viņiem tika dota dievišķa pavēle sākt svētnīcas celtniecību.

Bībele mums apliecina, ka Dievs nedzīvo cilvēku celtos tempļos un ēkās (Ap. d. 7:47–50), jo Viņš ir lielāks par debesu padebešiem, un debesis Viņu nevar saturēt. Pāvils areiopagā Atēnās teica: “Dievs, kas radījis pasauli un visu, kas tanī, būdams debess un zemes Kungs, nemājo rokām celtos tempļos” (Ap. d. 17:24). Arī ķēniņš Salamans saka: “Bet vai tad Dievs patiešām lai dzīvotu zemes virsū? Lūk, debesis un debesu debesis nav spējīgas Tevi pilnā mērā uzņemt. Kā tad nu vēl šis nams, kādu es esmu uzcēlis?” (1. Ķēn. 8:27) Svētnīcai bija jāatrodas tur, kur Dievs viņiem parādīs Savu klātbūtni.

Israēliešiem bija jānes brīvprātīgs ziedojums svētnīcas celtniecībai. Viņiem bija jāsniedz dārgas un vērtīgas dāvanas, tostarp zelts, sudrabs, bronza, akācijās koks, dažāda veida smalkas drānas, olīveļļa un garšvielas.

2. Moz. 25:10–27:21 mums ir daudz informācijas par svētnīcu un tās kalpošanu. Dievs uzticēja Mozum projektu ar detalizētiem norādījumiem, kā celt un iekārtot telti, tostarp Derības šķīstu, maizes galdu, lampas statīvu, altārus, aizkarus, krāsas un izmērus.

Mozum bija jāceļ telts saskaņā ar paraugu, ko Dievs viņam rādīja (2. Moz. 25:9, 40; 2. Moz. 26:30) un kas bija Debesu svētnīcas atspulgs (Ebr. 8:1, 2; Ebr. 9:11). Zemes svētnīca pildīja svarīgu funkciju līdz Jēzus nāvei un Viņa kalpošanai Debesu svētnīcā, kas līdz ar to padarīja zemes svētnīcu par spēkā neesošu, un šo patiesību Kristus nāves brīdī demonstrēja Vissvētāko vietu nodalošā priekškara pārplēšana (Mt. 27:51; Mk. 15:38).

Piepildīts ar Dieva Garu

Gatavojoties pielūgsmei teltī, Dievs Mozum deva norādījumus par katru detaļu. Priesteriem bija jāvalkā īpašas drēbes, un augstais priesteris valkāja īpašu efodu ar Israēla dēlu vārdiem. Viņš arī valkāja krūšu zīmi ar Urīmu un Tumīmu, un tam bija jābūt uz viņa sirds (2. Moz. 28). Visi priesteri bija iesvētīti (2. Moz. 29). Citi priekšmeti, kas bija rūpīgi jāsagatavo, bija viraka altāris, trauks mazgāšanai, svaidāmā eļļa un virs (2. Moz. 30).

Izlasī 2. Moz. 31:1–18. Kādu īpašu palīdzību Dievs sniedza, lai visas telts detaļas un kalpošana tiktu sagatavotas skaisti un pareizi? _____

Šeit pirmo reizi Svētajos Rakstos lasām, ka Dievs cilvēku piepildīs ar Dieva Garu. Ko tas nozīmē? Becaleēls tika pilnvarots mākslinieciski strādāt pie telts. Viņš bija piepildīts, t.i., apdāvināts ar jaunām prasmēm, izpratni un zināšanām par nepieciešamo meistarību. Turklāt Dievs tādu pašu Garu deva arī Oholiābam un daudziem citiem amatniekiem, lai tie palīdzētu šajā darbā.

Visa šī radošuma vidū Dieva sabats tiek pasniegts kā zīme starp Dievu un Viņa ļaudīm, ka Kungs tos dara svētus. Tas nozīmē, ka ceturtā baušļa ievērošana ir saistīta ar svētdarīšanu. Ecēhiēls vēlāk novēroja: “Es devu tiem arī Savas svētās dienas, kas ir derības zīme starp Mani un viņiem, lai tie atzītu, ka Es esmu Tas Kungs, kas tos svētījis” (Ec. 20:12).

Sabats ir atgādinājums, ka Kungs ir ne tikai mūsu Radītājs (1. Moz. 2:2, 3), Pestītājs un Dievs (5. Moz. 5:15; Mk. 2:27, 28), bet arī Svētais. Viņš pārveido cilvēkus ar Savu klātbūtni; ar Viņa Garu un Vārdu tie aug, lai atspoguļotu mīlošu, laipnu, nesavtīgu un piedodošu raksturu.

Kulminācijas dāvana, ko Dievs deva Mozum, bija Dekalogs (2. Moz. 31:18). Pats Dievs uzrakstīja un iedeva divas akmens plāksnes ar desmit baušļiem (2. Moz. 31:18; 5. Moz. 9:9–11). Šīs plāksnes bija jānovieto Vissvētākajā vietā un Derības šķīsta iekšpusē, zem salīdzināšanas vāka (2. Moz. 25:21).

“Salīdzināšanas vāks” nāk no ebreju vārda, kura saknes nozīme ir “izpirkt”. Kāpēc šis vāks novietots tieši virs Dieva likuma? Kādu cerību mums vajadzētu saskatīt šajā faktā? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasiet Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļu “Saiešanas telts un tās uzdevums” (343.–353. lpp.).

Saiešanas telts bija īpaša vieta, kur tika veikta Dieva tautas izsūdzēto grēku izpirkšana. Tā bija vieta, kur patiešām tika atklāts viss pestīšanas plāns un arī dažas detaļas Israēla bērniem, kamēr viņi atradās tuksnesī. Tur mācīja taisnošanu, svētdarīšanu un tiesu. Katrs dzīvnieku upuris norādīja uz Jēzus nāvi, grēku piedošanu un, visbeidzot, grēku dzēšanu. Un līdzās upuriem bija Dieva likuma klātbūtne, taisnības mēraukla.

“Dieva baušļi, kas glabājas Derības šķirstā, bija taisnības un tiesas lielā mēraukla. Šie likumi pārkāpējam paziņoja nāves spriedumu, bet pāri tiem atradās salīdzināšanas vāks, virs kura atklājās Dieva klātbūtne. No šīs vietas izpirkšanas nopelnā nožēlojošajam grēciniekam nāca piedošana. Tā Kristus darbā mūsu atpestīšanas labā, ko ainoja kalpošana svētnīcā, sastapās ‘žēlastība un uzticība, skūpstījās taisnība un miers’ (Ps. 85:11).” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 349. lpp.).

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Cik reizes jūs esat teikuši: “Visu, ko Kungs man liek darīt, es darīšu”? Cik veiksmīgi bija jūsu centieni?
2. Kad 40 dienu ilgā Mozus uzturēšanās pie Kunga Sinaja kalnā tuvojās noslēgumam, Dievs uzsvēra, ka israēliešiem ir jāievēro Viņa sabats, jo tā būs zīme starp Dievu un viņiem, ka tas ir Kungs, kas viņus dara svētus. Kādu lomu sabata ievērošanā ieņem svētums un svētdarīšana?
3. Kungs gribēja, ka viņi izveidotu svētnīcu, lai “Es varētu mājot viņu vidū”. Cik interesanti, ka šī vieta bija Israēla pestīšanas centrs. Tieši šeit – šajā svētnīcā, kur Dievs dzīvoja Savu ļaužu vidū, – pestīšanas plāns tika pausts simbolos un ēnās. Ko tas mums stāsta par mūsu pilnīgo atkarību pestīšanas jautājumā no Dieva?
4. Ko tas nozīmē, ka ar asinīm visi viņu grēki tika nogādāti svētnīcā, Dieva namā? Kā šī apbrīnojamā patiesība, kaut arī vāji, tomēr atspoguļo to, ko Jēzus mūsu labā paveica pie krusta un ko Viņš pašlaik dara mūsu labā Debesu svētnīcā?

ATKRIŠANA UN AIZLŪGŠANAS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

2. Moz. 32:1–6; Ps. 115:4–8; Jes. 44:9, 10; Rom. 1:22–27; 2. Moz. 32:7–32; Jes. 53:4.

ATMIŅAS PANTS:

“Un Mozus griezās atpakaļ pie Tā Kunga un sacīja: ‘Ak, šī tauta ir darījusi lielu grēku, tā sev taisījusi dievu no zelta. Bet nu piedod viņiem viņu grēkus; un, ja ne, tad izdzēs mani no Savas grāmatas, ko Tu esi rakstījis” (2. Moz. 32:31, 32).

Mozus bija prom no Israēla nometnes tikai 40 dienas, un kas tur tikmēr notika? Dieva tauta bija novērsusies no Viņa un pielūdza cilvēku darinātu elku – zelta teļu. Kā viņi varēja izdarīt kaut ko tādu – pēc tik daudzām varenām zīmēm, pārdzīvojumiem un brīnumiem?

Atbilžu varētu būt daudz, un, iespējams, tajās visās ir kāda patiesība. Vai cilvēki nesaprata, kas patiesībā ir Dievs? Vai spēcīgo pieredzi ar Dievu aizēnoja viņu miesiskās un grēcīgās vēlmes? Vai viņi nenovērtēja, ko Dievs bija darījis viņu labā, uzskatot par pašsaprotamu? Vai viņu izpratne bija aptumšota, ikdienas rūpju un vecās grēcīgās domāšanas sabojāta? Vai viņi vienkārši bija nepateicīgi par Dieva žēlsirdīgo rīcību viņu labā? Varbūt viņi paspēja aizmirst Dieva varenos darbus (Ps. 106:13, 21–23)? Vai arī tajā visā varētu vainot Ārona neveiksmīgo vadību? “Tas Kungs ļoti dusmojās arī uz Āronu un gribēja viņu izdeldēt” (5. Moz. 9:20).

Lai kādi būtu šīs briesmīgās atkrišanas iemesli, kādu mācību mēs varam no tā gūt ne tikai par cilvēku grēcīgumu, bet arī par Dieva žēlsirdīgo milestību pret cilvēkiem, neskatoties uz viņu grēcīgumu?

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 13. septembrī.

Neveiksmīga vadība

Dievs aicināja Mozu pavadīt laiku kopā ar Viņu. Četrdesmit dienas un četrdesmit nakts Mozum varēja būt īss periods, bet israeliešiem tas šķita garš, pārāk garš. Viņu redzamā vadītāja nebija klāt. Viņi zaudēja orientāciju, kļuva nepacietīgi, bailīgi un nedroši. Viņi gribēja, lai viņiem būtu redzams dievs, kas viņus vadītu, “dievi”, kurus viņi visu mūžu bija redzējuši elku pielūgsmes pilnajā Ēģiptē.

Izlasī 2. Moz. 32:1–6. Kā Ārona vadība varēja piedzīvot tik katastrofālu neveiksmi?

Ārons nenovaldīja situāciju. Viņam neizdevās izdarīt to, kas bija pareizi. Tā vietā, lai uzticētos Kungam, viņš salūza tautas vairākuma priekšā. Cilvēki pieprasīja neie-domājamo: “Celies un darini mums kādu dievu, kas būtu mūsu priekšā” (2. Moz. 32:1), un viņš piekrita.

Cilvēki labprāt deva zeltu, lai izveidotu elku, un Ārons viņus ne tikai neapturēja, bet arī aicināja ziedot. Tad viņš piedalījās šī viltus dieva veidošanā, un tauta paziņoja: “Šis ir tavs dievs, Israēl, kas tevi izvedis no Ēģiptes zemes” (2. Moz. 32:4). Cik grēcīgi, ļauni un tuvredzīgi! Viņi tikko bija safabricējuši šo elku un pēc tam paziņoja, ka šis elks ir par viņiem gādājis. Vai nav pārsteidzoši, cik ļoti grēcīgas tieksmes var sagrozīt domāšanu un rīcību? Cilvēki cildina savus darbus, un šajā procesā viņu cilvēcība un tikumība tiek pazemota.

“Tādā kritiskā situācijā bija nepieciešams kāds stingrs un bezbailīgi drošs vīrs, tāds, kas attiecīgā brīdī spētu pareizi izšķirties un rūpētos par Dieva godu vairāk nekā par ļaužu labvēlību, personisko drošību vai pat dzīvību. Taču tābrīža Israēla vadonim nebija šāda rakstura. Ārons tikai nedaudz protestēja, un viņa svārstība un nenoteiktība šajā krīzē tos darīja tikai vēl uzstājīgākus. Satraukums pieauga. Šķita, ka ļaudis pārņem akls neprāts, un, kad tautas lielākā daļa pievienojās atkrišanai, tikai daži palika uzticīgi savai derībai ar Dievu. Ārons baidījās par savu drošību, un tā vietā, lai cēli nostātos par Dieva godu, viņš padevās pūļa prasībām.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 316., 317. lpp.)

Kā Ārons kā vadītājs varēja būt tik vājš? Kā Ārons savā sirdī varēja mēģināt attaisnot savu briesmīgo rīcību? _____

Elkdievība un ļaunums

Izlasi 2. Moz. 32:6. Kur viņus ātri noveda elkdievība? (Sk. arī Ps. 115:4–8; Ps. 135:15–18; Jes. 44:9, 10.) _____

Zelta teļš atgādināja ēģiptiešu vēršu dievu, ko sauca par Apisu, vai govju dievu, sauktu par Hatoru. Tas bija klajš pirmā un otrā baušļa pārkāpums (2. Moz. 20:3–6). Šis pārkāpums nevarēja palikt nesodīts, jo tas atklāti pārtrauca viņu attiecības ar dzīvo Kungu. Tā vietā, lai pielūgtu savu Radītāju, israēlieši pielūdza pašu radītu tēlu, kas nevarēja redzēt, dzirdēt, runāt, rūpēties, mīlēt vai vadīt.

Radīšanas kārtība tika apgriezta: tā vietā, lai saprastu, ka viņi ir radīti pēc Dieva tēla, viņi tagad paši radīja dievu, pat ne pēc sava tēla – kas jau būtu bijis pietiekami slikti –, bet gan pēc dzīvnieka tēla. Vai tas vispār bija dievs, kam viņi gribēja kalpot? Šī bija liela apgrēkošanās pret Kungu (Jes. 31:7; Jes. 42:17).

Kā atkrišana ar zelta teļu atspoguļo to, kas rakstīts Rom. 1:22–27? _____

Elkdievība noliedz teoloģisko izpratni, ka Dievs ir Dievs un cilvēks ir cilvēks. Elku pielūgšana izdzēš plaisu starp Dievu un cilvēku (Sal. pam. 5:2) un sarauj saikni ar Viņu. Neatkarīgi no tā, vai elkdievība ir klaja un atklāta vai kaut kas apslēpts sirdī, tā ātri sarauj mūsu attiecības ar Kungu un ved pa lejupejošu morāles spirāli. Tāpēc nav jābrīnās par to, ko viņi darīja nākamajā dienā: pēc upurēšanas elkiem viņi sāka dzīres, ko Elena Vaita raksturoja kā “Ēģiptes elku pielūgšanas svētku atdarinājumu” (“Sentēvi un pravieši”, 320. lpp.).

Cilvēki ir ģeniji, kad jāizdomā savi elki. Viņi rada savus dievus, kas jau ir pietiekami slikti, bet tad viņi iet un kalpo šiem dieviem. Radītājs tiek aizstāts ar lietām, un tas agri vai vēlu noved pie morāles lejupslīdes.

Kā mūsdienās cilvēki pielūdz radību, nevis Radītāju? _____

Sabojājot sevi

Izlasi 2. Moz. 32:7, 8. *Kāpēc Dievs sūtīja Mozu atpakaļ uz Israēla nometni?* _____

Pievērsoties šim elkam, israēlieši gatavojās aiziet no patiesā Dieva, no Tā, kurš viņus bija izglābis no Ēģiptes. Kungs uzvēla vainu viņiem, sakot, ka viņi ir “sabojājuši sevi” (2. Moz. 32:7, NKJV) – viņi pat sāka domāt, ka šī statuja viņus ir izglābusi no Ēģiptes! Tas bija tiešā pretrunā tam, ko Dievs viņiem bija teicis (2. Moz. 20:2). Dieva klātbūtnes un vareno darbību noliegšana bija nopietna lieta. Viņu domāšana un jūtas bija izkropļotas un pilnībā sabojātas.

Pravietim Ecēhiēlam elkdievība bija visu Dieva ļaužu postu pamatā, un no turienes izriet arī visi citi grēki (sk., piem., Ec. 8:1–18, Ec. 20:1–44, Ec. 22:1–12). Mēs bieži brīnāmies, kāpēc senie ticīgie bija tik naivi un nelabojami, pielūdzot dažādus cilvēku radītus elkus. Mēs esam pilnīgi pārliecināti, ka mēs nekad neko tādu nedarītu. Vai tiešām esam brīvi no elkiem? Mūsdienų elkiem var būt dažādas formas un veidi, tomēr tiem visiem līdzīga ir pievilcība.

Elks ir kas tāds, kas aizstāj Dievu, un, lai gan mēs zinām, ka tas nav pareizi, mēs to joprojām pielūdzam, bieži vien atkārtoti. Tas aizrauj mūsu iztēli, pieķeršanos, laiku un prātu vairāk nekā Dievs. Tas pat var paverdzināt mūsu domāšanu. Patiesībā mēs kļūstam par to, ko mēs redzam, un mēs nepacelsimies augstāk par “dievu”, kuram kalpojam.

Ja Dievs nav jūsu dzīves centrā, tad Viņa vietu aizpildīs citi dievi. Ja mēs nebaudīsim un neizkopsim Dieva dzīvo klātbūtni, mēs veltīsim savu dzīvi kaut kam citam. Elki, ar ko cilvēki aizstāj Kristu, var būt ļoti dažādi: lepnums, egocentrisms, nauda, vara, sekss, pārtika, TV, narkotikas, alkohols, netīras domas, pornogrāfija, izpriecās, darbs, sports, ģimene, videospēles, filmas, iepirkšanās, idejas, politika, mūzika, amats, tituli, atzīmes un tā tālāk. Saraksts ir bezgalīgs.

Mēs šajā ziņā esam ļoti radoši un talantīgi. Visu, kas ir labs, skaists un jēgpilns, iespējams pārvērst par elku. Elku pielūgšana ir ārkārtīgi bīstama, jo tā pārveido mūsu personību, mūsu domāšanas veidu, mūsu pieķeršanos un mūsu sociālo dzīvi. Tā maina mūsu identitāti un aizstāj patiesas personiskās attiecības ar tukšām un galu galā bezjēdzīgām mijiedarbībām, kas galu galā nevar mūs glābt.

Dieva taisnās dusmas

Izlasi 2. Moz. 32:9–29. Kāda bija Mozus reakcija uz Dieva draudiem iznīcināt Israēlu?

Kamēr Mozus vēl atradās Sinaja kalnā, Dievs teica, ka Viņš iznīcinās nemierniekus un padarīs Mozus pēcnācējus par lielu tautu. Bet tas nebija tas, ko Mozus vēlējās. Tā vietā viņš lūdza Kungu, norādot, ka israēlieši nebija Mozus tauta, bet gan Dieva tauta. Ne jau viņš, Mozus, bija tos izvedis no Ēģiptes, bet gan Dievs to bija paveicis ar Saviem varenajiem darbiem. Un tā Mozus lūdza Dievu, uzsverot Viņa agrīnos solījumus tēviem. Mozus patiesi darbojās kā aizbildnis starp Dievu un cilvēci.

Pēc tam, kad “Kungam kļuva žēl tā ļaunuma, ko Viņš Savai tautai bija gribējis darīt” (2. Moz. 32:14), Mozus atgriezās pie viņiem. Atšķirībā no iepriekšējās reizes (2. Moz. 34:29, 30), šoreiz nekas nav teikts, ka Mozus seja būtu spīdējusi no Kunga klātbūtnes. Seja droši vien atspoguļoja viņa dusmas.

“Un notika, kad viņš tuvojās nometnei, viņš ieraudzīja teļu un dejošanu; tad Mozus iekaisa dusmās, izmeta plāksnes no savām rokām un sasita tās kalna pakājē” (2. Moz. 32:19). Dekalogu saturošo akmens plāksņu sasišana bija ārēja pazīme, kas liecina par tā satura salaušanu. Dievs sarāja Mozu par to, bet vēlāk Viņš pavēlēja Mozum izgatavot divas plāksnes, lai aizstātu “pirmās plāksnes, kuras tu esi sasitis” (5. Mozus 10:2, NKJV). Pats Dievs pārrakstīja pavēles.

Mozus asi pārmeta Āronam par padošanos tautas prasībām. “Ko šī tauta tev ir darījusi, ka tu esi ļāvis nākt tik lielam grēkam pār viņiem?” (2. Moz. 32:21) Ārons mēģināja attaisnot savu pārkāpumu, (1) vainojot citus, un (2) ar burvestības palīdzību: “Es tās iemetu ugunī; un tā tapa šis teļš” (2. Moz. 32:24). Situāciju vēl vairāk pasliktināja tas, ka pašu Āronu Dievs iepriekš bija ļoti pagodinājis ar daudzām privilēģijām, tostarp iet kalnā kopā ar Mozu un 70 vecajiem (2. Moz. 24:1).

Cik tumša ironija! Apgalvojot, ka noticis brīnums, Ārons gribēja piemānīt savu brāli (pievērsiet uzmanību, kā viens grēks noved pie nākamā – šajā gadījumā elkdievība pie meliem). Tomēr Mozu nevarēja piemānīt, jo viņš redzēja, cik mežonīgi tauta uzvedās. Negatīvās sekas bija acīmredzamas, un Mozum sacelšanās bija jāpārtrauc nekavējoties.

Ko šim stāstam vajadzētu mums mācīt par aizlūgšanu spēku? Par ko tev šobrīd būtu jālūdz?

Aizlūgšanas

Izlasi 2. Moz. 32:30–32. Cik tālu Mozus gāja savās aizlūgšanās par grēciniekiem? _

Tautas sacelšanās dēļ israēliešu nometnē notika briesmīgas lietas, tostarp bija jāpie-dzīvo daudzu cilvēku nāve (2. Moz. 32:28). Nākamajā dienā Mozus paziņoja ļaudīm: “Jūs esat lielu grēku darijuši; tagad es kāpšu augšup pie Tā Kunga, varbūt es varēšu izlūgties jums piedošanu” (2. Moz. 32:30).

“Mozus griezās atpakaļ pie Tā Kunga un sacīja: ‘Ak, šī tauta ir darijusi lielu grēku, tā sev taisījusi dievu no zelta. Bet nu piedod viņiem viņu grēkus; un, ja ne, tad izdzēs mani no Savas grāmatas, ko Tu esi rakstījis.’” (2. Moz. 32:31, 32)

Nav brīnums, ka Mozus tiek saukts par Kristus attēlu! Pateicoties viņa aizlūgšanām par grēciniekiem un gatavībai ziedot savu dzīvību šo cilvēku dēļ, viņš noteikti domāja, ko Kristus darīs mūsu visu labā. Cik priekšzīmīga līdzjūtība pret pārkāpējiem! Viņš demonstrēja savu pilnīgo ziedošanos Tam Kungam un savu uzupurīgo mīlestību pret cilvēkiem. 2. Mozus grāmatā nav norādīts, cik ilgi Mozus šajā konkrētajā laikā atradās kopā ar Kungu kalnā, bet 5. Mozus grāmata atklāj, ka šoreiz viņš Sinaja kalnā uzturējās 40 dienas (skat. 5. Moz. 9:18).

2. Mozus grāmatā 32:32 vārds, kas tulkots kā “piedot”, ir no darbības vārda, kura pamatnozīme ir “nest”, piemēram, Jes. 53:4 (par Jēzu): “Tiešām, Viņš ir nesis mūsu bēdas” (NKJV). Tas ir tas pats darbības vārds, kas 2. Mozus grāmatā 32:32 ir tulkots kā “piedot” un Jes. 53:4. Cik spēcīgs ieskats pestīšanas un piedošanas procesā un cik dārgi Dievam maksāja mūsu glābšana!

Patiešām, Mozus lūdza To Kungu “nest” cilvēku grēkus, ko Viņš, kā zināms, darīja pie krusta tūkstošiem gadu vēlāk. 2. Moz. 32:32 ilustrē ne tikai aizstāšanas/izpirkšanas patiesību, bet arī pašu izpirkšanas veicēju – Dievu.

Šis teksts parāda, kā nāk piedošana. Dievs Kristū nesa mūsu grēkus – tas ir vienīgais veids, kā mēs varējām saņemt piedošanu. Cik spēcīga pestīšanas plāna izpausme un pierādījums mums un kosmosam par to, cik Dievam maksāja mūsu glābšana!

Mozus lūdza pašu Dievu uzņemt cilvēku grēkus, un galu galā Jēzū Viņš tā arī izdarīja. Kā mēs varam aptvert šo apbrīnojamo patiesību? Ko tas mums stāsta par Dieva mīlestību pret kritušo cilvēci? _

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļu “Elkdievība pie Sinaja” (315.–327. lpp.).

Šīs nedēļas tēmā īpaša uzmanība pievērsta Dieva darbam ticīgajos. Kungs var mūsos paveikt “daudz vairāk par visu, ko lūdzam vai saprotam” (Ef. 3:20). Mums nevajadzētu koncentrēties uz sevi un apmierināt savas personīgās vēlmes, jo tas noved pie elkdievības. Tā vietā mūsu uzmanībai vajadzētu būt pievērstai Dievam un Viņa spēkam. Viņš dod spēku, kas ved uz jaunu un uzvarošu dzīvi (Fil. 4:13; Jūd. 1:24, 25).

“Sodu par grēku pieprasīja taisnība un ne mazākā mērā arī mīlestība. Dievs ir ne tikai Savas tautas Valdnieks, bet arī Sargs. Viņš izdeldē tos, kas apņēmušies sacelties, lai tie neievestu postā arī citus. Saudzēdams Kaina dzīvību, Kungs pasaulei rādīja, kādas ir sekas, kad grēku atstāj nesodītu. Ar savu dzīvi un mācību tas uz saviem pēcnācējiem atstāja tādu iespaidu, ka tie nonāca pilnīgā samaitātībā, kas prasīja visas pasaules iznīcināšanu Plūdus. Pirmsplūdu laikmeta cilvēces vēsture rāda, ka ilgs mūžs grēciniekam nav svētība. Dieva lielā pacietība viņu ļaunumu nespēja savaldīt. Jo ilgāk cilvēki dzīvoja, jo ļaunāki tie kļuva.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši”, 325. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. *Vairāk pakavējieties pie jautājuma pirmdienas pētījuma beigās. Kādos veidos mēs varam pielūgt pašu radību, nevis Radītāju? Piemēram, kā mēs varam censties būt labi zemes pārvaldnieki un censties aizsargāt vidi, nepielūdzot to un nepadarot to par elku?*
2. *Situācijas smagumu var noteikt pēc darbības sekām un rezultātiem vai pēc tā, cik nopietna ir reakcija uz notikumu. Kāpēc Mozus pavēlēja sodīt ar nāvi tos, kuri turpināja sacelšanos pret Dievu un Viņa mācību, stūrgalvīgi atsakoties nožēlot grēkus?*
3. *Kāpēc aizvietojošā izpirkšana ir vienīgais pareizais izpirkšanas modelis? Kādēļ jebkura izpirkšanas teorija, kas noliedz vai mazina evaņģēlija aizvietojošā principa pamatu, ir smaga teoloģiska kļūda? Izlasi 1. Pēt. 2:24. Kā tas spēcīgi atklāj ideju par Jēzu kā mūsu aizstājēju?*

“LŪDZU, RĀDI MAN SAVU GODĪBU”

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

2. Moz. 33:7–34:35; 5. Moz. 18:15, 18; Jņ. 17:3; Rom. 2:4; Jņ. 3:16; 2. Kor. 3:18.

ATMIŅAS PANTS:

“Un Tas Kungs gāja viņam garām, un Viņš sauca: ‘Tas Kungs, Tas Kungs, apžēlošanās un žēlastības Dievs, pacietīgs un bagāts žēlsirdībā un uzticībā, kas tūkstošiem saglabā žēlastību, piedod noziegumus, pārkāpumus un grēkus, bet arī neatstāj nevienu neso-dītu, piemeklēdams tēvu grēkus pie viņu bērniem un bērnu bērniem līdz trešajam un ceturtajam augumam” (2. Moz. 34:6, 7).

Mums visiem ir jāaug savā ceļā ar Dievu. Bez izaugsmes mēs esam miruši. Apustulis Pēteris saka: “Bet audziet mūsu Kunga un Pestītāja Jēzus Kristus žēlastībā un atziņā. Viņam lai ir slava tagad un mūžīgi!” (2. Pēt. 3:18) Mums ir jābūt gataviem augt. Mēs ikdienā atrodamies Dieva universitātē, kur nav izlaiduma, bet gan nemītīgs mācību process. Katrā izaugsmes posmā jūs varat būt nevainojami, ja atļaujat Dievam veidot jūs par tādu cilvēku, par kādu Viņš jūs aicina būt Kristū.

Padomājiet par skolu. Ja pirmklasnieki mācās lasīt un skaitīt līdz 100, viņi saņem sekmīgu atzīmi, jo viņu zināšanas šajā izaugsmes posmā un mērogā ir nevainojamas. Taču, ja vidusskolēnam tiktu konstatēts tāds pats zināšanu līmenis un ne vairāk, tas liecinātu par pamatīgu neveiksmi viņa izglītībā. Līdzīgi ir ar mūsu izaugsmi Dieva žēlastībā un atziņā. Katrā savas attīstības stadijā mēs varam būt tikpat pilnīgi savā sfērā, kā Kristus bija savā sfērā.

Šonedēļ mēs pētīsim, kā Mozus, zinot un ievērojot Dieva norādījumus, savā ceļā ar Kungu piedzīvoja izaugsmi.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 20. septembrī.

Saiešanas telts

Izlasī 2. Moz. 33:7–11. *Kāpēc Dievs lūdza Mozu uzcelt Saiešanas telti?* _____

Mēs nedrīkstam jaukt “Saiešanas telti” (celta ārpus Israēla nometnes) ar svētnīcu, kas vēlāk tika uzcelta un atradās nometnes centrā. Mēs nezinām, cik bieži Mozus Saiešanas telti apspriedās ar Dievu. Tomēr vienu mēs zinām droši: Mozus tikšanās ar Dievu panāca abpusēju ciešu draudzību. “Tas Kungs runāja ar Mozu vaigu vaigā, kā kāds sarunājas ar savu draugu” (2. Moz. 33:11). Draugs ir cilvēks, ar kuru varam atklāti pārrunāt gandrīz visu un tajā pašā laikā uzticēties, ka viņš nekad neizplāpās tavus noslēpumus. Draugs ir jaukākais, kas var būt.

Kā minēts 2. Mozus grāmatas 19.–34. nodaļā, stāsts par Mozu ir ļoti pamācošs arī tajā ziņā, kā Dievs pārveido mūsu dzīvi. Kā Dievs izveidoja attiecības ar šo izcilo vadītāju? Mozus dzīves izpēte parāda, ka viņš zināja ne tikai par Dieva spēku, bet arī par Viņa mīlestību un raksturu. Attiecībās ar Dievu tas ir būtisks aspekts.

Pirms ierašanās Sinaja kalnā Dievs Mozu izmantoja varenā veidā, kaut arī viņš bija gatavots īpašai vadītāja lomai. Midiānas zemē, rūpējoties par aitām, Dievs viņu iedvesmoja uzrakstīt divas grāmatas: Ļjaba un 1. Mozus grāmatu. Pēc tam dramatiskajā notikumā, kad dega krūms, Dievs viņu aicināja izvest Israēlu no Ēģiptes. Viņš pieredzēja ēģiptiešu dievu un varenās ēģiptiešu armijas bojāeju Sarkanajā jūrā. Viņš nedēļām ilgi vēroja, kā Dievs vada Israēlu no Ēģiptes uz Sinaju. Pēc tam, kad piedzīvotais bija padarījis mirdzošu viņa seju, viņš vadīja Israēlu vēl 39 gadus līdz Apsolitās zemes sliekšnim. Bībeles vēstījumā teikts, ka Mozus bija uzticīgs Dieva kalps (5. Moz. 34:5, Joz. 1:1), nevainojama gaisma tumsā, paraugpraviets, pēc kura tiks mēriti citi (5. Moz. 18:15, 18). Viņš bija pārmaiņu nesējs, lai gan cilvēki ne vienmēr ievēroja viņa norādījumus un vārdus. Kad viņi tos ņēma vērā, viņi uzplauka.

No Mozus mēs varam mācīties, jo viņa izcilais dzīvesstāsts mums atklāj, ko Dievs var darīt, ja ļaujam Viņam mūs mainīt. Kādi pagrieziena punkti bija tavā ceļā ar Dievu, kad tu atpazīni, kā Viņš spēcīgi darbojas tavā dzīvē? _____

Lai es Tevi zinātu

Izlasi 2. Moz. 33:12–17. Ko Mozus lūdza, lai Kungs viņam māca? Kāpēc viņš prasīja Dieva klātbūtni, lai viņus vadītu? _____

Mozus izaugsme Kungā bija stabila. Viņš arvien vairāk tuvojās Kungam un centās veidot sevi pēc Dieva tēla. Kādu dienu, kad viņš Saiešanas telti sarunājās ar Dievu, Mozus pēkšņi saprata, ka Viņu nepazīst un izteica īpašu lūgumu: “Rādi man tagad savu ceļu, lai es Tevi pazītu” (2. Moz. 33:13, NKJV). Mozus apzinājās savu dziļo vajadzību izprast Dievu jaunā līmenī. Viņš atklāja šādu patiesību – jo vairāk viņš iepazina Kungu, jo vairāk secināja, ka Viņu vēl nepazīst. Viņš apzinājās savu vajadzību un no visas sirds vēlējās Viņu iepazīt labāk. Dievs ar prieku izpildīja Mozus vēlēšanos.

Apļūkojot līdzšinējo Mozus pieredzi, mēs varam novērot, kā Mozus tika iesaistīts dziļākās attiecībās ar Kungu un kā viņš garīgi auga.

Vispirms Mozus uzkāpa kalnā un “uzkāpa pie Dieva” (2. Moz. 19:3, NKJV). Pēc tam viņš devās uz “kalna virsotni” (2. Moz. 19:20, NKJV) un pēc tam tuvojās mākonim, “tumšajiem mākoņiem”, kuros mājāja Dievs (2. Moz. 20:21).

Citā reizē “Mozus iegāja mākonī”, kur bija Dievs, un viņš palika pie Kunga 40 dienas un 40 nakts (2. Moz. 24:18). Šo 40 dienu laikā Dievs uzdāvināja Mozum divas vērtīgas dāvanas: (1) desmit baušļus, ko pats Dievs bija uzrakstījis uz divām plāksnēm, kuras Viņš bija arī izkalis (2. Moz. 24:12), un (2) norādījumus, kā celt un iekārtot svētnīcu (sk. 2. Moz. 25–31).

Pēc tam viņš pavadīja vēl 40 dienas un nakts pie Kunga, aizlūdzot par grēciniekiem (2. Moz. 32:30–32; 5. Moz. 9:18).

Tomēr pat pēc visa tā Mozus vēlējās precīzāk izzināt Dieva raksturu, un drīz vien Dievs viņam deva īpašu atziņu, lai saprastu, kas Viņš ir. Šis zināšanas, ko Mozus vēlējās, nebija tikai intelektuāla Dieva izpratne, bet gan iegūta pieredze par Viņa personību.

Nav brīnums, ka vairākus gadsimtus vēlāk Jēzus teica: “Bet šī ir mūžīgā dzīvība, ka viņi atzīst Tevi, vienīgo patieso Dievu, un to, ko Tu esi sūtījis, Jēzu Kristu” (Jāņa 17:3). Kāds ir labāks veids, kā Dievam Sevi darīt zināmu cilvēkiem, ja ne pašam kļūt par cilvēku?

Vai tu pazīsti Dievu vai tikai zini par Viņu? Kāda ir būtiskā atšķirība starp abiem variantiem? _____

“Rādi man Savu godību”

Pēc atkrišanas ar zelta teļu Mozus aizlūdza par Dieva ļaudīm un vēlējās būt pārliecināts, ka Kungs turpinās tos vadīt uz Apsolīto zemi. Dziļi savā būtībā viņš arī vēlējās labāk iepazīt Kungu.

Izlasi 2. Moz. 33:18–23. Kā Dievs atbildēja uz Mozus lūgumu redzēt Viņa godību?_

“Lūdzu, rādi man Savu godību,” Mozus lūdza Kungam. Savā žēlastībā Kungs viņam atklāja Savu godību. Tomēr, atbildot uz Mozus lūgumu, Dievs apsolīja viņam parādīt savu “labestību”. Var droši secināt, ka Dieva godība ir Viņa labestība, tas ir, Viņa raksturs (sk. arī Elena Vaita “Apustuļu darbi”, 576. lpp.; “Kristus līdzības”, 414., 415. lpp.; “Pravieši un ķēniņi”, 313. lpp.).

“Tā ir Dieva godība dot Savu tikumu Saviem bērniem. Viņš vēlas redzēt vīriešus un sievietes sasniedzam visaugstākos standartus.” (Elena Vaita “Apustuļu darbi”, 530. lpp.) Viņa godība ir apskaut grēkus nožēlojošus grēciniekus (sk. “Pravieši un ķēniņi”, 668. lpp.) un nodrošināt visu, kas nepieciešams, lai viņus mainītu. Tajā pašā laikā mūsu “godība” ir atklāt Viņa raksturu savā dzīvē un darīt to zināmu citiem.

Šim Dieva rakstura atspulgam, Viņa labestībai, laipnībai un maigajai mīlestībai ir jāatklājas mūsu rīcībā. Tādā veidā mums ir iespēja būt ne tikai par svētību pasaulei, bet arī par spožu gaismu vērojošajam Visumam. Kā saka Pāvils: “Man šķiet, ka Dievs nolīcis mūs, apustuļus, par pēdējiem, it kā nāvei nolemtus. Jo mēs esam kļuvuši par izsmieklu pasaulei, eņģeļiem un cilvēkiem” (1. Kor. 4:9). Šī kosmiskā dimensija piešķir mūsu dzīvei un kalpošanai jēgu un mērķi, ko mēs tik tikko spējam apjēgt.

Rom. 2:4 Pāvils saka, ka “Dieva labestība ved jūs uz grēku nožēlu” (NKJV). Tas ir, tieši Dieva labestība un raksturs pārliecina cilvēkus par viņu grēcīgumu un nepieciešamību pēc pestīšanas. Patiešām, kad mēs raugāmies uz krustu un zinām, kurš tur karājās (pats Kungs!) un kāpēc Viņš tur bija – jo Viņš mūs mīlēja un tas bija vienīgais veids, kā mūs glābt, – mums ir vislielākā iespējamā atklāsme par Viņa labestību un raksturu.

Cik daudz laika tu velti, domājot par krustu un ko tas tev stāsta par Dieva raksturu?

Dieva pašatklāsme

Izlasi 2. Moz. 34:1–28. Kā Dievs atklāja Savu godību Mozum? _____

Mozum bija jāpaņem līdzī divas akmens plāksnes, līdzīgas pirmajām, kuras viņš bija sasitis (2. Moz. 32:19). Viņš septīto reizi gatavojās tikties ar Kungu Sinaja kalnā. Viņa iepriekšējie kāpumi ir minēti šādos tekstos: (1) 2. Moz. 19:3, 7; (2) 2. Moz. 19:8, 14; (3) 2. Moz. 19:20, 25; (4) 2. Moz. 20:21; 2. Moz. 24:3; (5) 2. Moz. 24:9, 12–18; 2. Moz. 32:15; (6) 2. Moz. 32:30, 31. Mozus sāka kāpšanu agri no rīta.

Tagad Mozus bija gatavs šai brīnišķīgajai Dieva rakstura atklāsmei. Dieva rakstura skaistumu vislabāk var izprast šajā Viņa pašatklāsmē par Sevi. Tas ir vissvarīgākais apraksts par to, kas ir Dievs; tas ir zelta pavediens, kas ieausts visā Bībelē (4. Moz. 14:18; Neh. 9:17; Ps. 103:8; Jl. 2:13, Jon. 4:2). Kunga vārdi šeit tiek saukti par Vecās Derības Jņ. 3:16. Svarīgās vietās Bībeles autori izmanto, atkārtoti vai izvērs šo dzīvā Dieva pašatklāsmi, jo ir pareizi jāsaprot Dieva raksturs.

Kad Mozus saņēma šo nepārspējamo, nepieredzēto un ne ar ko nesalīdzināmo Dieva vārda skaidrojumu, viņš noliecās un pielūdza Kungu. Kad mēs saskatām Dieva mīlestību, žēlastību, žēlsirdību, līdzjūtību, labestību, uzticību, piedošanu, svētumu un taisnīgumu, arī mēs tiekam vilkti pie Viņa. Kad mēs redzam un apbrīnojam Viņa izcilās īpašības, mēs sākam Viņu mīlēt. Tā ir mīlestība, kas izraisa vēlmi kalpot un paklausīt Viņam. Tā kā Viņš mūs mīl, mēs arī Viņu iemīlam (1. Jņ. 4:19).

Šajā pašatklāsmē Dievs apliecina Mozum, ka Viņš paveiks brīnišķīgus darbus Savas tautas labā un ievēdīs tos Apsolītajā zemē. Viņš atjauno ar viņiem derību, apsolot, ka citas tautas ieraudzīs Viņa varenību un brīnišķīgo darbu. “Redzi, Es esmu tas, kas noslēdz derību, un Savas tautas priekšā Es darīšu brīnumus, kādi nav notikuši nekur visā zemes virsū un nevienā tautā, ka visa tauta, kuras vidū tu atrodies, redz Tā Kunga darbus, jo vareni būs tie darbi, kurus Es tavā vidū darīšu” (2. Moz. 34:10).

Tomēr israēliešiem bija jāpaklausa Dievam un jāievēro desmit skaidri noteikumi, lai nodrošinātu savu labklājību. Tad Dievs lūdza Mozu uzrakstīt šīs derības, kas jau bija lauza, saturu (2. Moz. 34:27, 28).

Mirdzošā Mozus seja

Izlasi 2. Moz. 34:29–35. *Kāds bija Mozus mirdzošās sejas iemesls?* _____

Pēc tam, kad Dievs Mozum atklāja Savu mīlestības raksturu, Mozus ar starojošu seju nokāpa Israēla nometnē. Vai Mozus sākumā zināja, ka viņa seja ir starojoša? Nemaz. Jo tuvāk cilvēks ir Kungam, jo skaidrāk viņš apzinās savas nepilnības salīdzinājumā ar Dieva svētumu.

Kāds bija Mozus pārvērtību iemesls, kā rezultātā viņa seja kļuva mirdzoša? Iemesls nebija vienkārši fakts, ka viņš atradās Dieva klātbūtnē, jo viņš vairākas reizes iepriekš bija bijis kopā ar Kungu, un viņa seja pēc šīm tikšanās reizēm nebija kļuvusi starojoša. Tomēr, ja viņš nekad nebūtu bijis Kunga klātbūtnē, viņa seja nekad nebūtu spīdējusi. Tikai tad, kad viņš saprata Dieva labestību un laipnību un Viņa rakstura skaistuma dēļ viņš pilnībā atvērās Dievam, Mozus tika pārveidots un viņa seja spīdēja. Mūsu katra sirds un prāts var piedzīvot pārmaiņas, kad nododamies Dievam un ļaujam Viņam būt mūsu dzīves Kungam un Ķēniņam.

Izlasi 2. Kor. 3:18. *Kā Jēzus var pakāpeniski pārveidot jūs Savā līdzībā?* _____

Pāvils salīdzina Mozus mirdzošo seju ar Jēzu Kristu un to, ka Jēzus godība (kurā tika iemiesota Dieva bauslība un žēlastība) pārspēj Mozus bauslības godību. Kristus kopā ar Viņa likumu var tikt iegravēts mūsu raksturā tikai tad, kad mēs raugāmies uz Jēzu (Ebr. 3:1; Ebr. 12:2), un tikai ar Dieva Gara spēku (2. Kor. 3:12–18).

Mozus ir mūsu paraugs, parādot, ko Dievs var darīt mūsu labā, kad ļaujam Viņam mainīt mūsu katra raksturu un veidot mūs pēc Sava dievišķā tēla. Tieši to Pāvils domāja, rakstot par dzīvošanu “atjaunotā dzīvē” (Rom. 6:4).

Kurām jūsu rakstura jomām būtu labāk jāatspoguļo Dieva raksturs? Droši vien katrai jomai, vai ne? Tomēr kā koncentrēšanās uz krustu un to, ko tas nozīmē, var sniegt jums iedrošinājumu un pārlicību par pestīšanu? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Uzmanīgi izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļu “Elkdievība pie Sinaja” (327.–330. lpp.).

Kādā drūmā dienā tēvs kopā ar dēlu iegriezās kādā katedrālē. Viņiem skatoties uz vitrāžām ar skaistajiem Bībeles stāstu ainojumiem, pēkšņi cauri stiklotajam attēlam spilgti izspīdēja saule. Mazais zēns jautāja tēvam: “Tēt, kas ir šie cilvēki?” Tēvs neko daudz nezināja par kristietību, Kristu vai Viņa mācekļiem, bet ātri atbildēja: “Šie cilvēki ir kristieši.” Šī žilbinošā bilde iespiedās dēla prātā. Pēc kāda laika šī zēna skolotāja klasē pajautāja: “Bērni, vai jūs zināt, kas ir kristieši?” Mazais zēns atcerējās spožo attēlu katedrālē un atbildēja: “Es zinu, kristieši ir spīdoši cilvēki.” Līdzīgi Jēzus sacīja Saviem sekotājiem: “Tāpat lai jūsu gaisma spīd ļaužu priekšā, ka tie ierauga jūsu labos darbus un godā jūsu Tēvu, kas ir debesis” (Mt.5:16). Tikai spīdoši cilvēki var būt pārmaiņu nesēji.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. *“Ja mēs pazemotos Dieva priekšā un būtu laipni un pieklājīgi, sirsnīgi un līdzcietīgi, notiktu simts pievēršanās patiesībai tur, kur tagad ir tikai viena.” (Elena Vaita “Liecības draudzei” 9. sēj., 189. lpp.) Vai tas nav spēcīgs vēstījums mums visiem par to, kā mūsu katra raksturs, rīcība un attieksme ietekmē mūsu liecību?*
2. *Moz. 34:6, 7 pamatoti tiek saukts par Jņ. 3:16 Vecajā Derībā. Kāpēc?*
3. *Kā jūs cilvēkiem, kuri jautā, kas ir jūsu Dievs, varat izskaidrot Dieva rakstura skaistumu, pamatojoties uz Dieva pašatklāsmi 2. Moz. 34:6, 7?*
4. *Nodarbības laikā pārrunājiet, kā to cilvēku raksturs un rīcība, kas apliecina Kristu, ietekmē viņu dzīves gaitu. Tas ir, kādu iespaidu uz jūsu pieredzi ir atstājuši laipni, žēlsirdīgi, pazemīgi un piedodoši cilvēki? Tajā pašā laikā – kā nelaipni, nepiedodoši un augstprātīgi “kristieši” ir ietekmējuši tavu ceļu kopā ar Kungu?*

SVĒTNĪCA

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

2. Moz. 35:1–36:7; 1. Moz. 1:1; 2. Moz. 36:8–39:31; Ebr. 7:25; 2. Moz. 40:1–38; Jņ. 1:14.

ATMIŅAS PANTS:

“Tad mākonis aplāja Saiešanas telti, un Tā Kunga godība piepildīja mājokli. Un Mozus nevarēja ieiet Saiešanas teltī, tāpēc ka mākonis to apsedza, un Tā Kunga godība piepildīja mājokli. [...] Jo dienā Tā Kunga mākonis aplāja mājokli, bet naktī tanī bija uguns visas Israēla tautas acu priekšā visos viņas pārgājienos” (2. Moz. 40:34, 38).

Galvenais Dieva tautas uzdevums Vecajā Derībā (tāpat kā mums šodien) bija dzīvot ciešās attiecībās ar Kungu, pielūgt Viņu un kalpot Viņam, kā arī atklāt citiem pareizu priekšstatu par Dievu (5. Moz. 4:5–8).

Ēdenes dārzā Ādams un Ieva slēpās no Dieva, jo grēks lika no Viņa baidīties. Grēcīgums liek cilvēkiem dabiski baidīties no Dieva, un šīs bailes izmaina mūsu uzskatus par Viņa raksturu. Labā ziņa ir tā, ka Dievs sper pirmo soli, lai pārvarētu šo plaису, un pēc Savas iniciatīvas labo šo plaису un izjukušās attiecības. Viņš aicina grēcinieku atpakaļ pie Sevis: “Kur tu esi?” (1. Moz. 3:9)

Tādējādi mūsu galvenā misija ir iepazīstināt apkārtējos ar Dieva pareizo raksturu un Viņa mīlošo un taisnīgo rīcību. Kad cilvēkus Dievs pievelk un viņi pārliecinās par Viņa nesavtīgo mīlestību, viņi atdos Dievam savu dzīvi un darīs to, ko Viņš vēlas, zinot, ka tas ir viņu pašu labā.

SVētnīca demonstrēja Dieva tuvumu cilvēcei un atklāja viņiem lielās patiesības, kā Viņš glābj tos, kas ticībā nāk pie Viņa.

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 27. septembrī.

Kunga sabats

Tomēr daudzi, kas iebilst pret septītās dienas sabatu, nepatiesi apgalvo, ka tas bija paredzēts tikai ebrejiem (septītā diena tika nodalīta un iesvētīta Ēdenē [sk. 1. Moz. 2:1–3]); vai arī viņi nepatiesi apgalvo, ka ebreji pirmo reizi par to dzirdēja pie Sinaja kalna. Patiesībā jūdi ievēroja sabatu jau pirms Sinaja (sk. 2. Moz. 16:22–29) – nav šaubu, ka sabats jau no paša sākuma lielā mērā bija daļa no ebreju tautas dzīves.

Izlasī 2. Moz. 35:1–3. Kāda patiesība tika atkārtota šiem cilvēkiem saistībā ar svētnīcas celtniecību?

Sabats un tā vēstījums bija, ir un vienmēr būs par Dievu – kas Viņš ir un kādi ir Viņa varenie darbi. Sabats mums atgādina par Viņa radīšanas un pestīšanas darbiem un pievērš mūsu uzmanību Dievam, kurš vēlas dzīvot kopā ar Saviem ļaudīm. Tādējādi sabats un svētnīca norāda vienā un tajā pašā virzienā – uz Dieva klātbūtni mūsu dzīvē.

Vecās Derības draudzes sabats sniedz daudzveidīgu vēstījumu. Tā būtību varam apkopot piecos lielākos blokos:

(1) Dievs ir Radītājs, un Bībele sākas ar šo satriecošo paziņojumu, kas ir visam pamatā (1. Moz. 1:1). Spilgts Dieva radīšanas pieminēklis ir sabats (1. Moz. 2:2, 3; 2. Moz. 20:8–11). No šīs patiesības – Dieva kā mūsu Radītāja – izriet visas pārējās Bībeles patiesības.

(2) Mesija nāks, un šī cerība balstās uz Dieva apsolījumu par Sēklu, kas uzvarēs čūsku (sātānu) un nesīs uzvaru pār ļaunumu.

(3) Dievs nodibinās Savu valstību, un sabats ir tās priekšnojauta.

(4) Pestīšana nāk no Kunga, un Dieva ļaudis liecina, ka Dievs ir viņu Glābējs un Pestītājs un ka pestīšana nāk tikai un vienīgi no Viņa žēlastības.

(5) Dievs ir visu cilvēku Augstākais Tiesnesis. Tiem, kas neatlaidīgi pretojas Viņam un noliedz Viņu, nebūs nākotnes, toties tiem, kas Viņam seko, Viņš brīvi piedāvā mūžīgo dzīvību.

Ebrejiem ir teiciens: sabats ir turējis Israēlu vairāk, nekā Israēls ir turējis sabatu. Lai gan mēs, adventisti, visticamāk, tā neteiktu, kāda nozīme sabatam ir mūsu draudzes ģimenes dzīvē?

Upuri un Gars

Izlasi 2. Moz. 35:4–36:7. Kādas svarīgas mācības mums ir šajos pantos? _____

Svētnīcas celtniecībai bija nepieciešams daudz dažādu vērtīgu materiālu, un tie tika iegūti ar dāsniem Dieva tautas ziedojumiem, kas pienesti no sirds, labprātīgi un ar prieku. Viņi dāvāja zeltu, sudrabu, bronzu, smalku linu, dārgakmeņus, unikālus audumus, akācijas koku, olīveļļu, garšvielas un daudzus citus nepieciešamus priekšmetus. Cilvēki arī ziedoja savu darbu, jo, mākslinieciski un cītīgi strādājot pie svētnīcas vai tās iekārtojuma, bija jāizgatavo daudzi konkrēti priekšmeti. Arī drēbniekiem bija jāauž drēbes priesteriem, kuri kalpoja svētnīcā, un augstajam priesterim, kura ļoti izsmalcinātās drēbes sastāvēja arī no krūšu plāksnes un turbāna.

Dievs bija bagātīgi svētījis israēliešus ar dāvanām, ko ēģiptieši viņiem bija sagādājuši, aizejot no Ēģiptes. Tagad viņiem bija iespēja dot pateicības upurus par Dieva žēlsirdīgo un vareno vadību, un viņu sirdis bija aizkustinātas, lai paveiktu šo darbu. Viņam par godu.

Cilvēki dāvāja ar tādu prieku un pārpilnību, ka Mozum tika pateikts: “Tauta nes vairāk, nekā kalpošanas darbam ir vajadzīgs” (2. Moz. 36:5, NIV). Tātad, Mozum bija jāpārtrauc viņu ziedošana, jo svētnīcas izveidei “bija pietiekami visam darbam, lai to beigtu, un vēl palika pāri” (2. Moz. 36:7).

Ar Svētā Gara vadību Dievs apdāvināja un deva spēku cilvēkiem precīzi uzcelt svētnīcu. Becaleēls, Oholiābs un citi tika “piepildīti .. ar Dieva Garu” (2. Moz. 35:31), kas nozīmē, ka viņi bija apveltīti ar prasmēm, gudrību un mākslinieciskām zināšanām, lai varētu perfekti paveikt visu darbu. Tas bija milzīgs projekts, un viss bija jāizveido tieši pēc parauga, ko Dievs rādīja Mozum.

Zīmīgi, ka Svētā Gara dāvana bija saistīta ar cilvēku dažādajām spējām un prasmēm, lai varētu uzcelt svētnīcu. Būt piepildītam ar Garu nav maģisks process un nenozīmē, ka cilvēkos mīt īpaši garīgi spēki. Lai veicinātu Dieva lietu un izpildītu Viņa misiju, Dievs dod Saviem sekotājiem spēku sasniegt Viņa mērķus un darīt to labi.

Kādas garīgās dāvanas jūs saņēmt, kad tikāt piepildīti ar Svēto Garu? Atcerieties, ka garīgās dāvanas var uzplaukt tikai tad, ja jūs savā dzīvē audzējat Gara augļus (Gal. 5:22, 23). _____

Uzceltā svētnīca

Izlasi 2. Moz. 36:8–39:31. Kāpēc, tavuprāt, tika doti tik skaidri norādījumi?

Ko tas mums māca par to, kā Dievs rūpējas par katru sīkumu? _____

Mozus rūpīgi uzcēla svētnīcu, un norādījumi, ko viņš saņēma Sinaja kalnā, tika rūpīgi īstenoti. 2. Mozus grāmatā tas viss ir aprakstīts: (1) telts ar dažādiem audumiem, aizkariem un daļām (2. Moz. 36:8–38); (2) šķirsts (2. Moz. 37:1–9); (3) galds skatāmajai maizei (2. Moz. 37:10–16); (4) lampas statīvs (2. Moz. 37:17–24); (5) vīraka altāris (2. Moz. 37:25–29); (6) dedzināmo upuru altāris (2. Moz. 38:1–7); (7) mazgājamais trauks (2. Moz. 38:8); (8) pagalmis (2. Moz. 38:9–20) un (9) materiāli, kas izmantoti svētnīcai (2. Moz. 38:21–31). 2. Moz. 39. nodaļa turpinās ar efoda, plecu daļu un citu priesteru apģērba gabalu aprakstiem.

Svētnīcas dievkalpojumi bija kā vizuāli evaņģēlija mācību priekšmeti, atklājot visu Dieva pestīšanas plānu. Dažādās ceremonijās tika attēlots, (1) cik Dievam pretīgs ir grēks un kā Viņš izturas pret to, (2) kā Viņš glābj nožēlojošus cilvēkus, (3) kāds ir ļauno liktenis un (4) kā Viņš nodrošinās brīnišķīgu nākotni, kurā nebūs ļaunuma.

Gada laikā svētnīcā tika veikti divi dažādi, bet cieši saistīti dievkalpojumi: dienišķie un ikgadējie. Šī divu veidu kalpošana ilustrēja, kā Dievs izturas pret grēku un kā glābj grēciniekus. Ar ikdienas dievkalpojumiem svētnīcā Dievs tiem, kas nožēloja grēkus, apliecināja, ka Viņš piedod viņu grēkus un žēlīgi piedāvā tiem pestīšanu. Lai saņemtu šo pestīšanas dāvanu, bija jāpiesien upuris, un šie upuri norādīja uz Mesijas nāvi, kura asinis “attīra mūs no visa grēka” (1. Jņ. 1:7, NKJV). Grēku atzīšana un Kristus taisnības drēbju pieņemšana bija šīs dāvanas centrā (Ps. 32:1, 2). Tādā veidā grēkus nožēlojošais grēcinieks tika pārliecināts par piedošanu un varēja priecāties par glābšanu.

Ikgadējais dievkalpojums, kas notika Salīdzināšanas dienā, parādīja, kā Dievs izskauž grēku, atrisina grēka problēmu un nodrošina bezgrēcīgu nākotni (3. Moz. 16, Jņ. 1:29). Pašlaik Kristus divējādā kalpošana Debesu svētnīcā ir vēl viena Dieva darba izpausme mūsu labā (Ebr. 7:25), un tā nesīs galīgo risinājumu ļaunuma problēmai (Dan. 7:13, 14, 22, 27; Dan. 8:14; Atkl. 21:4).

Svētnīca bija vieta, kur pielūgt Dievu, slavēt Viņu un pateikties. Pielūgsme ir attiecību uzturēšana ar Dievu, kurš aicina ticīgos šajā sadraudzībā.

Dieva klātbūtne svētnīcā

Izlasī 2. Moz. 40:1–38. Kā israēlieši izprata Dieva klātbūtni? _____

2. Mozus grāmatas pēdējā nodaļā (2. Moz. 40) ir aprakstīta svētnīcas iesvētīšana un Dekaloga dāvāna. Telts iesvētīšana bija Israēla kulminācijas pasākums pie Sinaja kalna.

Dieva godība ir Viņa svētums, Viņa raksturs un Viņa mīlestības pilnā klātbūtne, kas ir pati labestība (2. Moz. 3:5; 2. Moz. 33:18, 19). Viņa klātbūtne piepildīja svētnīcu un bija redzama kā mākonis, Šekinas godība. 2. Mozus grāmata beidzas ar uzsvāru uz Dieva vadošo klātbūtni dienā kā mākonī un naktī kā uguns stabā. Ebreju tauta ļoti reālā un spēcīgā veidā piedzīvoja ne tikai Dieva realitāti, bet arī Viņa ciešo un pastāvīgo klātbūtni, kamēr Viņš tos vadīja.

Mozus uzcēla telti otrā gada pirmā mēneša pirmajā dienā (2. Moz. 40:2, 17). Viņš arī Āronu un viņa dēlus iesvētīja priesterībā ar svaidāmo eļļu (2. Moz. 40:9, 13–15). Viņš izgāja cauri Vissvētākajai vietai, Svētajai vietai un pagalmam, veltot visu Kungam. Ar šo procesu viņš atklāja dievkalpojumus visā svētnīcā (sk. arī 4. Moz. 7:1). Tikai telts atklāšanas pasākumā Mozus varēja ieiet Vissvētākajā vietā; pēc tam tikai Augstais priesteris varēja tur kalpot katru gadu Salīdzināšanas dienā (3. Moz. 16:2, 17).

Bībelē mēs trīs vietās lasām, ka “darbs ir pabeigts”: (1) Radīšanas nedēļas beigās Dievs uzsver Savu radošo darbu pabeigtību (1. Moz. 2:1–3); (2) pēc telts pabeigšanas Bībeles teksts paziņo: “Tā Mozus pabeidza darbu” (2. Moz. 40:33); un (3) tā tiek pateikts arī tad, kad Salamans pabeidza darbu pie tempļa (1. Kēn. 7:51).

Šī saikne starp radīšanu un Israēla svētnīcu norāda uz kosmisko dimensiju, laiku, kad Kungs dzīvos kopā ar atpirktajiem uz Jaunās Zemes Jaunajā Jeruzalemē, kas ir „Dieva mājoklis” (Atkl. 21:2, 3; salīdzini ar Atkl. 22:1–4).

Tas, ka Dievs piepildīja telti ar Savu klātbūtni (2. Moz. 40:34), bija grandioza kulminācija notikumiem, kas sākās ar Mozus dzimšanu un turpinājās ar ēģiptiešu dievu sakāvi desmit mocību laikā, ar izešanu no Ēģiptes, ar ēģiptiešu armijas sakāvi un visbeidzot ar Dieva atklāsmi Sinaja kalnā.

Kādos veidos arī šodien mēs varam izjust Dieva klātbūtni? Kāpēc ir svarīgi to piedzīvot? _____

Jēzus svētnīcā ar cilvēci

Izlasi Jņ. 1:14. Kā Kristus iemiesošanās salīdzināta ar svētnīcu? _____

Jēzus iemiesošanās ir noslēpums, kā arī ekskluzīva zinātne, ko atpestītie pētīs visu mūžību. Kā raksta apustulis Jānis, pieņemot mūsu cilvēcisko miesu, Kristus apliecināja, ka mājo ar mums taustāmā veidā. Jēzus šeit un miesā atgādina Vecās Derības Dievu, kurš dzīvoja kopā ar israēliešiem Sinaja telti un tuksnesī, kad viņi devās uz Apsolīto zemi.

Savas iemiesošanās laikā Jēzus dzīvoja kopā ar cilvēci. Cik neaptverama pazemošanās! Mūžīgais Dievs nokāpj pie mums kā viens no mums, lai apliecinātu, ka Viņš patiešām ir “Imanuēls, Dievs ar mums”.

Mt. 18:20 Jēzus teica — ja divi vai trīs ir sapulcējušies Viņa vārdā, Jēzus būs viņu vidū. Kristus ir kopā ar Saviem ļaudīm, pateicoties Svētā Gara klātbūtnei. Kristus aicina Savus sekotājus būt ciešās attiecībās ar Viņu: “Redzi, Es stāvu durvju priekšā un kļaudzinu. Ja kas dzird Manu balsi un durvis atdara, Es ieiešu pie viņa un turēšu ar viņu mielastu, un viņš ar Mani” (Atkl. 3:20).

Izlasi Atkl. 21:1–3. Kas mums šeit tiek pasniegts? _____

Jaunā Jeruzaleme nonāks no Debesīm uz zemi, un Jānis paziņo: “Redzi, Dieva mājoklis pie cilvēkiem, Viņš mājos viņu vidū, un tie būs Viņa ļaudis, un Dievs pats būs ar viņiem” (Atkl. 21:3). Jaunajā Jeruzalemē nav tempļa (Atkl. 21:22), jo visa pilsēta ir templis, Dieva svētnīca. Pilsētas garums, platums un augstums ir vienādi (Atkl. 21:16), kā tas bija ar Vissvētāko vietu svētnīcā, kas bija kuba formā ar vienādām malām. Pasaulē bez grēka, nāves un ciešanām mēs mūžīgi dzīvosim tiešā mūsu Dieva klātbūtnē.

Skatoties uz to, kas mums ir apsoliņš Jēzū, kā mēs varam iemācīties izturēt līdz galam? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļu “Saiešanas telts un tās uzdevums” (353.–358. lpp.).

“Pirms svētnīcas uzcelšanas notika dievišķs pestīšanas akts, proti, Israēla atbrīvošana no Ēģiptes paverdzinošās varas. Tam savukārt sekoja Dieva gatavība noslēgt pastāvīgas derības attiecības ar Savu tautu. Viņš būtu viņu Dievs, un viņi kļūtu par Viņa tautu (2. Moz. 6:7). To, kā viņiem būs jāizturas pret Viņu un citam pret citu, noteica derības likums. Telts patiesi bija tikšanās vieta, kur Dievs un cilvēki sanāca kopā. Tikai pēc izpirkšanas un pastāvīgas savienības saiknes ar Dievu nodibināšanas, kas notika ar derības starpniecību, ļaudīm bija pieeja Dievam Viņa mājoklī.” (Endrūsa Bībeles komentārs: Old Testament, “Exodus” (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2020), 1, 226)

Tikmēr Elena Vaita apraksta svētnīcas dievkalpojumu mērķi: “Tādā veidā ļaudīm katru dienu kā Saiešanas telts, tā vēlāk tempļa dievkalpojumos tika mācītas lielās patiesības saistībā ar Kristus nāvi un Viņa kalpošanu, reizi gadā viņu domas pievēršot pēdējiem notikumiem Lielajā cīņā starp Kristu un sātānu, galīgajai Universa atbrīvošanai no grēka un grēciniekiem.” (358. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. *Dievkalpojumu centrā svētnīcā bija asins izliešana. Tika upurēti visdažādākie dzīvnieki, un to asinis tika izmantotas gandrīz visos tempļa rituālos. Ko simbolizēja asinis, un uz ko galu galā norādīja visi šie upuri?*
2. *Lai cik pārsteidzoši būtu tas, ka Dievs, Visuma Radītājs, svētnīcā mājā Savu ļaužu vidū, cik vēl pārsteidzošāk ir tas, ka Viņš atnāca dzīvot starp mums kā viens no mums, kā cilvēks. Jau tā būtu bijusi pārsteidzoša mīlestības izpausme. Bet vēl upurēt Sevi, lai izpirktu grēku, – tas ir, mirt mūsu labā?! Ko tas mums māca par Dieva raksturu? Turklāt ko tas mums māca par to, cik ļoti Dievs vēlas redzēt mūs izglābtus Savā mūžīgajā valstībā?*
3. *Izlasi Ebr. 8:1–6. Ko tas mums stāsta, kā zemes svētnīca atspoguļoja to, ko Jēzus tagad dara mūsu labā Debesu svētnīcā?*

SATURS

<i>Apspiestība: Mozus izcelsme un dzimšana</i>	5
<i>Degošais krūms</i>	12
<i>Skarbais sākums</i>	19
<i>Mocības</i>	26
<i>Pashā svētki</i>	33
<i>Cauri Sarkanajai jūrai</i>	40
<i>Dzīvības maize un ūdens</i>	47
<i>Derība pie Sinaja</i>	54
<i>Dzīvot pēc bauslības</i>	61
<i>Derība un projekts</i>	68
<i>Atkrišana un aizlūgšanas</i>	75
<i>“Lūdzu, rādi man Savu godību”</i>	82
<i>Svētnīca</i>	89